

KOSTRA-analyse 2018

Ringerike kommune

Produsert 08.08.2019

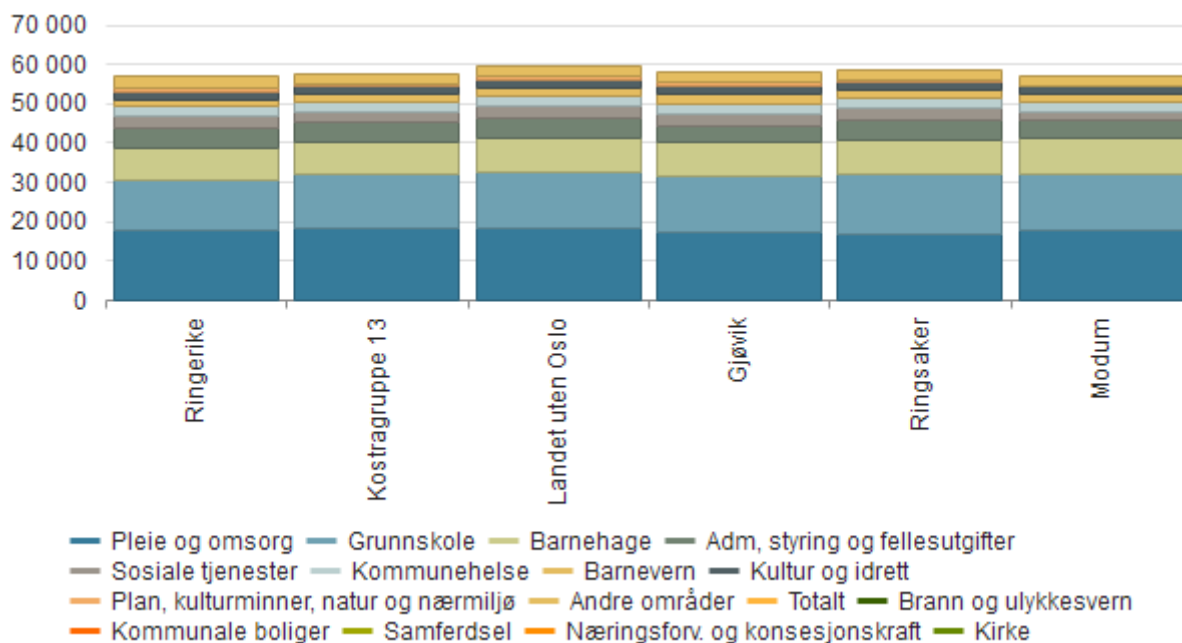

Innhold

Vurdering for kommunen.....	3
Vurdering innsparingspotensial (KOSTRA)	4
Hovedtall drift	7
Grunnskole	10
Barnehage	25
Barnevern	35
Pleie og omsorg	43
Kommunehelse.....	54
Folkehelse.....	64
Flyktninger og integrasjon	71
Sosiale tjenester	73
Kommunale boliger	77
Kultur og idrett	80
Plan, kulturminner, natur og nærmiljø.....	90
Adm, styring og fellesutgifter	99
Vann, avløp og renovasjon	102
Brann og ulykkesvern	114
Eiendomsforvaltning	120
Klima og energi.....	126
Samferdsel.....	132

Vurdering for kommunen

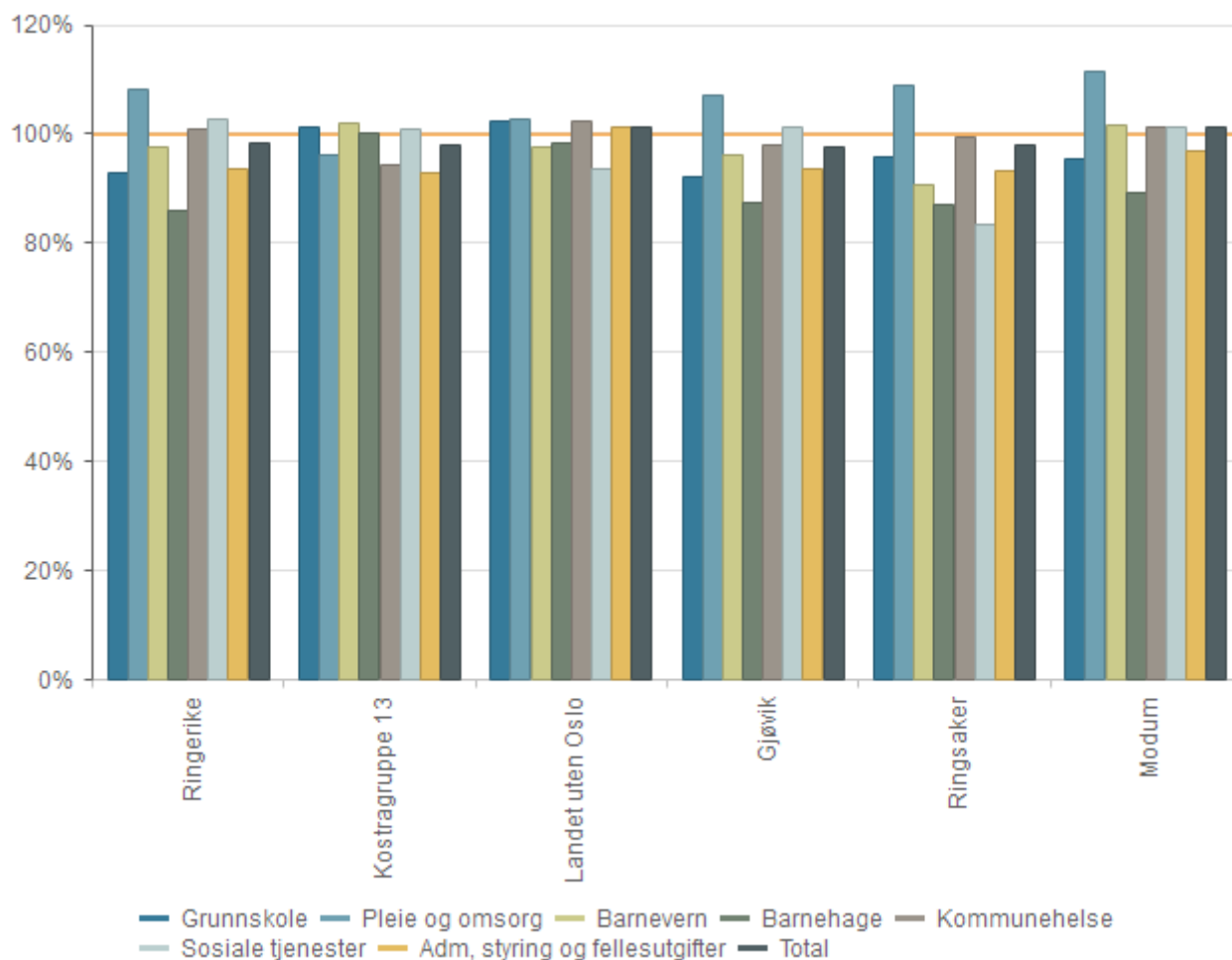
Utgifter og formål sammenlignet med andre

	Ringerike	Kostragruppe 13	Landet uten Oslo	Gjøvik	Ringsaker	Modum
Pleie og omsorg	17 799	18 385	18 383	17 342	16 621	17 868
Grunnskole	12 835	13 535	14 214	14 431	15 652	14 043
Barnehage	8 239	8 511	8 724	8 376	8 664	9 287
Adm, styring og fellesutgifter	4 929	4 639	4 981	4 326	4 892	4 467
Sosiale tjenester	3 090	2 867	2 935	2 857	2 940	2 008
Kommunehelse	2 253	2 687	2 824	2 614	2 508	2 951
Barnevern	1 691	1 594	1 729	2 397	2 049	1 594
Kultur og idrett	2 013	2 260	2 354	2 005	2 072	2 236
Plan, kulturminner, natur og nærmiljø	1 100	731	766	1 084	598	252
Andre områder	3 011	2 445	2 584	2 502	2 398	2 302
Brann og ulykkesvern	972	806	889	866	757	535
Kommunale boliger	501	53	17	211	18	-241
Samferdsel	806	915	1 043	842	847	1 187
Næringsforv. og konsesjonskraft	-63	57	-73	101	136	127
Kirke	795	614	708	482	640	694
Totalt	56 960	57 653	59 494	57 933	58 395	57 008

Netto driftsutgifter var i 2018 på 56 000 kr per innbygger. Justert for utgiftsbehov per innbygger i Ringerike var netto driftsutgifter 57 000 kr. Dette er ca. 700 kr rimeligere enn Kostragruppe 13 og noe rimeligere enn sammenligningskommunene. Sammenlignet med gjennomsnittet i landet uten Oslo, er netto driftsutgifter pr innbygger 2 500 kr rimeligere i Ringerike.

Utgiftsbehov

I statsbudsjettet benyttes det en behovsberegning for å jevne ut utgiftsforskjeller i landets kommuner. Utgiftsbehovet beregnes på grunnlag av demografi, geografi og sosiale forhold (andel uføre, ugifte eldre, innvandrere osv.).

Ringerike sitt totale utgiftsbehov er beregnet til 98 prosent av landsgjennomsnittet per innbygger. Det er omtrent på samme nivå som gjennomsnittet i kostragruppe 13.

I Ringerike har tre av tjenesteområdene et behov over 100 prosent (landsgjennomsnittet) - Pleie og omsorg (108 prosent), Sosiale tjenester (103 prosent) og Kommunehelse (101 prosent). Ser man behovet opp mot ressursbruken til kommunen, har pleie og omsorg historisk sett hatt en ressursbruk lavere enn 100 prosent av landsgjennomsnittet de siste årene. Ressursbruk for sosiale tjenester (100 prosent) ligger på landsgjennomsnittet, og kommunehelse (79 prosent) ligger en god del lavere enn landsgjennomsnittet, kommunegruppa, og sammenligningskommunene.

Grunnskole (93 prosent), Barnehage (86 prosent), Barnevern (98 prosent) og Administrasjon (94 prosent) har et behov under landsgjennomsnittet. Tekniske tjenester og kultur/idrett er ikke presentert i fremstillingen da det antas at disse behovene vil være lik i alle kommuner. Ressursbruken til kommunen for disse tjenestene ligger alle under landsgjennomsnittet.

Vurdering innsparingspotensial (KOSTRA)

Tjeneste	Indikator	Ringerike	Gjøvik	Ringsaker	Modum	Lavest i KOSTRA gruppen	Lavest i KOSTRA-gruppen - kroner	Gjennomsnitt for gruppen	Innbyggere i målgruppen	Teoretisk handlingsrom i mill.	Teoretisk handlingsrom %
Grunnskole	Netto driftsutgifter pr. innbygger til Grunnskole (B)	12 835	14 431	15 652	14 043	Oppegård	11 911	13 535	30 442	-19,8	-5,1
Pleie og omsorg	Netto driftsutgifter pr. innbygger til Pleie og omsorg (B)	17 799	17 342	16 620	17 868	Stjørdal	-1 824	18 385	30 442	-19,3	-3,6
Barnevern	Netto driftsutgifter pr. innbygger til Barnevern (B)	1 691	2 397	2 049	1 594	Færder	15	1 594	30 442	2,9	5,6
Barnehage	Netto driftsutgifter pr. innbygger til Barnehage (B)	8 239	8 376	8 664	9 287	Bodø	7 693	8 511	30 442	-7,1	-2,8
Kommunehelse	Netto driftsutgifter pr. innbygger til Kommunehelse (B)	2 253	2 614	2 508	2 951	Sandefjord	2 238	2 687	30 442	-13,3	-19,4
Sosiale tjenester	Netto driftsutgifter pr. innbygger til Sosiale tjenester (B)	3 090	2 857	2 940	2 008	Røyken	2 027	2 867	30 442	7,0	7,4
Kultur og idrett	Netto driftsutgifter pr. innbygger til Kultur og idrett (B)	2 013	2 005	2 072	2 236	Halden	1 291	2 260	30 442	-7,5	-12,3
Plan, kulturminner, natur og nærmiljø	Netto driftsutgifter pr. innbygger til Plan, kulturminner, natur og nærmiljø (B)	1 100	1 084	598	252	Fjell	-139	731	30 442	11,2	33,5
Adm, styring og fellesutgifter	Netto driftsutgifter pr. innbygger til Adm, styring og fellesutgifter (B)	4 929	4 326	4 892	4 467	Karmøy	3 349	4 639	30 442	8,3	5,5
Brann og ulykkesvern	Netto driftsutgifter pr. innbygger til Brann og ulykkesvern (B)	972	866	757	535	Sandefjord	564	806	30 442	5,1	17,1
Kommunale boliger	Netto driftsutgifter pr. innbygger til Kommunale boliger (B)	501	211	18	-241	Steinkjer	-3 264	53	30 442	13,6	89,4
Samferdsel	Netto driftsutgifter pr. innbygger til Samferdsel (B)	806	842	847	1 187	Sarpsborg	-156	915	30 442	-3,3	-13,5
Næringsforv. og konsesjonskraft	Netto driftsutgifter pr. innbygger til	-63	101	136	127	Rana	-965	57	30 442	-3,7	0,0

KOSTRA og nøkkeltall 2018 - Ringerike Kommune

Tjeneste	Indikator	Ringerike	Gjøvik	Ringsaker	Modum	Lavest i KOSTRA gruppen	Lavest i KOSTRA-gruppen - kroner	Gjennomsnitt for gruppen	Innbyggere i målgruppen	Teoretisk handlingsrom i mill.	Teoretisk handlingsrom %
	Næringsforv. og konsesjonskraft (B)										
Kirke	Netto driftsutgifter pr. innbygger til Kirke (B)	795	482	640	694	Skedsmo	366	614	30 442	5,5	22,8

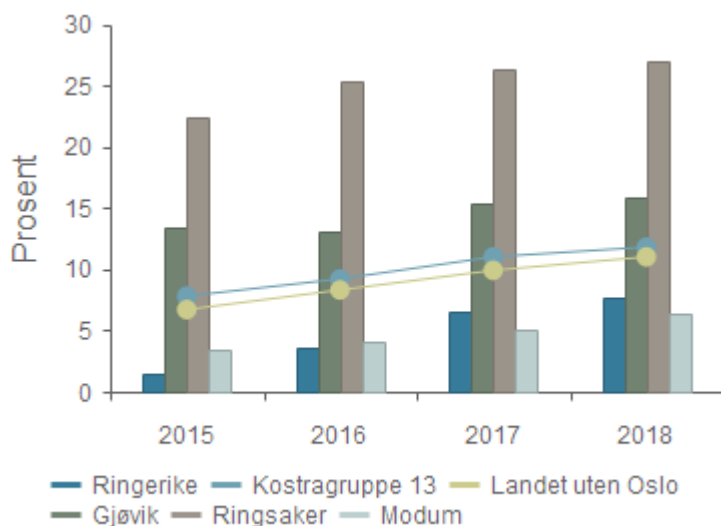
***) Tallene er justert for ulikt utgiftsbehov*

Hovedtall drift

	Ringerike 2016	Ringerike 2017	Ringerike 2018	Gjøvik	Ringsaker	Modum	Kostragruppe 13	Landet uten Oslo
Prioritet								
Disposisjonsfond i prosent av brutto driftsinntekter	3,6 %	6,5 %	7,7 %	15,9 %	26,9 %	6,4 %	11,8 %	11,0 %
Økonomi								
Frie inntekter i kroner per innbygger	48 799	50 181	51 911	51 863	51 738	53 352	53 187	55 124
Netto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter	4,5 %	3,0 %	1,0 %	0,8 %	1,4 %	1,6 %	1,9 %	2,2 %
Netto lånegjeld i prosent av brutto driftsinntekter	55,5 %	68,6 %	80,0 %	59,4 %	100,7 %	58,1 %	89,7 %	87,5 %

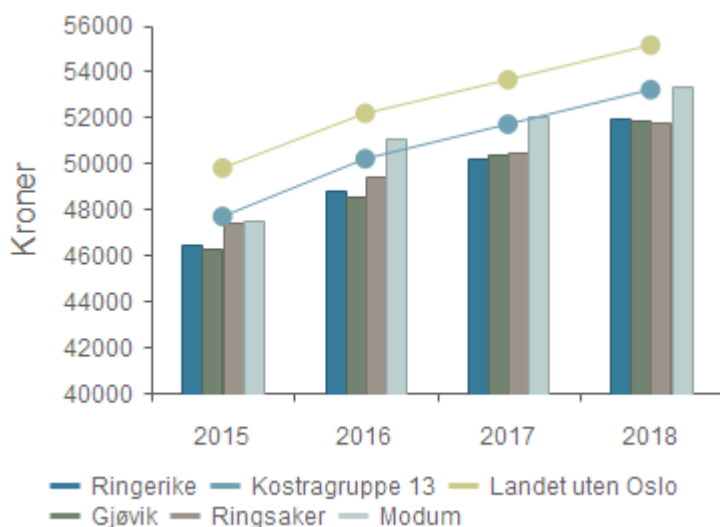
***) Tallene er justert for ulikt utgiftsbehov

Prioritet - Disposisjonsfond i prosent av brutto driftsinntekter

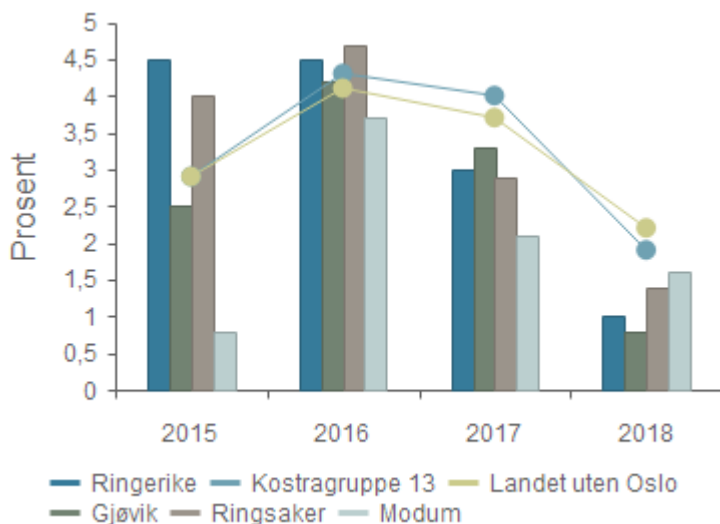
	2015	2016	2017	2018
Ringerike	1,5 %	3,6 %	6,5 %	7,7 %
Kostragruppe 13	7,8 %	9,2 %	11,0 %	11,8 %
Landet uten Oslo	6,7 %	8,3 %	9,9 %	11,0 %
Gjøvik	13,4 %	13,1 %	15,4 %	15,9 %
Ringsaker	22,4 %	25,4 %	26,3 %	26,9 %
Modum	3,4 %	4,1 %	5,0 %	6,4 %

Økonomi - Frie inntekter i kroner per innbygger

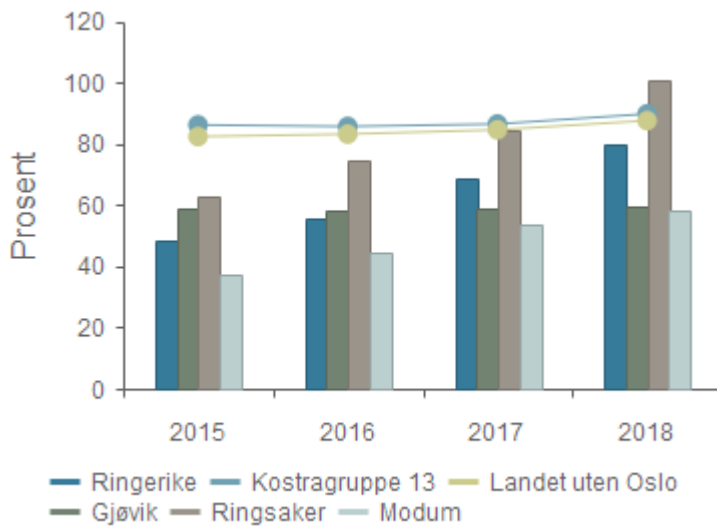
	2015	2016	2017	2018
Ringerike	46 486	48 799	50 181	51 911
Kostragruppe 13	47 667	50 180	51 683	53 187
Landet uten Oslo	49 775	52 158	53 619	55 124
Gjøvik	46 299	48 524	50 369	51 863
Ringsaker	47 373	49 402	50 480	51 738
Modum	47 478	51 048	52 068	53 352

Økonomi - Netto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter

	2015	2016	2017	2018
Ringerike	4,5 %	4,5 %	3,0 %	1,0 %
Kostragruppe 13	2,9 %	4,3 %	4,0 %	1,9 %
Landet uten Oslo	2,9 %	4,1 %	3,7 %	2,2 %
Gjøvik	2,5 %	4,2 %	3,3 %	0,8 %
Ringsaker	4,0 %	4,7 %	2,9 %	1,4 %
Modum	0,8 %	3,7 %	2,1 %	1,6 %

Økonomi - Netto lånegjeld i prosent av brutto driftsinntekter

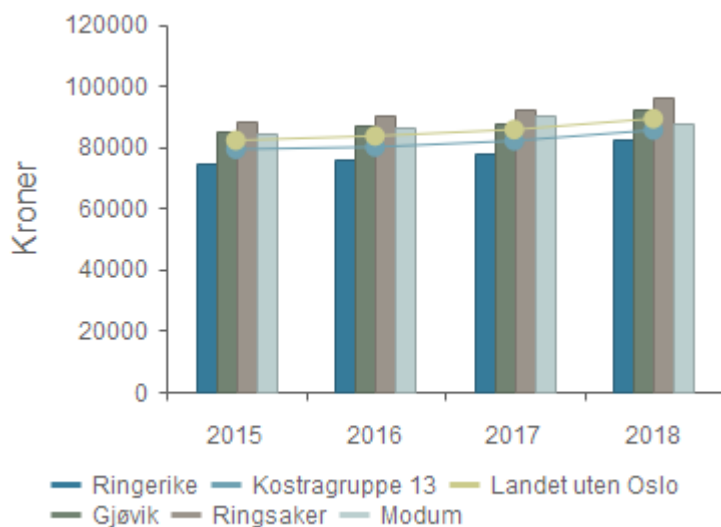
	2015	2016	2017	2018
Ringerike	48,4 %	55,5 %	68,6 %	80,0 %
Kostragruppe 13	86,1 %	85,6 %	86,4 %	89,7 %
Landet uten Oslo	82,3 %	83,1 %	84,5 %	87,5 %
Gjøvik	58,6 %	58,3 %	58,7 %	59,4 %
Ringsaker	62,7 %	74,8 %	84,5 %	100,7 %
Modum	37,4 %	44,6 %	53,5 %	58,1 %

Grunnskole

	Ringerike 2016	Ringerike 2017	Ringerike 2018	Gjøvik	Ringsaker	Modum	Kostragruppe 13	Landet uten Oslo
Prioritet								
Netto driftsutgifter til grunnskole (202), per innbygger 6-15 år **)	75 898,8	77 592,3	82 233,5	92 457,9	95 813,9	87 765,0	85 374,9	89 111,6
Netto driftsutgifter til skolelokaler (222), per innbygger 6-15 år **)	14 682,0	13 807,7	17 135,2	18 107,6	19 188,9	19 225,3	17 654,0	18 779,6
Netto driftsutgifter til skoleskys (223), per innbygger 6-15 år **)	2 809,9	2 848,8	2 978,6	2 078,1	3 873,5	2 860,0	1 625,3	2 265,9
Produktivitet								
Elever per kommunal grunnskole	230	237	233	217	200	198	292	225
Dekningsgrad								
Andel elever i grunnskolen som får spesialundervisning	7,6 %	8,2 %	8,1 %	7,5 %	8,8 %	8,6 %	7,5 %	7,9 %
Andel elever i grunnskolen som får tilbud om skoleskys (B)	27,6 %	27,0 %	27,2 %	20,8 %	39,6 %	33,6 %	14,6 %	23,0 %
Andel elever med direkte overgang fra grunnskole til videregående opplæring (B)	98,1 %	95,8 %	97,5 %	97,4 %	97,6 %	97,9 %	97,6 %	97,7 %
Andel innbyggere 6-9 år i kommunal SFO (B)	64,7 %	63,0 %	58,2 %	61,5 %	60,9 %	55,8 %	59,8 %	56,8 %
Kvalitet								
Andel undervisning gitt av undervisningspersonale med godkjent utdanning	94,9	96,5	95,9	98,6	98,8	96,7		
Elevunders. 10. trinn - Trivsel	4,1	4,1	4,1	4,2	4,1	4,2		
Elevunders. 7. trinn - Trivsel	4,6	4,4	4,4	4,1	4,3	4,2		
Gjennomsnittlig grunnskolepoeng (antall)	40,3	39,8	40,9	41,9	40,5	42,3	41,9	41,7
Gjennomsnittlig gruppestørrelse, 1.-10.årstrinn	14,3	14,5	14,7	12,5	12,0	14,6	14,0	13,1
Grunnlagsdata (Nivå 3)								
Antall elever i kommunal og privat SFO	873	907	837	886	975	353	62 262	133 640
Antall elever i kommunal SFO	862	869	794	840	975	353	60 227	129 864
Antall elever i kommunale grunnskoler	3 218	3 321	3 266	3 257	4 005	1 583	239 064	546 013

**) Tallene er justert for ulikt utgiftsbehov

Prioritet - Netto driftsutgifter til grunnskole (202), per innbygger 6-15 år

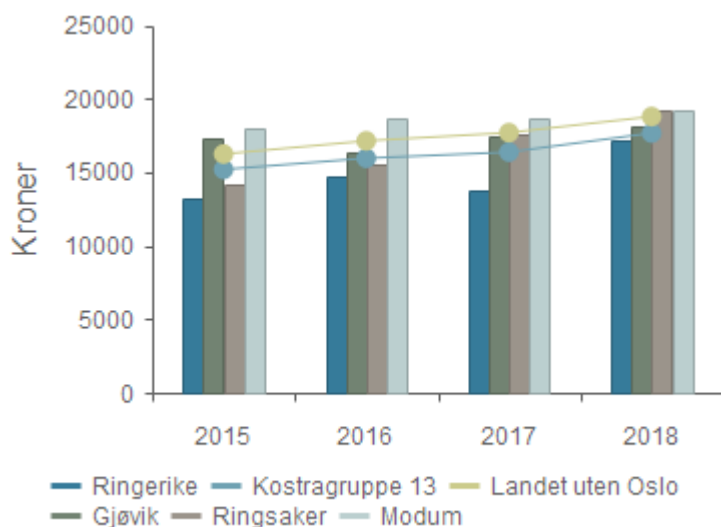

	2015	2016	2017	2018
Ringerike	74 632,2	75 898,8	77 592,3	82 233,5
Kostragruppe 13	79 116,2	79 866,8	81 889,4	85 374,9
Landet uten Oslo	82 040,5	83 463,1	85 550,7	89 111,6
Gjøvik	84 853,4	86 696,6	87 564,1	92 457,9
Ringsaker	88 287,2	90 270,5	92 173,5	95 813,9
Modum	84 663,8	86 152,5	90 512,7	87 765,0

***) Graf er justert med utgiftsbehov

Endringen i netto driftsutgifter til grunnskole fra 2017 til 2018, kan i hovedsak tilskrives lønns- og prisvekst samt ekstraordinære utgifter forbundet med spesialundervisning og enkeltsaker. Til tross for dette, så ligger Ringerike best an i forhold til sammenlignbare kommuner, KOSTRA-gruppe 13 og Landet uten Oslo. Ringerike har lavest i nettoutgift pr. innbygger - og slik har trenden vært de siste 5 årene.

Prioritet - Netto driftsutgifter til skolelokaler (222), per innbygger 6-15 år

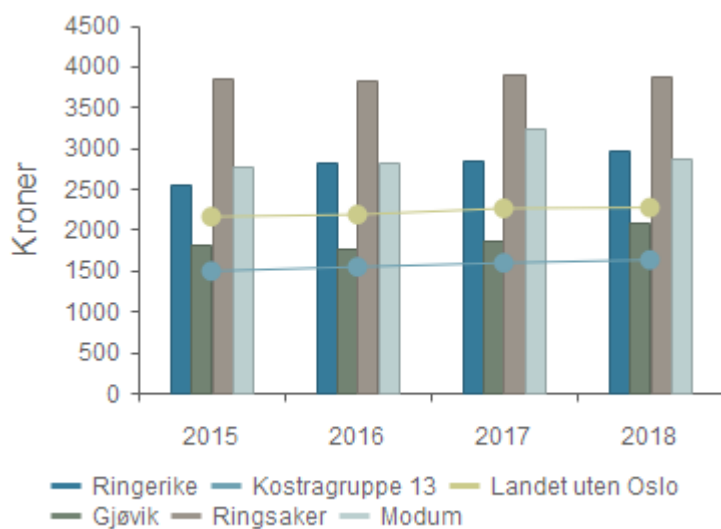
	2015	2016	2017	2018
Ringerike	13 201,1	14 682,0	13 807,7	17 135,2
Kostragruppe 13	15 180,4	15 942,5	16 361,3	17 654,0
Landet uten Oslo	16 230,6	17 124,6	17 681,8	18 779,6
Gjøvik	17 328,8	16 308,0	17 381,6	18 107,6
Ringsaker	14 152,2	15 492,4	17 551,9	19 188,9
Modum	18 001,4	18 653,3	18 677,6	19 225,3

***) Graf er justert med utgiftsbehov

Det er i regnskapet gjort avskrivninger på skolebygg med 19,1 mill kroner i 2018, mot 12,7 mill i 2017. Dette er hovedårsaken til at netto driftsutgifter til skolelokaler per innbygger 6-15 år er vesentlig høyere i 2018 enn i 2017. Foruten avskrivninger på skolebygg, har det også vært ekstraordinære utgifter til leie av lokaler, strøm, fyring samt økt vedlikehold i 2018.

Til tross for dette, så ligger Ringerike best an i forhold til KOSTRA-gruppe 13 og Landet uten Oslo og sammenlignbare kommuner. Ringerike har lavest i nettoutgift pr. innbygger 6-15 år - og slik har trenden vært de siste 5 årene. Unntaket er Jevnaker som ligger noe lavere i utgifter i 2018.

Prioritet - Netto driftsutgifter til skoleskys (223), per innbygger 6-15 år

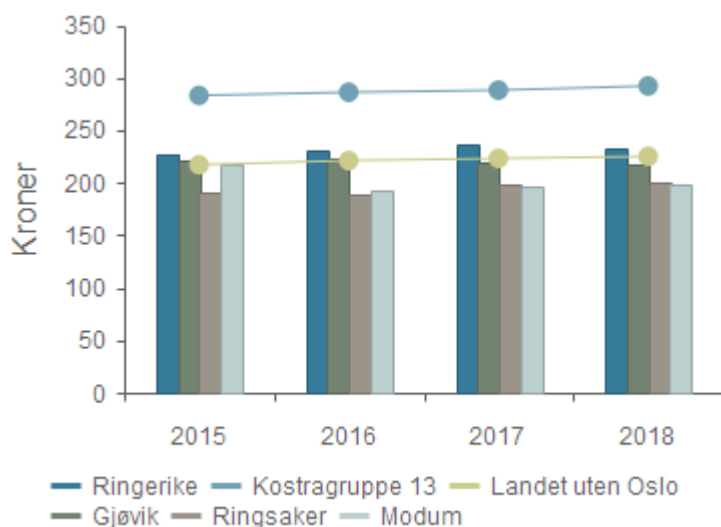
	2015	2016	2017	2018
Ringerike	2 547,9	2 809,9	2 848,8	2 978,6
Kostragruppe 13	1 487,8	1 539,7	1 588,3	1 625,3
Landet uten Oslo	2 154,1	2 179,5	2 256,1	2 265,9
Gjøvik	1 809,3	1 762,0	1 863,8	2 078,1
Ringsaker	3 856,5	3 819,8	3 897,1	3 873,5
Modum	2 771,7	2 815,5	3 232,0	2 860,0

***) Graf er justert med utgiftsbehov*

Ringerike kommune bruker mer penger på skoleskys, enn KOSTRA-gruppe 13 og landet utenom Oslo og sammenlignbare kommuner - unntatt Ringsaker kommune som ligger høyere utgifter.

Ringerike er en langstrakt kommune, har en del farlige skoleveier og har i mange år ligget relativt høyt på bruk av penger til skoleskys.

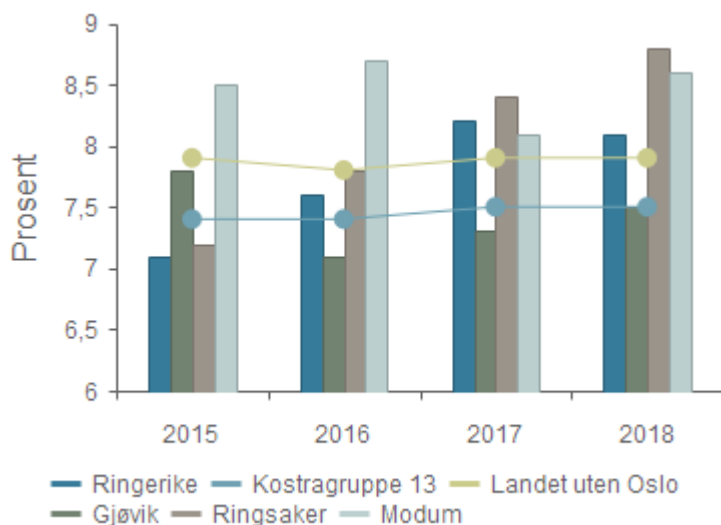
Produktivitet - Elever per kommunal grunnskole

	2015	2016	2017	2018
Ringerike	227	230	237	233
Kostragruppe 13	283	286	288	292
Landet uten Oslo	217	221	223	225
Gjøvik	222	223	220	217
Ringsaker	191	189	198	200
Modum	218	193	196	198

Antall elever pr. kommunale skole er høyere enn snittet for landet uten Oslo, og sammenlignbare kommuner unntatt Jevnaker. Antall elever pr. skole er lavere i Ringerike enn i KOSTRA-gruppe 13. KOSTRA-tallene for 2018 bygger her på GSI-statistikk pr. oktober 2018. Statistikken viser derfor ikke full effekt av nye Benterud og en større Ullerål skole samt nedleggelse av Kirkeskolen og Eikli.

Dekningsgrad - Andel elever i grunnskolen som får spesialundervisning

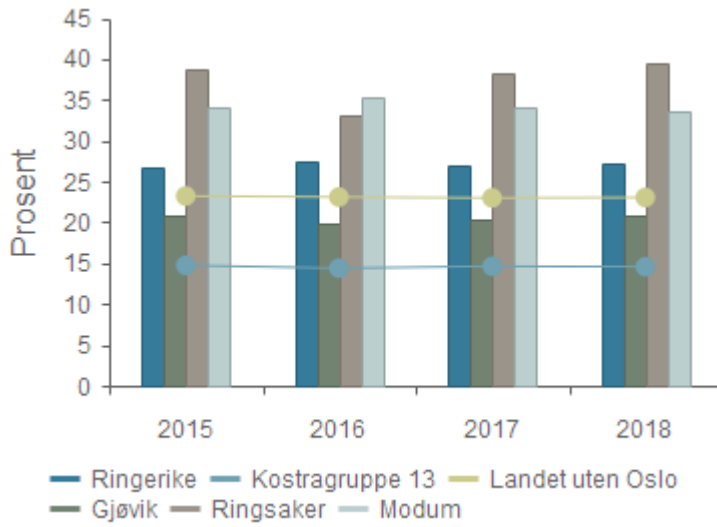
	2015	2016	2017	2018
Ringerike	7,1 %	7,6 %	8,2 %	8,1 %
Kostragruppe 13	7,4 %	7,4 %	7,5 %	7,5 %
Landet uten Oslo	7,9 %	7,8 %	7,9 %	7,9 %
Gjøvik	7,8 %	7,1 %	7,3 %	7,5 %
Ringsaker	7,2 %	7,8 %	8,4 %	8,8 %
Modum	8,5 %	8,7 %	8,1 %	8,6 %

Ringerike har flere barn med spesialundervisning enn KOSTRA-gruppe 13, Gjøvik og landet utenom Oslo. Bare Modum og Ringsaker har en høyere andel elever med spesialundervisning i 2018. Tidligere år har Ringerike ligget under eller på nivå med KOSTRA-gruppe 13 og snittet for landet, men i 2017 og 2018 er nivået steget i forhold til disse.

I 2018 er det færre som får spesialundervisning på 1.- 4. og på 5.-7. trinn enn i 2017. På 8.-10. trinn fortsetter imidlertid økningen også i 2018.

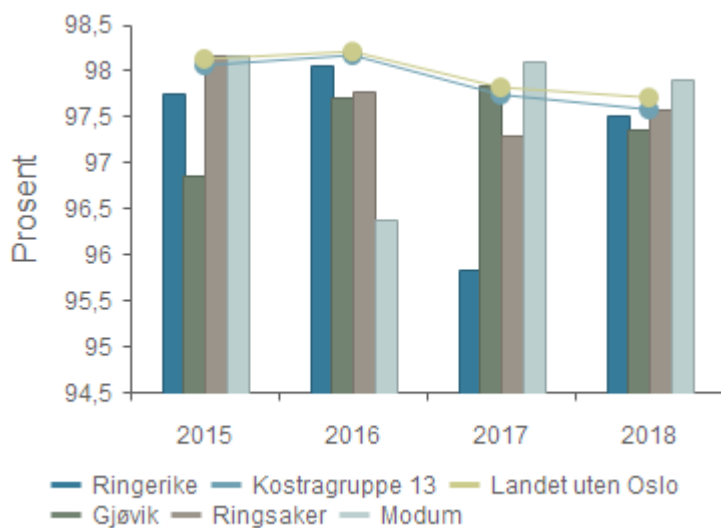
Andelen elever med spesialundervisning er nesten tre ganger så høy på 10. trinn som på 1.trinn i Ringerike.

Dekningsgrad - Andel elever i grunnskolen som får tilbud om skoleskys (B)

	2015	2016	2017	2018
Ringerike	26,8 %	27,6 %	27,0 %	27,2 %
Kostragruppe 13	14,7 %	14,4 %	14,6 %	14,6 %
Landet uten Oslo	23,2 %	23,1 %	23,0 %	23,0 %
Gjøvik	20,8 %	20,0 %	20,3 %	20,8 %
Ringsaker	38,8 %	33,2 %	38,2 %	39,6 %
Modum	34,1 %	35,3 %	34,1 %	33,6 %

Dekningsgrad - Andel elever med direkte overgang fra grunnskole til videregående opplæring (B)

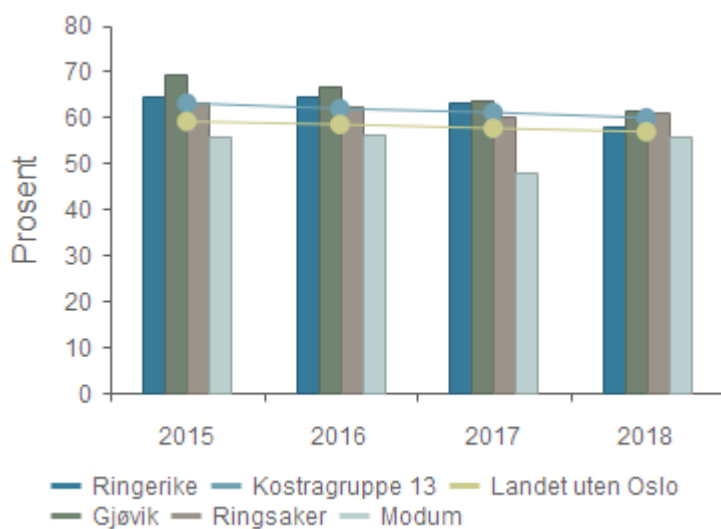

	2015	2016	2017	2018
Ringerike	97,8 %	98,1 %	95,8 %	97,5 %
Kostragruppe 13	98,1 %	98,2 %	97,7 %	97,6 %
Landet uten Oslo	98,1 %	98,2 %	97,8 %	97,7 %
Gjøvik	96,9 %	97,7 %	97,8 %	97,4 %
Ringsaker	98,2 %	97,8 %	97,3 %	97,6 %
Modum	98,2 %	96,4 %	98,1 %	97,9 %

97,5 % av elevene i Ringerike går direkte over fra grunnskolen til videregående skole. Det er en forbedring i forhold til 2017.

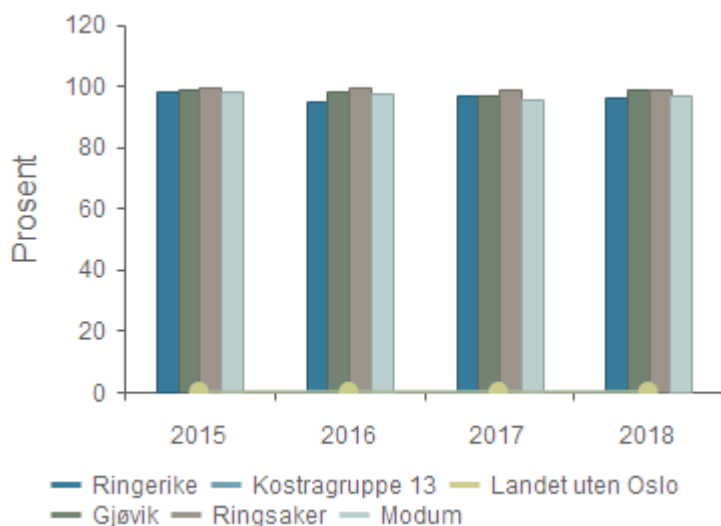
Sammenlignet med andre kommuner, så er det en lavere andel enn i KOSTRA-gruppe 13, landet utenom Oslo og sammenlignbare kommuner - unntatt Gjøvik.

Dekningsgrad - Andel innbyggere 6-9 år i kommunal SFO (B)

	2015	2016	2017	2018
Ringerike	64,4 %	64,7 %	63,0 %	58,2 %
Kostragruppe 13	63,0 %	61,8 %	61,0 %	59,8 %
Landet uten Oslo	59,0 %	58,4 %	57,5 %	56,8 %
Gjøvik	69,2 %	66,5 %	63,5 %	61,5 %
Ringsaker	63,4 %	62,4 %	60,0 %	60,9 %
Modum	55,7 %	56,1 %	48,0 %	55,8 %

Kvalitet - Andel undervisning gitt av undervisningspersonale med godkjent utdanning

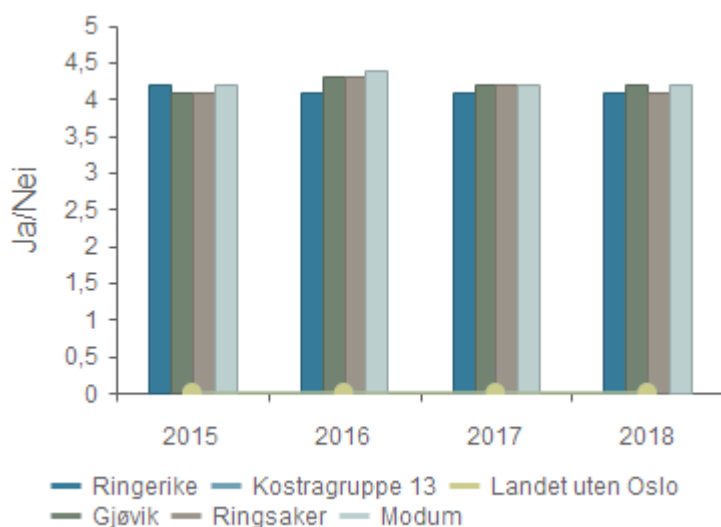

	2015	2016	2017	2018
Ringerike	97,8	94,9	96,5	95,9
Kostragruppe 13				
Landet uten Oslo				
Gjøvik	98,7	98,3	97,0	98,6
Ringsaker	99,3	99,1	98,6	98,8
Modum	98,3	97,4	95,2	96,7

Det er færre lærere med universitets-/høgskoleutdanning og pedagogisk utdanning i Ringeriks-skolen, enn i sammenlignbare kommunene, KOSTRA-gruppe 13 og landet utenom Oslo.

Andelen lærere som oppfyller utdanningskravene til undervisning, er 96% på barnetrinnet og 97% på ungdomstrinnet. Det er imidlertid for få lærere som har fordypning og undervisningskompetanse i fagene norsk, matematikk og engelsk, på ungdomstrinnet spesielt.

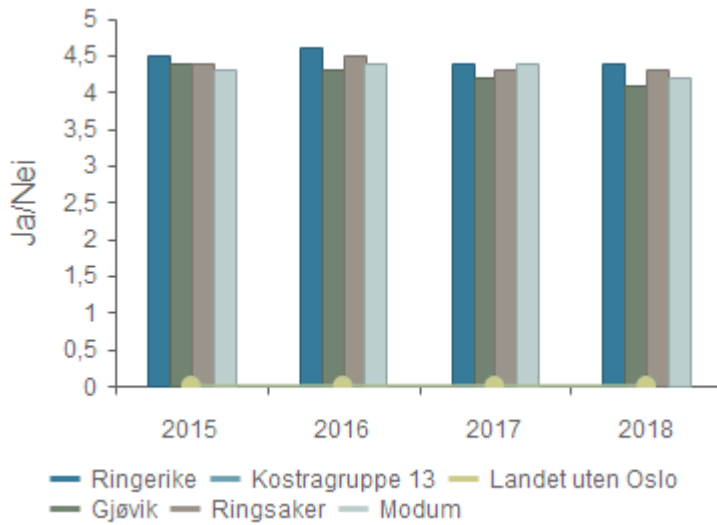
Kvalitet - Elevunders. 10. trinn - Trivsel

	2015	2016	2017	2018
Ringerike	4,2	4,1	4,1	4,1
Kostragruppe 13				
Landet uten Oslo				
Gjøvik	4,1	4,3	4,2	4,2
Ringsaker	4,1	4,3	4,2	4,1
Modum	4,2	4,4	4,2	4,2

Trivselsfaktoren på 10. trinn har ligget stabilt de siste årene.

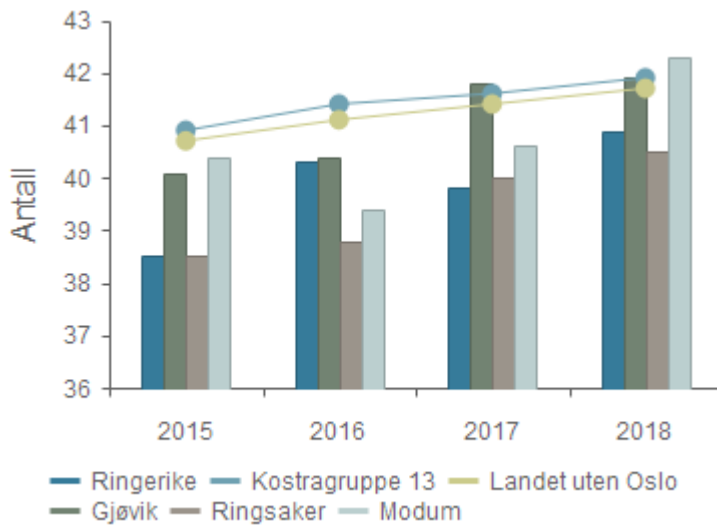
Kvalitet - Elevunders. 7. trinn - Trivsel

	2015	2016	2017	2018
Ringerike	4,5	4,6	4,4	4,4
Kostragruppe 13				
Landet uten Oslo				
Gjøvik	4,4	4,3	4,2	4,1
Ringsaker	4,4	4,5	4,3	4,3
Modum	4,3	4,4	4,4	4,2

Trivselsfaktoren på 7.trinn var i 2018 på samme nivå som i 2017. Tidligere år har denne vært noe høyere.

Kvalitet - Gjennomsnittlig grunnskolepoeng (antall)

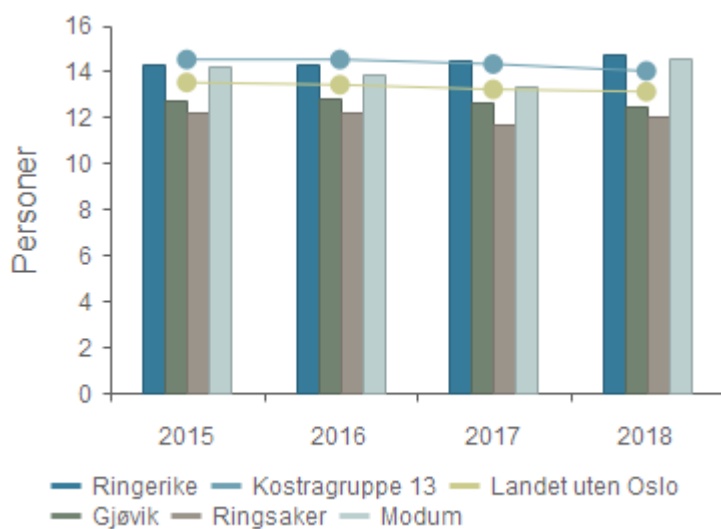

	2015	2016	2017	2018
Ringerike	38,5	40,3	39,8	40,9
Kostragruppe 13	40,9	41,4	41,6	41,9
Landet uten Oslo	40,7	41,1	41,4	41,7
Gjøvik	40,1	40,4	41,8	41,9
Ringsaker	38,5	38,8	40,0	40,5
Modum	40,4	39,4	40,6	42,3

Gjennomsnittlig grunnskolepoeng ha røkt fra 2017 til 2018.

Ringerike kommune har imidlertid lavere grunnskolepoeng enn KOSTRA-gruppe 13, landet utenom Oslo og alle sammenlignbare kommuner - unntatt Ringsaker kommune.

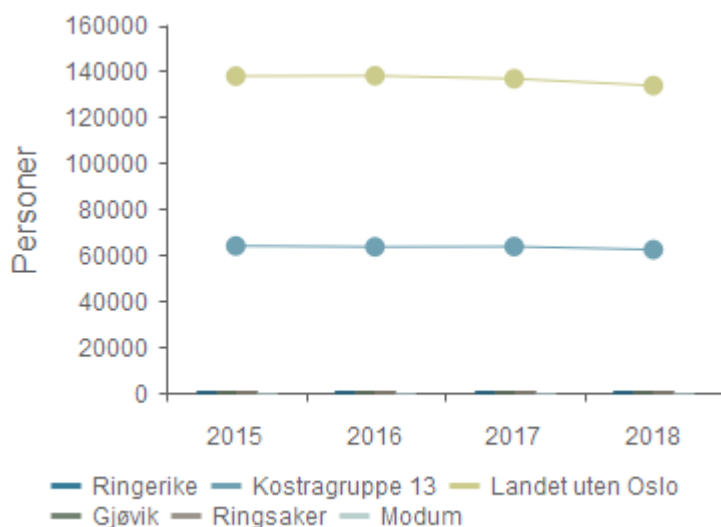
Kvalitet - Gjennomsnittlig gruppestørrelse, 1.-10.årstrinn

	2015	2016	2017	2018
Ringerike	14,3	14,3	14,5	14,7
Kostragruppe 13	14,5	14,5	14,3	14,0
Landet uten Oslo	13,5	13,4	13,2	13,1
Gjøvik	12,7	12,8	12,6	12,5
Ringsaker	12,2	12,2	11,7	12,0
Modum	14,2	13,9	13,3	14,6

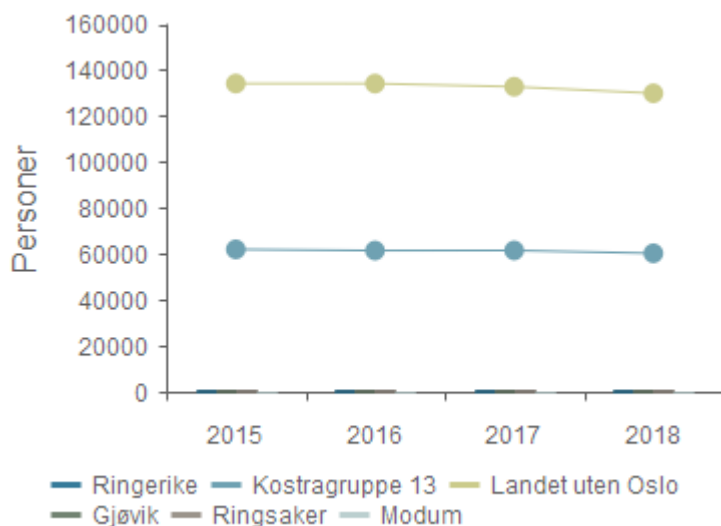
Ringerike kommune har flere elever i undervisningsgruppene enn alle sammenlignbare kommuner, KOSTRA-gruppe 13 og landet utenom Oslo.

Grunnlagsdata (Nivå 3) - Antall elever i kommunal og privat SFO

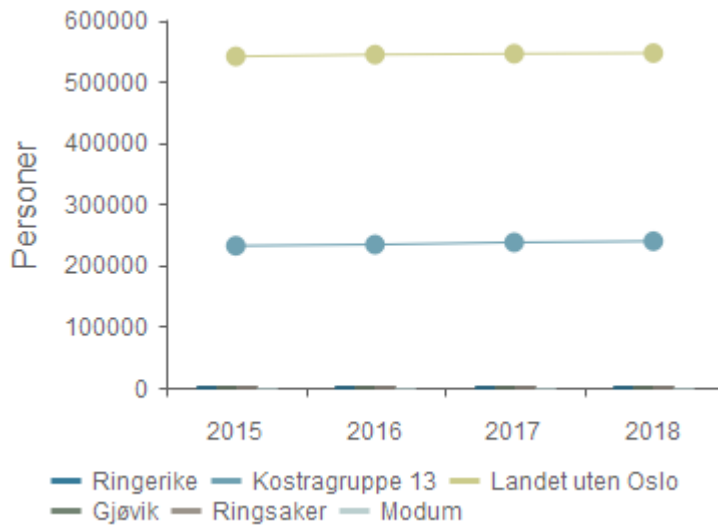
	2015	2016	2017	2018
Ringerike	826	873	907	837
Kostragruppe 13	63 874	63 463	63 592	62 262
Landet uten Oslo	137 758	137 915	136 622	133 640
Gjøvik	947	951	911	886
Ringsaker	1 040	1 033	984	975
Modum	348	341	303	353

Grunnlagsdata (Nivå 3) - Antall elever i kommunal SFO

	2015	2016	2017	2018
Ringerike	819	862	869	794
Kostragruppe 13	61 940	61 422	61 468	60 227
Landet uten Oslo	134 111	134 091	132 723	129 864
Gjøvik	925	915	874	840
Ringsaker	1 040	1 033	984	975
Modum	348	341	303	353

Grunnlagsdata (Nivå 3) - Antall elever i kommunale grunnskoler

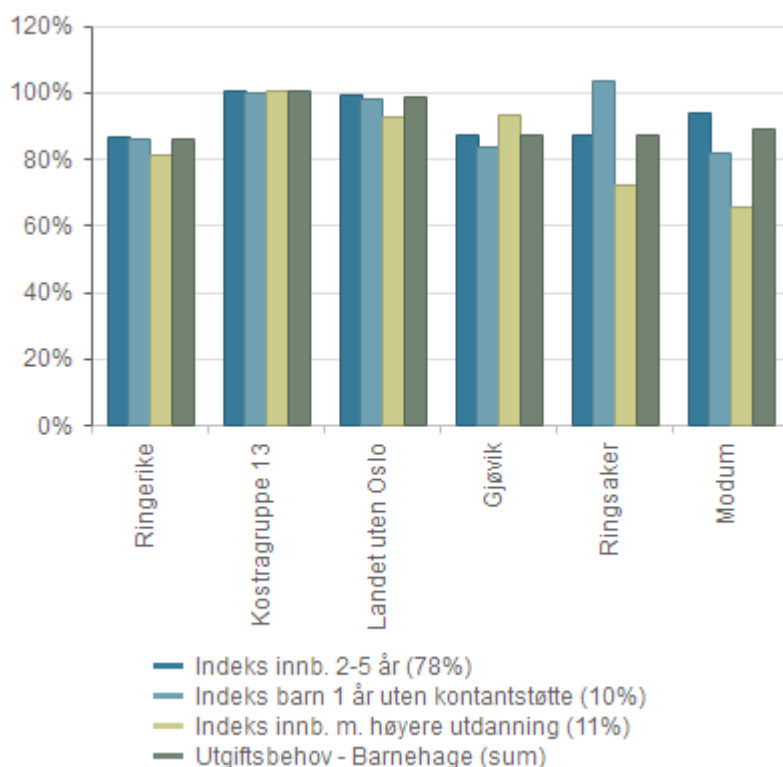
	2015	2016	2017	2018
Ringerike	3 174	3 218	3 321	3 266
Kostragruppe 13	231 555	233 614	237 110	239 064
Landet uten Oslo	540 624	543 574	544 997	546 013
Gjøvik	3 330	3 351	3 307	3 257
Ringsaker	4 009	3 968	3 963	4 005
Modum	1 523	1 546	1 565	1 583

Barnehage

	Ringerike 2016	Ringerike 2017	Ringerike 2018	Gjøvik	Ringsaker	Modum	Kostragruppe 13 uten Oslo	Landet
Prioritet								
Netto driftsutgifter barnehagesektoren i prosent av kommunens totale netto driftsutgifter (B)	13,4 %	13,3 %	12,5 %	12,9 %	13,2 %	14,4 %	15,2 %	14,3 %
Netto driftsutgifter per innbygger 1-5 år i kroner, barnehager **)	145 295,4	155 147,3	155 149,0	155 662,9	157 266,6	169 984,9	151 146,6	155 204,2
Produktivitet								
Kommunale overføringer av driftsmidler til private barnehager per korrigert oppholdstime (kr)	45	48	50	48	46	52	48	48
Korrigerte oppholdstimer per årsverk i kommunale barnehager (B)	13 488	13 195	12 753	12 811	11 440	12 483	12 707	12 300
Dekningsgrad								
Andel barn 1-5 år i barnehage, i forhold til innbyggere 1-5 år (prosent)	93,3 %	93,1 %	93,5 %	96,0 %	91,1 %	90,2 %	92,2 %	92,1 %
Andel barn i kommunale barnehager i forhold til alle barn i barnehage (B)	43,9 %	44,6 %	44,4 %	42,7 %	48,6 %	54,0 %	40,1 %	49,3 %
Andel minoritetsspråklige barn i barnehage i forhold til alle barn med barnehageplass (B)	17,1 %	18,1 %	18,4 %	17,2 %	11,7 %	15,3 %	18,3 %	16,6 %
Ansatte i barnehager, basisvirksomhet, andel menn (prosent)	6,0	6,1	6,4	10,2	7,8	3,9	9,7	8,3

**) Tallene er justert for ulikt utgiftsbehov

Utgiftsbehov og kriteriedata

Ringerike Kostragruppe Landet Gjøvik Ringsaker Modum
13 uten Oslo

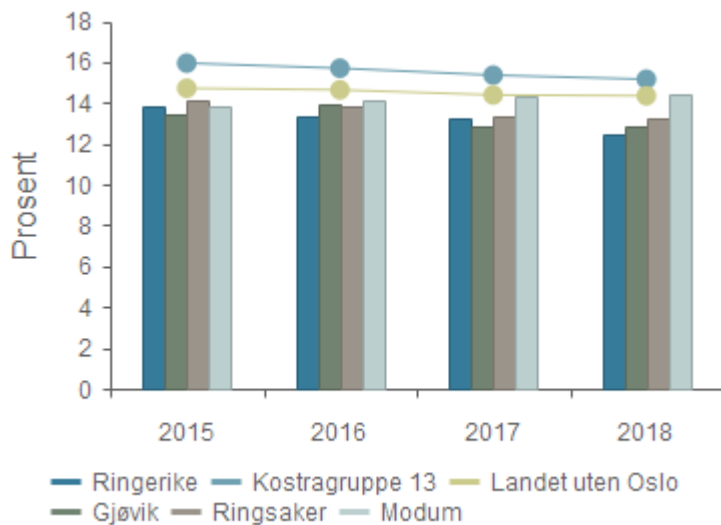
	Ringerike	Kostragruppe 13	Landet uten Oslo	Gjøvik	Ringsaker	Modum
Indeks innb. 2-5 år (78%)	86,5 %	100,4 %	99,3 %	87,1 %	87,2 %	93,6 %
Indeks barn 1 år uten kontantstøtte (10%)	86,0 %	99,7 %	97,8 %	83,4 %	103,6 %	82,0 %
Indeks innb. m. høyere utdanning (11%)	81,4 %	100,2 %	92,6 %	93,0 %	72,0 %	65,7 %
Utgiftsbehov - Barnehage (sum)	85,8 %	100,3 %	98,4 %	87,4 %	87,2 %	89,2 %

Utgiftsbehovet for barnehage er 86 prosent av landsgjennomsnittet per innbygger.

Det er færre barn i aldersgruppen 2-5 år i kommunen sammenlignet med landssnittet (87 prosent). Det er også flere som benytter seg av kontantstøtte i kommunen (86 prosent), og vi ser at færre innbyggere i Ringerike har høyere utdanning sammenlignet med landssnittet (81 prosent).

Sammenlignet med Gjøvik, Ringsaker og Modum - som alle har et lavere utgiftsbehov enn landssnittet per innbygger - har Ringerike det laveste tjenestebehovet. Det skyldes i all hovedsak at andelen barn i målgruppen er lavere i Ringerike enn hos sammenligningskommunene.

Prioritet - Netto driftsutgifter barnehagesektoren i prosent av kommunens totale netto driftsutgifter (B)

	2015	2016	2017	2018
Ringerike	13,9 %	13,4 %	13,3 %	12,5 %
Kostragruppe 13	15,9 %	15,7 %	15,4 %	15,2 %
Landet uten Oslo	14,7 %	14,6 %	14,4 %	14,3 %
Gjøvik	13,5 %	13,9 %	12,9 %	12,9 %
Ringsaker	14,1 %	13,8 %	13,3 %	13,2 %
Modum	13,8 %	14,2 %	14,3 %	14,4 %

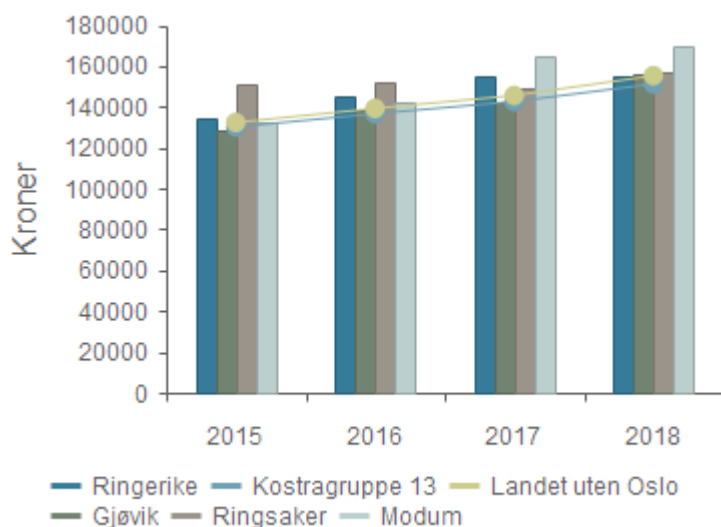
I 2018 gikk 12,5 % av de totale netto driftsutgiftene i Ringerike kommune til barnehagesektoren. Dette er 0,8 prosentpoeng lavere enn 2017. De siste fire årene har det vært en reduksjon på 1,4 prosentpoeng.

Andelen er lavere enn sammenligningskommunene, kostragruppen og landet uten Oslo.

Netto driftsutgifter i barnehagesektoren fordelt per innbygger er noe redusert fra 2017, og vi ser at vi driver en rimeligere sektor enn andre sammenlignbare kommuner. Dette til tross for at det i 2018 ble innført en pedagognorm i barnehage.

Beregnet utgiftsbehov til barnehagene i Ringerike, viser 85,8 % av landsgjennomsnittet, kommunen får dermed mindre penger i rammetilskuddet til barnehagedrift enn gjennomsnittskommunen.

Prioritet - Netto driftsutgifter per innbygger 1-5 år i kroner, barnehager

	2015	2016	2017	2018
Ringerike	134 465,1	145 295,4	155 147,3	155 149,0
Kostragruppe 13	130 094,2	136 588,7	142 528,0	151 146,6
Landet uten Oslo	132 308,1	139 177,8	145 503,5	155 204,2
Gjøvik	128 761,6	137 856,5	142 277,6	155 662,9
Ringsaker	151 327,4	151 647,1	148 716,6	157 266,6
Modum	132 763,8	142 558,9	165 123,3	169 984,9

**) Graf er justert med utgiftsbehov

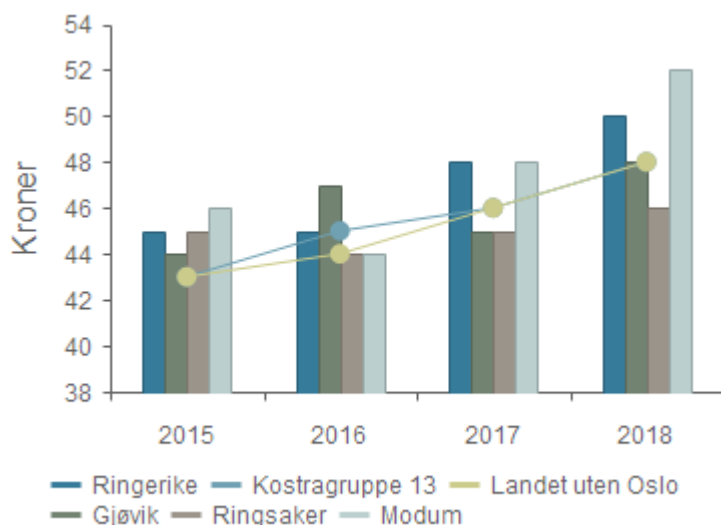
Ringerike har hatt en økning i netto driftsutgifter per innbygger fra 1-5 år på om lag 1.65 % siden 2017. Utgiftene er lavere i Ringerike enn i sammenligningskommunene, kostragruppen og landssnittet.

Justert for utgiftsbehov (demografi, geografi og sosiale forhold o.l.) har Ringerike hatt en reduksjon på om lag 2,4 % siden 2017.

Denne indikatoren viser den samlede kostnaden for ordinær drift, utgifter knyttet til styrket tilbud og førskolelokalene.

Det er i all hovedsak en rimeligere ordinær drift som gjør at Ringerike har lavere utgifter enn sammenligningskommunene.

Produktivitet - Kommunale overføringer av driftsmidler til private barnehager per korrigert oppholdstime (kr)

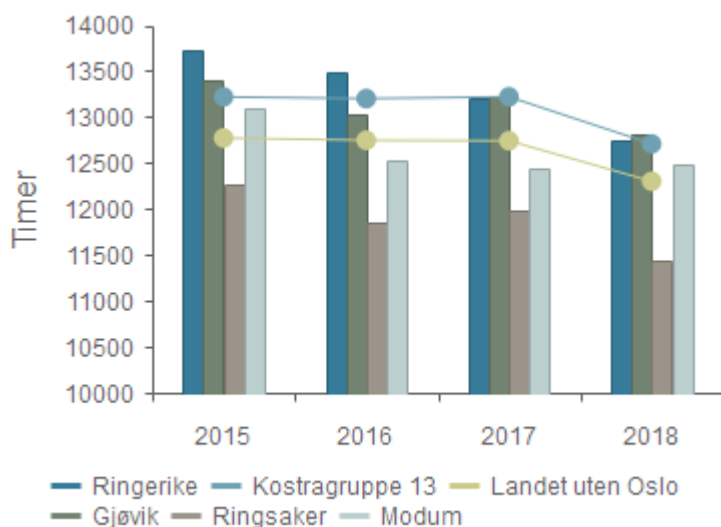

	2015	2016	2017	2018
Ringerike	45	45	48	50
Kostragruppe 13	43	45	46	48
Landet uten Oslo	43	44	46	48
Gjøvik	44	47	45	48
Ringsaker	45	44	45	46
Modum	46	44	48	52

Det er større overføringer til private barnehager i Ringerike sammenlignet med landsgjennomsnittet, kostragruppen, og sammenligningskommunene Ringsaker og Gjøvik.

I 2018 fikk de private barnehagene overføre 50 kr per korrigerte oppholdstime. Det er to kroner med enn året før, og to kroner med enn gjennomsnittet i kommunegruppen. Forskjellen på to kroner til kommunegruppa utgjør en merutgift på ca. 4,7 millioner kroner for Ringerike. Sammenlignet med Ringsaker, som er den rimeligste av sammenligningskommunene, utgjør fire kroner en merutgift på nesten 9,5 millioner kroner for Ringerike.

Produktivitet - Korrigerte oppholdstimer per årsverk i kommunale barnehager (B)

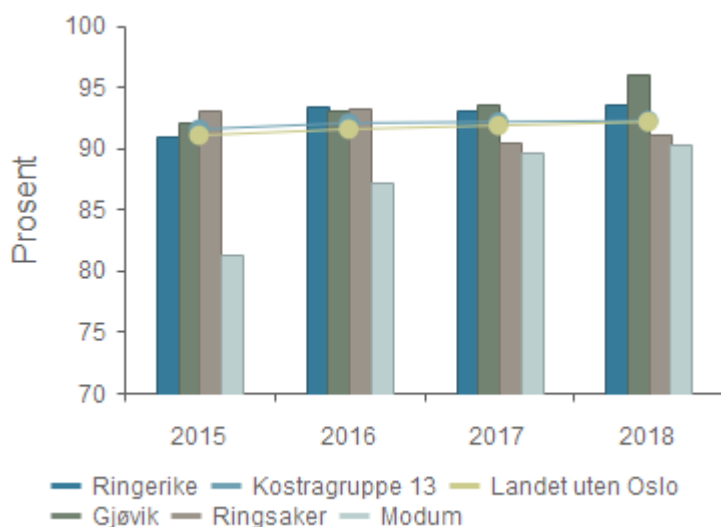

	2015	2016	2017	2018
Ringerike	13 725	13 488	13 195	12 753
Kostragruppe 13	13 218	13 200	13 219	12 707
Landet uten Oslo	12 771	12 746	12 741	12 300
Gjøvik	13 392	13 024	13 236	12 811
Ringsaker	12 277	11 857	11 994	11 440
Modum	13 096	12 519	12 444	12 483

Korrigerte oppholdstimer per ordinært årsverk i de kommunale barnehagene gir et uttrykk for bemanningsfaktoren. Antallet har redusert med 3 % fra 2017

I de kommunale barnehagene i Ringerike var det i snitt 12.753 timer per årsverk. Dette er på samme nivå som kostragruppe 13. Også Gjøvik ligger på dette nivået, mens Ringsaker har noe lavere oppholdstimer per årsverk.

Dekningsgrad - Andel barn 1-5 år i barnehage, i forhold til innbyggere 1-5 år (prosent)

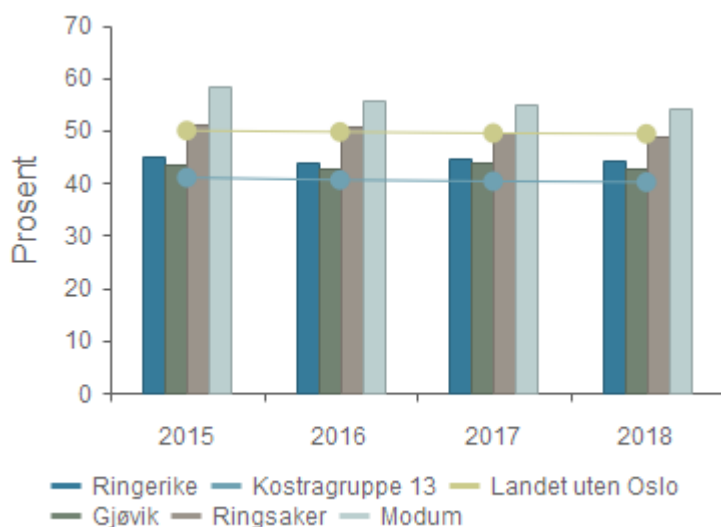
	2015	2016	2017	2018
Ringerike	91,0 %	93,3 %	93,1 %	93,5 %
Kostragruppe 13	91,5 %	92,0 %	92,1 %	92,2 %
Landet uten Oslo	91,0 %	91,5 %	91,8 %	92,1 %
Gjøvik	92,1 %	93,0 %	93,5 %	96,0 %
Ringsaker	93,0 %	93,2 %	90,5 %	91,1 %
Modum	81,2 %	87,1 %	89,6 %	90,2 %

Barnegruppen i alderen 1-5 år har blitt redusert de siste årene, samtidig har andelen som bruker barnehagene økt med 2,5 prosentpoeng de siste fire årene.

Det er hovedsakelig en høyere andel barn i alderen 1-2 år, sammenlignet med tidligere år.

Dekningsgraden er høyere i Ringerike enn snittet i landet, og kostragruppen. Det er også noe høyere dekningsgrad enn i Ringsaker og Modum. Gjøvik har økt fra 93,5% i 2017 til 96 % i 2018.

Dekningsgrad - Andel barn i kommunale barnehager i forhold til alle barn i barnehage (B)

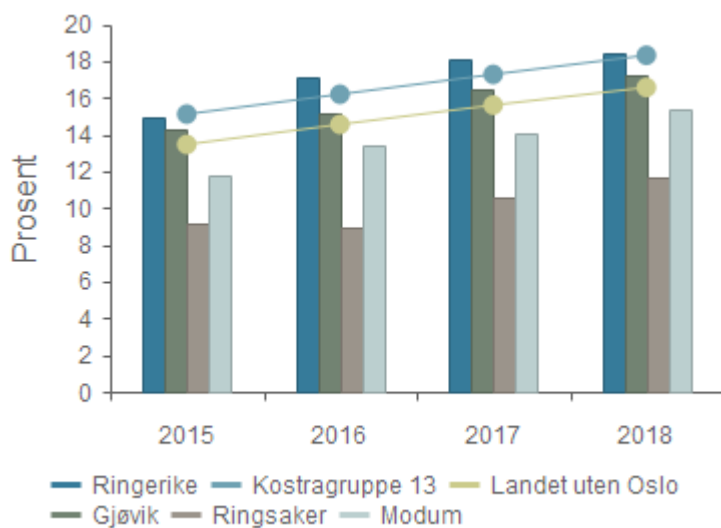

	2015	2016	2017	2018
Ringerike	45,1 %	43,9 %	44,6 %	44,4 %
Kostragruppe 13	41,0 %	40,5 %	40,3 %	40,1 %
Landet uten Oslo	49,9 %	49,7 %	49,4 %	49,3 %
Gjøvik	43,6 %	42,8 %	44,0 %	42,7 %
Ringsaker	51,0 %	50,6 %	49,7 %	48,6 %
Modum	58,2 %	55,6 %	55,0 %	54,0 %

Ringerike kommune har 11 kommunale barnehager, 13 ordinære private barnehager, og 5 familiebarnehager. I gjennomsnitt er det 57 elever per kommunale barnehage. Det er gjennomsnittlig 11 barn mer per barnehage enn i Ringsaker.

Av alle barn i barnehage i Ringerike kommune, går 44,4 % av de i kommunale barnehager. Det er noe lavere enn Ringsaker, Modum og landet uten Oslo, men høyere enn gjennomsnittet i kostragruppe 13 og Gjøvik.

Dekningsgrad - Andel minoritetsspråklige barn i barnehage i forhold til alle barn med barnehageplass (B)

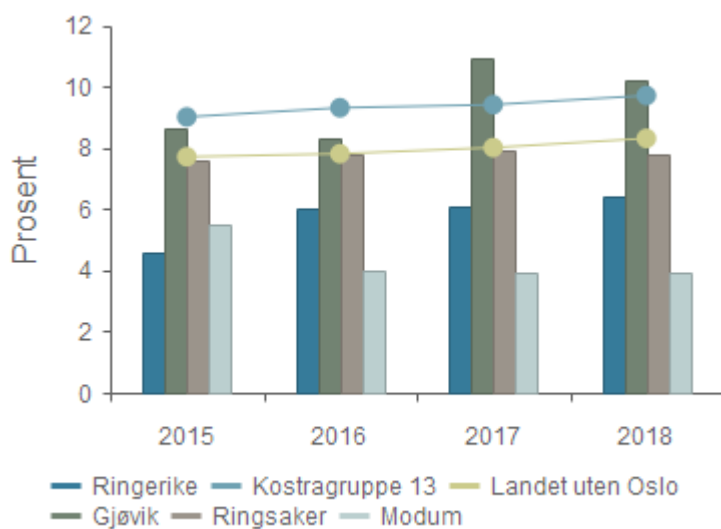
	2015	2016	2017	2018
Ringerike	15,0 %	17,1 %	18,1 %	18,4 %
Kostragruppe 13	15,1 %	16,2 %	17,3 %	18,3 %
Landet uten Oslo	13,5 %	14,5 %	15,6 %	16,6 %
Gjøvik	14,3 %	15,1 %	16,5 %	17,2 %
Ringsaker	9,2 %	8,9 %	10,5 %	11,7 %
Modum	11,8 %	13,4 %	14,1 %	15,3 %

Andelen minoritetsspråklige barn i barnehage har økt fra 2017 til 2018 med 0,3 prosent. På høsten i 2016 ble det igangsatt et prosjekt for å kartlegge alle barn fra minoritetsspråklige familier for å opplyse om fordelene og mulighetene for barnehageplass. Det at andelen minoritetsspråklige barn i barnehage går opp, viser dermed at prosjektet har gitt gode effekter i Ringerike.

Siden 2015 har andelen økt med 3,4 prosentpoeng i Ringerike.

Sammenlignet med andre, har Ringerike en høyere andel minoritetsspråklige barn i barnehage i forhold til alle barn med barnehageplass. Det er på samme nivå som kommunegruppe 13, men høyere enn landsgjennomsnittet og sammenligningskommunene.

Dekningsgrad - Ansatte i barnehager, basisvirksomhet, andel menn (prosent)

	2015	2016	2017	2018
Ringerike	4,6	6,0	6,1	6,4
Kostragruppe 13	9,0	9,3	9,4	9,7
Landet uten Oslo	7,7	7,8	8,0	8,3
Gjøvik	8,6	8,3	10,9	10,2
Ringsaker	7,6	7,8	7,9	7,8
Modum	5,5	4,0	3,9	3,9

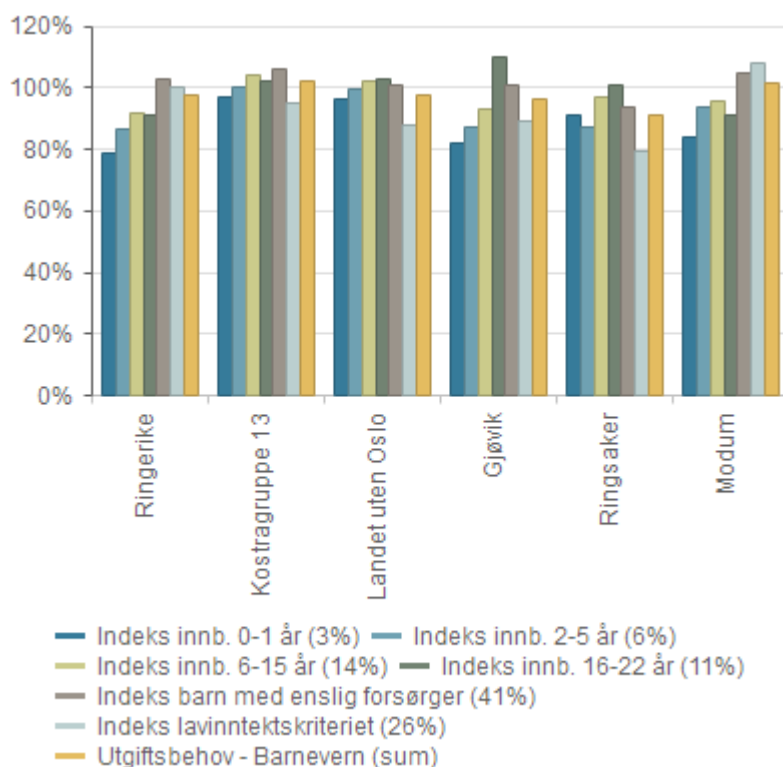
Andelen ansatte menn i barnehagene var på 6,4 prosent i 2018. Det har vært en økning siden 2017 på 0,3 prosentpoeng. Ringerike har en lavere andel enn landssnittet, kostragruppen og sammenligningskommunene.

Barnevern

	Ringerike 2016	Ringerike 2017	Ringerike 2018	Gjøvik	Ringsaker	Modum	Kostragruppe 13	Landet uten Oslo
Prioritet								
Netto driftsutgifter (funksjon 244, 251, 252) per barn i barnevernet	133 259	156 195	156 806	179 693	121 453	135 744	131 577	133 207
Netto driftsutgifter per innbygger 0-17 år, barnevernstjenesten **)	11 343	14 441	13 381	17 659	11 588	11 764	10 075	11 137
Produktivitet								
Andel undersøkelser med behandlingstid innen 3 måneder	96,0 %	99,0 %	93,0 %	93,0 %	87,0 %	93,0 %	88,0 %	87,0 %
Dekningsgrad								
Andel barn med barnevernstiltak ift. innbyggere 0-22 år	4,2 %	4,6 %	3,9 %	4,4 %	4,2 %	4,5 %	3,5 %	3,9 %
Andel barn med tiltak som er plassert (funksjon 252) ift. ant innbyggere 0-17 år (B)	1,9	2,1	1,7	2,1	1,8	2,2	1,5	1,7
Barn med undersøkelse ift. antall innbyggere 0-17 år (B)	4,6 %	5,3 %	4,7 %	5,3 %	5,5 %	4,9 %	4,8 %	4,8 %

**) Tallene er justert for ulikt utgiftsbehov

Utgiftsbehov og kriteriedata

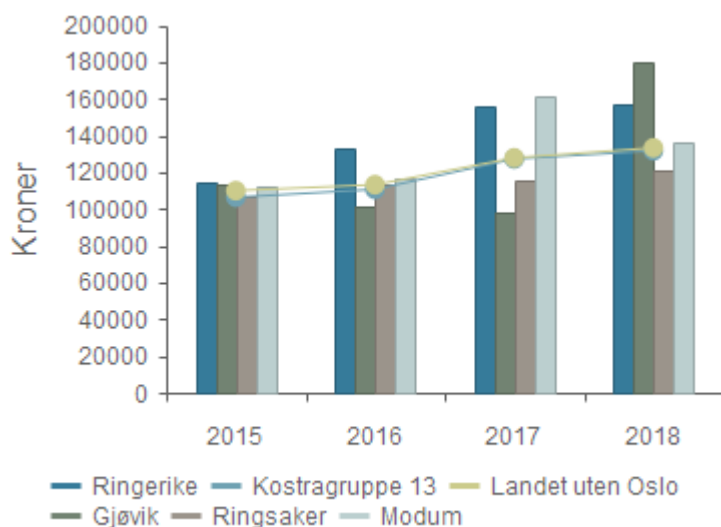

Ringerike Kostragruppe Landet Gjøvik Ringsaker Modum
13 uten Oslo

	Ringerike	Kostragruppe 13	Landet uten Oslo	Gjøvik	Ringsaker	Modum
Indeks innb. 0-1 år (3%)	78,5 %	96,9 %	96,5 %	82,1 %	91,3 %	83,9 %
Indeks innb. 2-5 år (6%)	86,5 %	100,4 %	99,3 %	87,1 %	87,2 %	93,6 %
Indeks innb. 6-15 år (14%)	91,9 %	103,9 %	102,1 %	93,3 %	97,1 %	95,5 %
Indeks innb. 16-22 år (11%)	91,0 %	102,1 %	102,5 %	109,7 %	101,0 %	91,2 %
Indeks barn med enslig forsørger (41%)	102,5 %	106,0 %	100,7 %	100,5 %	93,9 %	104,5 %
Indeks lavinntektskriteriet (26%)	99,9 %	94,8 %	87,8 %	88,8 %	79,2 %	107,9 %
Utgiftsbehov - Barnevern (sum)	97,6 %	101,8 %	97,6 %	96,2 %	90,8 %	101,5 %

Behovet for barnevern i Ringerike er 98 prosent av landsgjennomsnittet per innbygger. Det er færre barn og unge i alderen 0-22 år i Ringerike sammenlignet med landssnittet (87 prosent) og sammenligningskommunene. Det er flere enslige forsørgere (103 prosent) i Ringerike enn i landet, Gjøvik og Ringsaker. Modum har noe høyere andel.

Prioritet - Netto driftsutgifter (funksjon 244, 251, 252) per barn i barnevernet

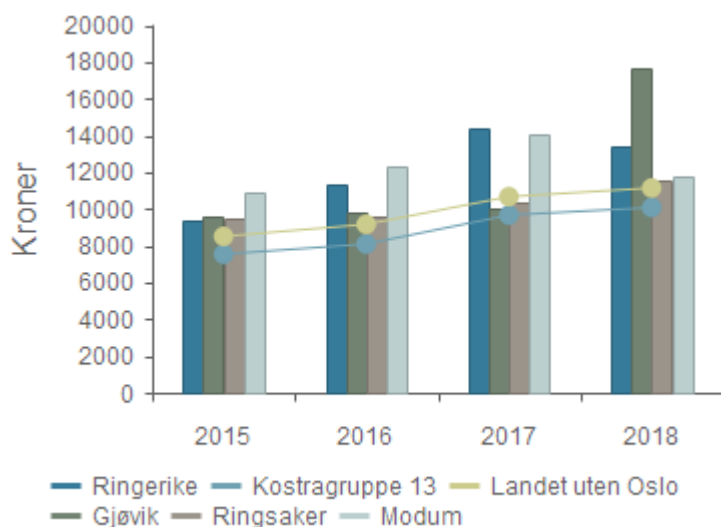

	2015	2016	2017	2018
Ringerike	114 974	133 259	156 195	156 806
Kostragruppe 13	106 294	110 600	127 155	131 577
Landet uten Oslo	109 904	113 142	127 768	133 207
Gjøvik	112 949	100 974	98 385	179 693
Ringsaker	106 410	112 824	115 433	121 453
Modum	112 049	116 794	161 128	135 744

Netto driftsutgifter per barn i barnevernet utgjør 156 806 kr i 2018. Dette er en del mer enn sammenligningskommunene, kommunegruppa og landet uten Oslo. Årsaken er blant annet at det er høyere utgifter til saksbehandling per klient/vedtak, og høyere utgifter på til barn i barnevernet som ikke er plassert.

Det er verdt å merke seg at dette nøkkeltallet inkluderer alle barn som er plassert, også ettervern og bosatte mindreårige flyktninger. I 2018 var 16,13 prosent av alle barn med tiltak som er plassert av barnevernet, enslige mindreårige. Det har vært en nedgang på 2,43 prosentpoeng siden 2017.

Prioritet - Netto driftsutgifter per innbygger 0-17 år, barnevernstjenesten

	2015	2016	2017	2018
Ringerike	9 387	11 343	14 441	13 381
Kostragruppe 13	7 533	8 089	9 660	10 075
Landet uten Oslo	8 504	9 158	10 662	11 137
Gjøvik	9 570	9 807	10 032	17 659
Ringsaker	9 531	9 633	10 302	11 588
Modum	10 925	12 369	14 090	11 764

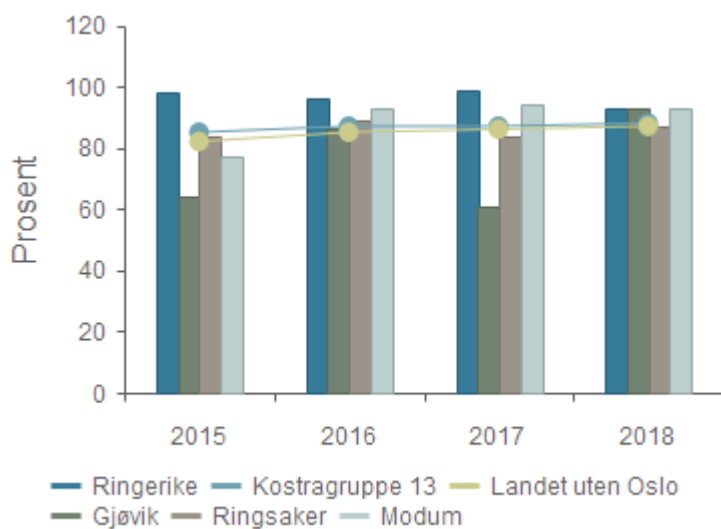
**) Graf er justert med utgiftsbehov

Netto driftsutgifter per innbygger i målgruppen er redusert med 7 prosent siden 2017. Ringerike er allikevel noe dyrere enn Ringsaker, Modum, kostragruppe 13 og landet uten Oslo. Gjøvik viser til et stort utgiftshopp fra 2017, noe som kan skyldes feilføringer tidligere år.

Barnevernet på Ringerike har jobbet med å iverksette tiltak for å styrke foreldregruppene, slik at flere får hjelp tidligere. Målet er å redusere antall plasseringer utenfor hjemmet.

Det er verdt å merke seg at dette nøkkeltallet inkluderer alle barn som er plassert, også ettervern og bosatte mindreårige flyktninger. I 2018 var 16,13 prosent av alle barn med tiltak som er plassert av barnevernet, enslige mindreårige. Det har vært en nedgang på 2,43 prosentpoeng siden 2017.

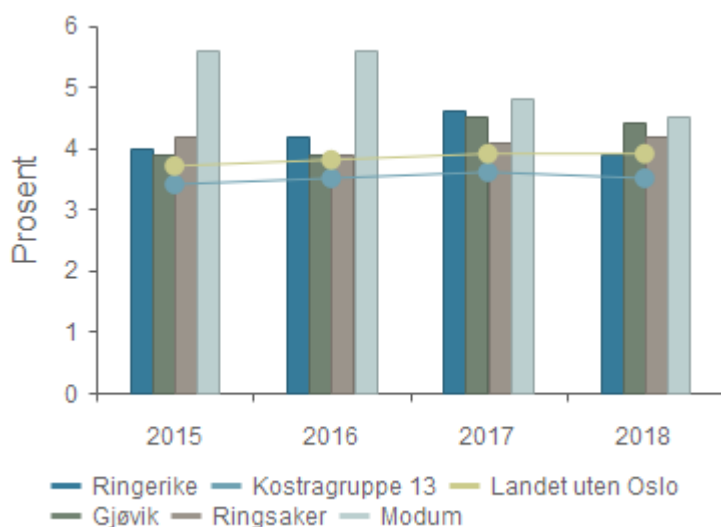
Produktivitet - Andel undersøkelser med behandlingstid innen 3 måneder

	2015	2016	2017	2018
Ringerike	98,0 %	96,0 %	99,0 %	93,0 %
Kostragruppe 13	85,0 %	87,0 %	87,0 %	88,0 %
Landet uten Oslo	82,0 %	85,0 %	86,0 %	87,0 %
Gjøvik	64,0 %	86,0 %	61,0 %	93,0 %
Ringsaker	84,0 %	89,0 %	84,0 %	87,0 %
Modum	77,0 %	93,0 %	94,0 %	93,0 %

Ringerike har historisk sett hatt gode resultater på denne indikatoren. Nesten alle undersøkelser gjennomføres etter en behandlingstid på tre måneder. Til tross for at resultatet er gått noe ned i 2019, åpner Barnevernloven opp for at det i "særlige tilfeller" gjennomføres undersøkelser på seks måneder.

Dekningsgrad - Andel barn med barnevernstiltak ift. innbyggere 0-22 år

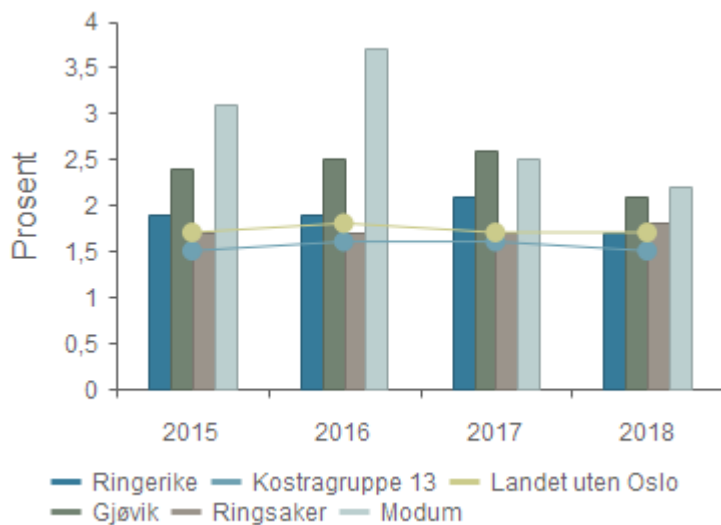

	2015	2016	2017	2018
Ringerike	4,0 %	4,2 %	4,6 %	3,9 %
Kostragruppe 13	3,4 %	3,5 %	3,6 %	3,5 %
Landet uten Oslo	3,7 %	3,8 %	3,9 %	3,9 %
Gjøvik	3,9 %	3,9 %	4,5 %	4,4 %
Ringsaker	4,2 %	3,9 %	4,1 %	4,2 %
Modum	5,6 %	5,6 %	4,8 %	4,5 %

Andelen barn og unge med barnevernstiltak har gått ned 0,7 prosentpoeng siden 2017. Ringerike har nå en lavere andel enn sammenligningskommunene. Andelen er noe mer enn kostragruppens gjennomsnitt, og på samme nivå som gjennomsnittet i landet.

Blant annet skyldes reduksjonen at det er flere innbyggere i aldersgruppen 0-22 år enn årene før, samtidig som vi også ser en reduksjon i antall barn med tiltak.

Dekningsgrad - Andel barn med tiltak som er plassert (funksjon 252) ift. ant innbyggere 0-17 år (B)

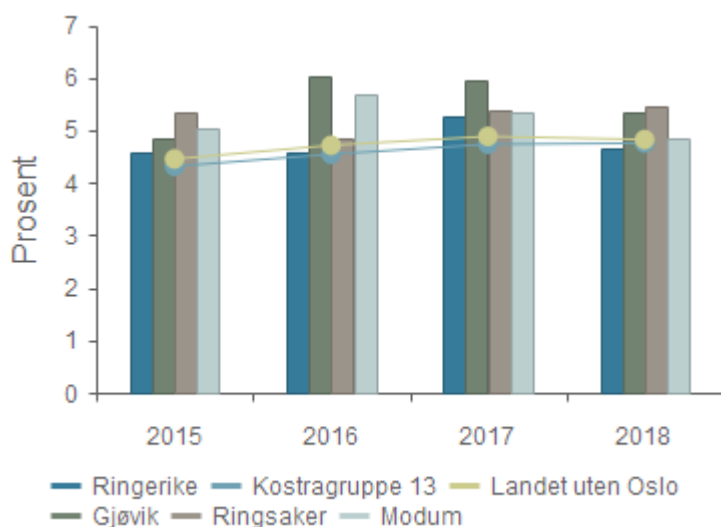

	2015	2016	2017	2018
Ringerike	1,9	1,9	2,1	1,7
Kostragruppe 13	1,5	1,6	1,6	1,5
Landet uten Oslo	1,7	1,8	1,7	1,7
Gjøvik	2,4	2,5	2,6	2,1
Ringsaker	1,7	1,7	1,7	1,8
Modum	3,1	3,7	2,5	2,2

Færre barn og unge ble plassert av barnevernet i 2018. Ringerike hadde i 2018 en lavere andel enn sammenligningskommunene. Vi ser også at både Modum og Gjøvik har hatt en reduksjon i andelen barn med tiltak som er plassert.

Det er verdt å merke seg at dette nøkkeltallet inkluderer alle barn som er plassert, også ettervern og bosatte mindreårige flyktninger. I 2018 var 16,13 prosent av alle barn med tiltak som er plassert av barnevernet, enslige mindreårige. Det har vært en nedgang på 2,43 prosentpoeng siden 2017.

Dekningsgrad - Barn med undersøkelse ift. antall innbyggere 0-17 år (B)

	2015	2016	2017	2018
Ringerike	4,6 %	4,6 %	5,3 %	4,7 %
Kostragruppe 13	4,3 %	4,5 %	4,7 %	4,8 %
Landet uten Oslo	4,5 %	4,7 %	4,9 %	4,8 %
Gjøvik	4,9 %	6,0 %	6,0 %	5,3 %
Ringsaker	5,4 %	4,9 %	5,4 %	5,5 %
Modum	5,0 %	5,7 %	5,3 %	4,9 %

Det har vært en reduksjon på 0,5 prosentpoeng i andel undersøkelser av innbyggergruppen 0-17 år siden 2017.

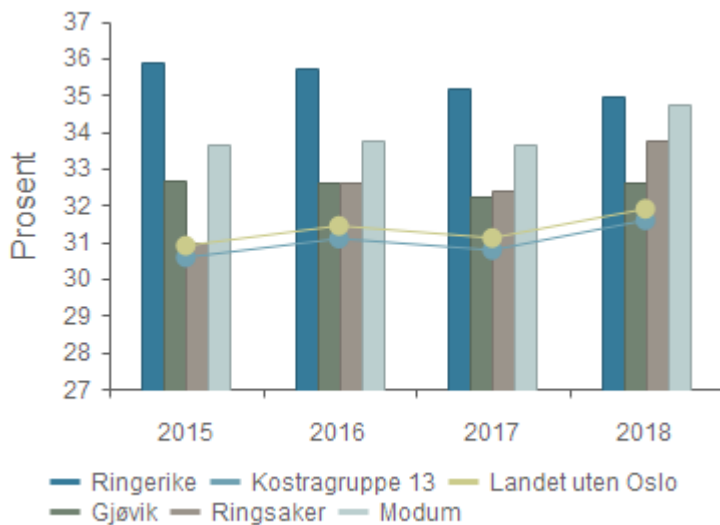
I 2018 var det i alt 316 meldinger til barnevernet, hvor 75 % gikk til undersøkelse. Dette er noe lavere enn hos sammenligningskommunene, men omtrent på samme nivå som kommunegrappa og landsgjennomsnittet.

Pleie og omsorg

	Ringerike 2016	Ringerike 2017	Ringerike 2018	Gjøvik	Ringsaker	Modum	Kostragruppe 13	Landet uten Oslo
Prioritet								
Netto driftsutgifter pleie og omsorg i prosent av kommunens totale netto driftsutgifter (B)	35,7 %	35,2 %	35,0 %	32,6 %	33,7 %	34,7 %	31,6 %	31,9 %
Netto driftsutgifter, pleie og omsorg pr. innbygger 80 år og over (B)	364 834	380 131	389 366	393 939	399 599	405 355	424 532	432 670
Produktivitet								
Korrigerte brutto driftsutg pr. mottaker av hjemmetjenester (i kroner) (B)	243 976	238 719	258 475	232 772	240 099	275 200	273 951	273 215
Korrigerte brutto driftsutgifter, institusjon, pr. kommunal plass (B)	1 315 036	1 402 914	1 457 444	1 597 546	1 304 692	1 158 725	1 248 672	1 212 640
Utgifter per beboerdøgn i institusjon	3 993	4 241	4 376	4 910	3 879	3 508	3 788	3 710
Dekningsgrad								
Andel beboere på institusjon under 67 år (B)	9,8 %	10,2 %	12,3 %	10,9 %	7,9 %	6,8 %	12,5 %	12,6 %
Andel brukere i institusjon som har omfattende bistandsbehov: Langtidsopphold (B)	85,0 %	91,5 %	92,4 %	91,4 %	92,4 %		86,9 %	86,5 %
Andel hjemmetj.mottakere med omfattende bistandsbehov, 80 år og over (B)	16,8 %	17,1 %	14,4 %	23,7 %	8,9 %	11,3 %	14,3 %	15,4 %
Mottakere av hjemmetjenester, pr. 1000 innbyggere 80 år og over (B)	354	353	346	421	292	297	291	313
Grunnlagsdata (Nivå 3)								
Gjennomsnittlig antall tildelte timer i uken, praktisk bistand	3,64	3,50	3,40	8,60	18,80	11,40	11,30	10,60

**) Tallene er justert for ulikt utgiftsbehov

Prioritet - Netto driftsutgifter pleie og omsorg i prosent av kommunens totale netto driftsutgifter (B)

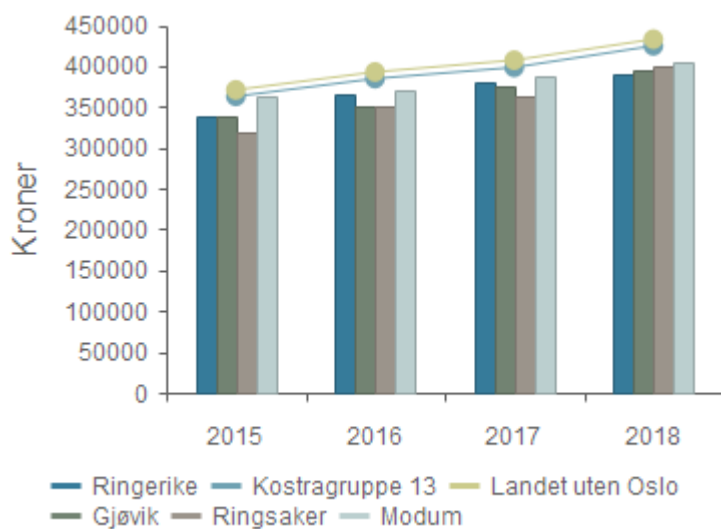

	2015	2016	2017	2018
Ringerike	35,9 %	35,7 %	35,2 %	35,0 %
Kostragruppe 13	30,6 %	31,1 %	30,8 %	31,6 %
Landet uten Oslo	30,9 %	31,4 %	31,1 %	31,9 %
Gjøvik	32,7 %	32,6 %	32,2 %	32,6 %
Ringsaker	31,0 %	32,6 %	32,4 %	33,7 %
Modum	33,7 %	33,8 %	33,7 %	34,7 %

Indikatoren netto driftsutgifter pleie og omsorg (PLO) i prosent av kommunens totale netto driftsutgifter viser hvor stor andel av de frie inntektene som går til PLO. Andelen er redusert med 0,2% i 2018. Sammenligningskommunene bruker alle mindre av total rammen til PLO.

PLO har et utgiftsbehov slik det defineres i statsbudsjettet, på 108,3 %. I utgiftsbehovet er det korrigeret for demografi, geografi og sosiale forskjeller. Ressursbruken for 2018 er enda ikke beregnet, men historisk har den ligget i underkant av 100 % og ligger tilnærmet landsgjennomsnittet (100 %). Ringerike bruker en forholdsvis stor andel av total ramme til PLO, noe som henger sammen med økt utgiftsbehov og lavere inntektgrunnlag (95 %) enn landsgjennomsnittet.

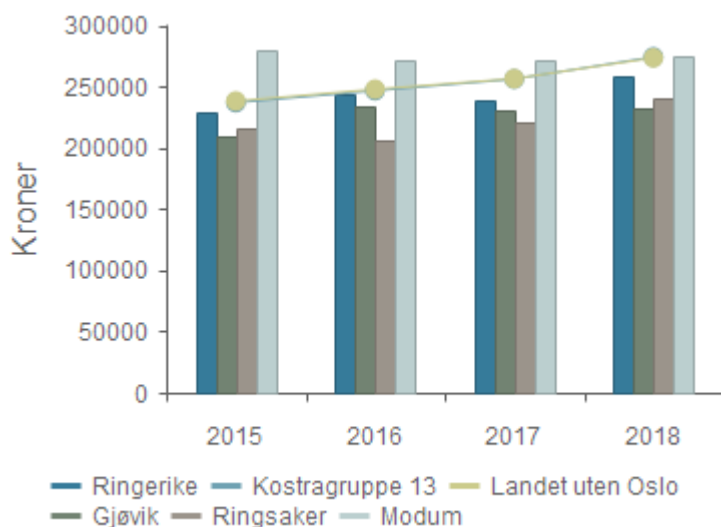
Prioritet - Netto driftsutgifter, pleie og omsorg pr. innbygger 80 år og over (B)

	2015	2016	2017	2018
Ringerike	338 947	364 834	380 131	389 366
Kostragruppe 13	362 704	384 456	398 174	424 532
Landet uten Oslo	370 642	392 565	406 983	432 670
Gjøvik	337 504	350 120	375 416	393 939
Ringsaker	319 543	351 431	363 353	399 599
Modum	362 023	371 088	387 000	405 355

Netto driftsutgift PLO per innbygger 80 år og over har en økning. Økt netto driftsutgift tilsvarer økt antall 80 år+. Utover det tilsvarer økningen lønns- og prisvekst.

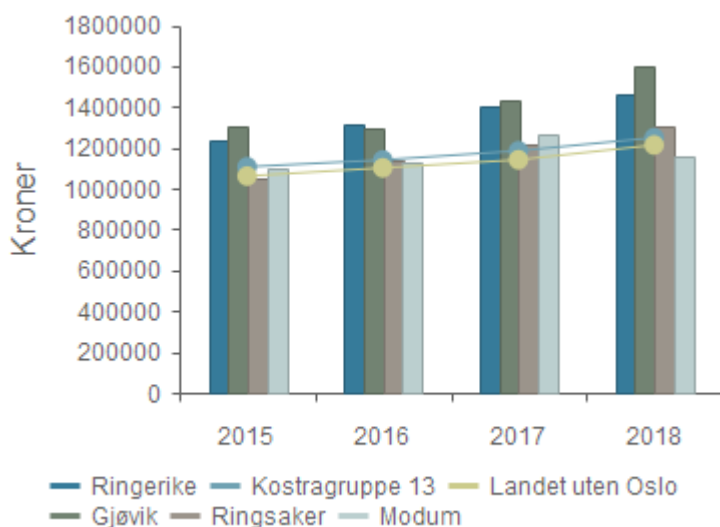
Produktivitet - Korrigerte brutto driftsutg pr. mottaker av hjemmetjenester (i kroner) (B)

	2015	2016	2017	2018
Ringerike	228 305	243 976	238 719	258 475
Kostragruppe 13	236 704	246 457	255 928	273 951
Landet uten Oslo	237 967	247 605	256 226	273 215
Gjøvik	209 741	233 114	231 223	232 772
Ringsaker	215 559	205 959	220 338	240 099
Modum	280 247	271 365	271 382	275 200

Brutto driftsutgifter per hjemmetjenestemottaker er økt i 2018. Antall mottakere av hjemmetjenester har hatt en økning på 1% og brutto driftsutgifter med 9%. Grunnen til økte driftsutgifter er lønn, og da spesielt fast lønn og overtid som har økt utover lønnsveksten samt hjemmetjenestens leasingbiler som tidligere er ført med feil funksjon. Det er reduksjon i bruk av vikar ved sykdom, noe som også vises ved reduksjon i sykelønnsrefusjon fra 2017 til 2018. Endringene på lønn skyldes økt tjenestebehov i ambulering hjemmetjeneste. Når driftsutgiftene øker mer enn veksten i antall brukere blir utgiften per bruker økt.

Produktivitet - Korrigerte brutto driftsutgifter, institusjon, pr. kommunal plass (B)

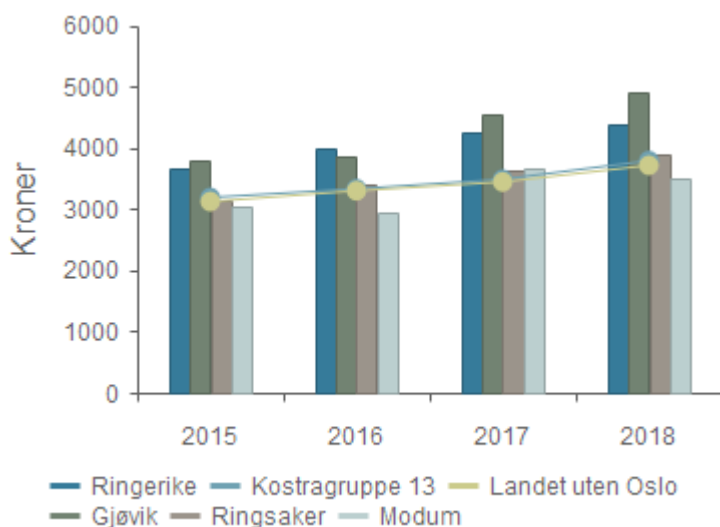

	2015	2016	2017	2018
Ringerike	1 234 732	1 315 036	1 402 914	1 457 444
Kostragruppe 13	1 105 904	1 139 616	1 184 242	1 248 672
Landet uten Oslo	1 060 711	1 100 874	1 140 351	1 212 640
Gjøvik	1 307 559	1 298 410	1 434 170	1 597 546
Ringsaker	1 047 500	1 141 486	1 211 765	1 304 692
Modum	1 101 441	1 125 402	1 264 469	1 158 725

Brutto driftsutgift per kommunal institusjonsplass har økt i 2018. Driftsutgiften har økt noe utover lønns- og prisvekst. Antall plasser er uforandret. Det betyr at økning i utgift per institusjonsplass kommer fra økt tjenestebehov. Det er i hovedsak lønnsutgiftene som har økt. Det kan spesielt knyttes økt tilbud innenfor barnebolig/avlastning barn, og flere hjemmeboende demente har fått dagtilbud i institusjon. Til det siste får kommunen tilskudd, men det hensyntas ikke i dette nøkkeltallet.

De kommunene som er med i sammenligningen har alle lavere brutto driftsutgift per plass med unntak av Gjøvik kommune. For Ringerike vil flere små institusjoner (flere nattevakter) og et godt tilbud innenfor gruppen spesialinstitusjoner også påvirke utgiften.

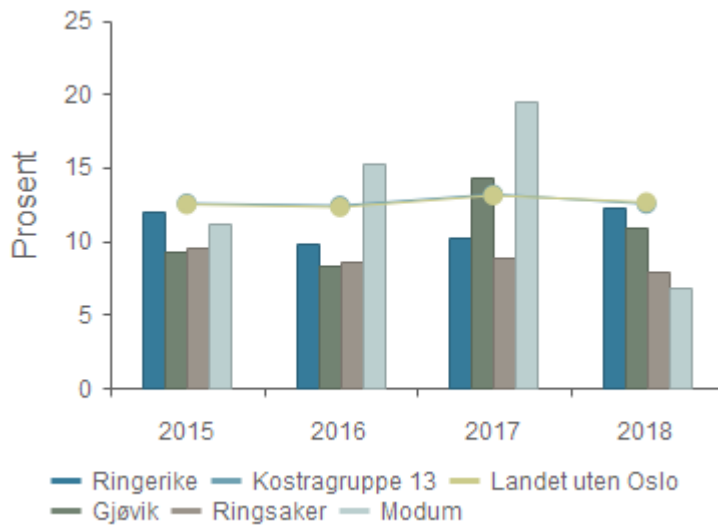
Produktivitet - Utgifter per beboerdøgn i institusjon

	2015	2016	2017	2018
Ringerike	3 673	3 993	4 241	4 376
Kostragruppe 13	3 186	3 328	3 483	3 788
Landet uten Oslo	3 119	3 295	3 439	3 710
Gjøvik	3 802	3 870	4 536	4 910
Ringsaker	3 134	3 402	3 626	3 879
Modum	3 029	2 953	3 654	3 508

Utgifter per beboerdøgn i institusjon viser brutto driftsutgifter for alle institusjonsplasser inkludert avlastningsplasser, barnebolig og kjøpte institusjonsplasser som overligger på sykehus. Noe økning utover lønns- og prisvekst som kan knyttes mot oppbemanning i institusjonene i perioder samt mange overliggerdøgn på sykehus i 2017 som har en døgnpris utover gjennomsnittlig døgnpris som fremkommer her.

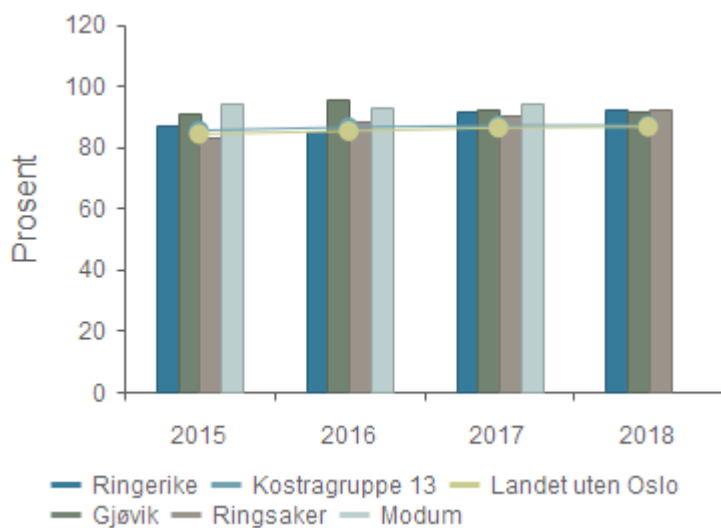
Dekningsgrad - Andel beboere på institusjon under 67 år (B)

	2015	2016	2017	2018
Ringerike	12,0 %	9,8 %	10,2 %	12,3 %
Kostragruppe 13	12,5 %	12,4 %	13,2 %	12,5 %
Landet uten Oslo	12,5 %	12,3 %	13,1 %	12,6 %
Gjøvik	9,3 %	8,3 %	14,3 %	10,9 %
Ringsaker	9,6 %	8,5 %	8,8 %	7,9 %
Modum	11,1 %	15,2 %	19,4 %	6,8 %

I 2018 er det 50 brukere under 67 år som er beboere i institusjon. Totalt antall brukere av institusjonstjenester i kommunen er 407. Tilsvarende tall i 2017 var 39 og 382.

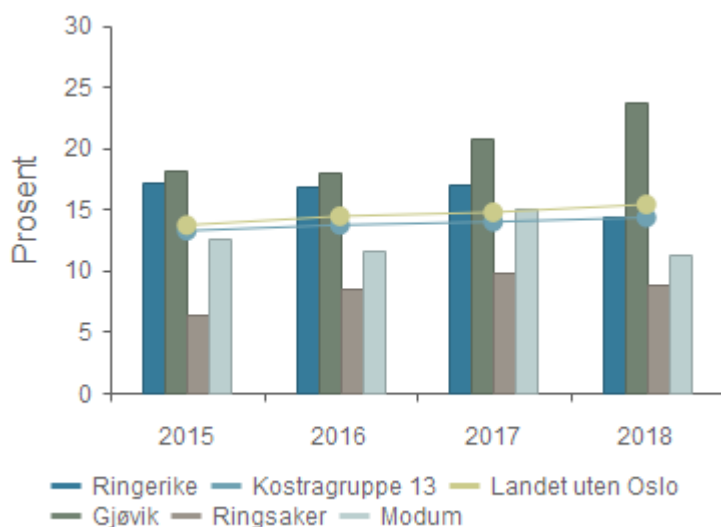
Dekningsgrad - Andel brukere i institusjon som har omfattende bistandsbehov: Langtidsopphold (B)

	2015	2016	2017	2018
Ringerike	87,0 %	85,0 %	91,5 %	92,4 %
Kostragruppe 13	85,3 %	86,3 %	86,9 %	86,9 %
Landet uten Oslo	84,1 %	85,0 %	86,1 %	86,5 %
Gjøvik	90,9 %	95,7 %	92,0 %	91,4 %
Ringsaker	83,0 %	88,3 %	90,5 %	92,4 %
Modum	93,9 %	92,9 %	94,0 %	

Antall institusjonsbeboere innskrevet på langtid som har omfattende bistandsbehov har økt år for år i perioden. Tilsvarende for totalt antall institusjonsbeboere med omfattende bistandsbehov. Økningen i langtidsbeboere med omfattende bistandsbehov er prosentvis større enn i økningen i totalt antall institusjonsbeboere med omfattende bistandsbehov. Dermed øker andelen.

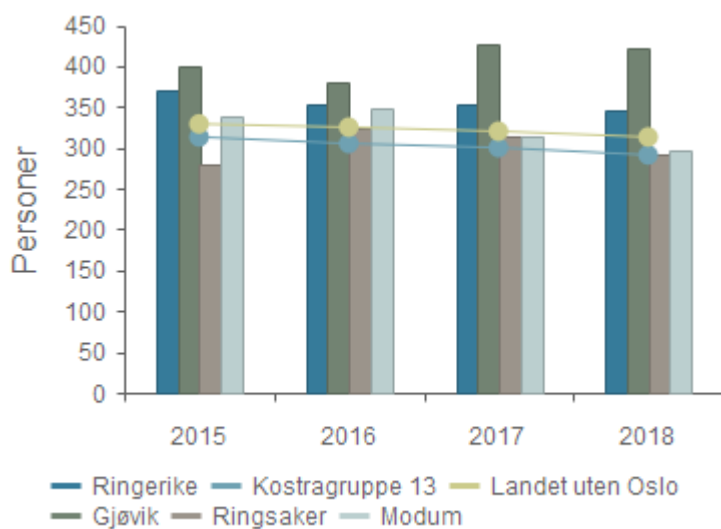
Dekningsgrad - Andel hjemmetj.mottakere med omfattende bistandsbehov, 80 år og over (B)

	2015	2016	2017	2018
Ringerike	17,1 %	16,8 %	17,1 %	14,4 %
Kostragruppe 13	13,2 %	13,7 %	13,9 %	14,3 %
Landet uten Oslo	13,7 %	14,4 %	14,7 %	15,4 %
Gjøvik	18,1 %	18,0 %	20,8 %	23,7 %
Ringsaker	6,4 %	8,5 %	9,8 %	8,9 %
Modum	12,6 %	11,6 %	15,1 %	11,3 %

Antall hjemmetjenestemottakere med omfattende bistandsbehov i aldersgruppen 80+ har hatt en nedgang fra 2017 til 2018, fra 91 til 77. Totalt antall hjemmetjenestemottakere i aldersgruppen har hatt små endringer de siste 3 årene, totalt økt med 6 brukere. Grunnen til nedgangen i andelen er færre hjemmetjenestemottakere med omfattende bistandsbehov i denne aldersgruppen.

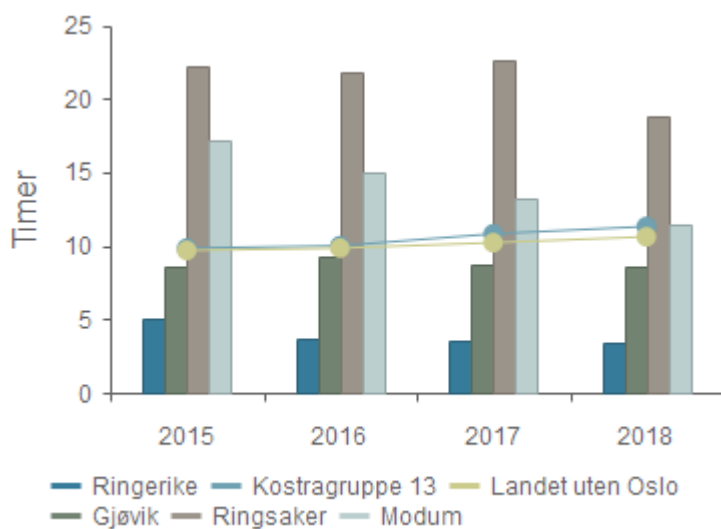
Dekningsgrad - Mottakere av hjemmetjenester, pr. 1000 innbyggere 80 år og over (B)

	2015	2016	2017	2018
Ringerike	370	354	353	346
Kostragruppe 13	313	305	300	291
Landet uten Oslo	329	325	320	313
Gjøvik	400	381	426	421
Ringsaker	280	323	313	292
Modum	338	348	313	297

Mottakere av hjemmetjenester 80 år og over er nesten helt stabilt, økt med 1,1% disse tre årene. Antall i aldersgruppen har derimot økt med 3,5%, og det blir en nedgang i andelen i denne aldersgruppen som får hjemmetjenester. Ser samme tendens blant alle sammenligningskommuner; flere i aldersgruppen, men ikke alle disse trenger hjemmetjenester, dvs flere sprekere eldre over 80 år.

Grunnlagsdata (Nivå 3) - Gjennomsnittlig antall tildelte timer i uken, praktisk bistand

	2015	2016	2017	2018
Ringerike	5,10	3,64	3,50	3,40
Kostragruppe 13	9,83	9,99	10,80	11,30
Landet uten Oslo	9,67	9,83	10,20	10,60
Gjøvik	8,58	9,21	8,70	8,60
Ringsaker	22,26	21,84	22,60	18,80
Modum	17,23	15,00	13,20	11,40

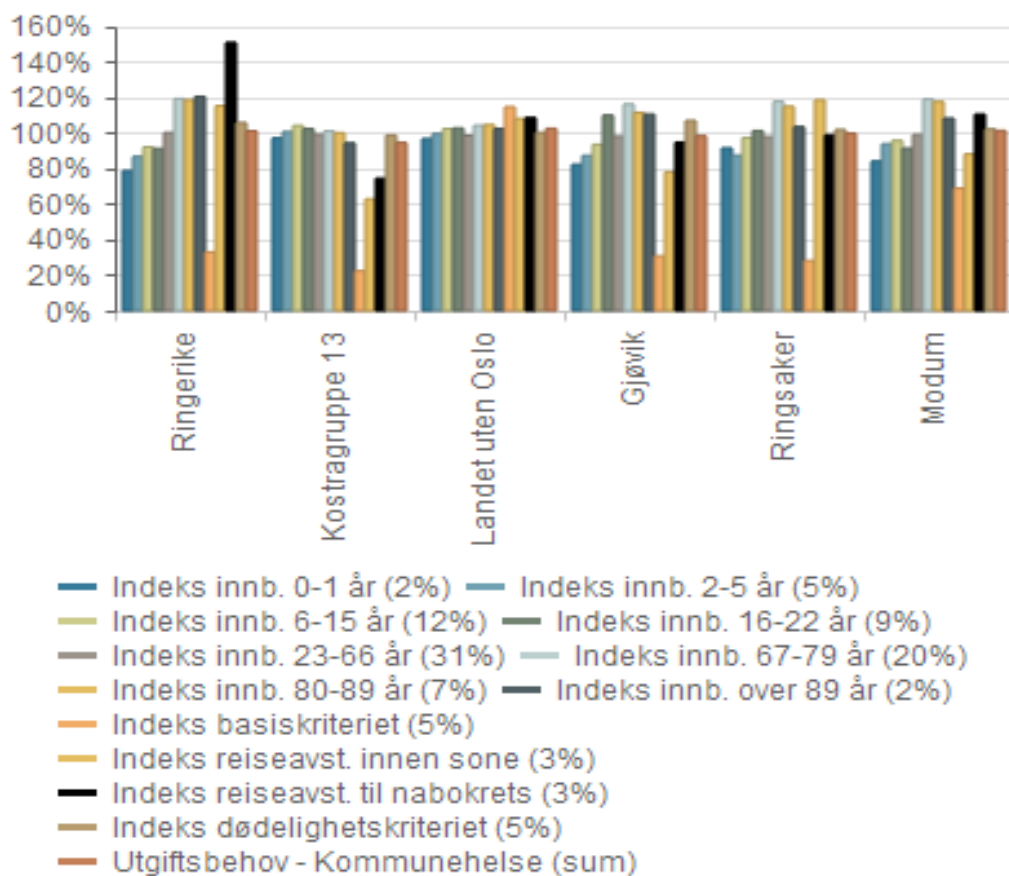
Kommunen har hatt en mindre nedgang i tildelte timer praktisk bistand per uke. Antall mottakere er tilsvarende året før, men antall timer har en mindre økning. Det tildeles fortsatt få timer praktisk bistand i kommunen sammenlignet med egen KOSTRA-gruppe og enkelt kommuner i gruppen.

Kommunehelse

	Ringerike 2016	Ringerike 2017	Ringerike 2018	Gjøvik	Ringsaker	Modum	Kostragruppe 13	Landet uten Oslo
Prioritet								
Netto driftsutgifter pr. innbyggere 232 forebygg. helsestasjons- og skolehelsetjeneste (B) **)	555	683	641	611	710	1 002	706	673
Netto driftsutgifter pr. innbyggere 241 diagnose behandling re- /habilitering (B) **)	1 283	1 320	1 375	1 833	1 392	1 460	1 746	1 928
Netto driftsutgifter til forebyggende arbeid, helse pr. innbygger (B) **)	137	214	237	170	407	489	234	223
Dekningsgrad								
Undersøkt ved 2-års alder Andel barn (prosent)	102,2 %	92,2 %	99,6 %	94,1 %	93,7 %	86,6 %	96,4 %	95,9 %
Undersøkt ved 4-års alder Andel barn (prosent)	101,7 %	81,2 %	100,9 %	94,1 %	85,7 %	93,7 %	98,1 %	96,3 %
Årsverk av helsesøstre pr. 10 000 innbyggere 0-5 år. Funksjon 232	66,4	89,1	94,4	96,6	104,1	113,5	77,3	82,1
Årsverk av leger pr. 10 000 innbyggere. Funksjon 241	6,5	7,3	8,3	9,1	8,5	9,3	8,7	9,0
Grunnlagsdata (Nivå 3)								
Jordmor avtalte årsverk i helsestasjons- og skolehelsetjenesten per 10 000 innbyggere 0-5 år (årsverk)	5,8	5,8	5,9	5,2	17,3	23,4	10,7	13,2

**) Tallene er justert for ulikt utgiftsbehov

Utgiftsbehov og kriteriedata

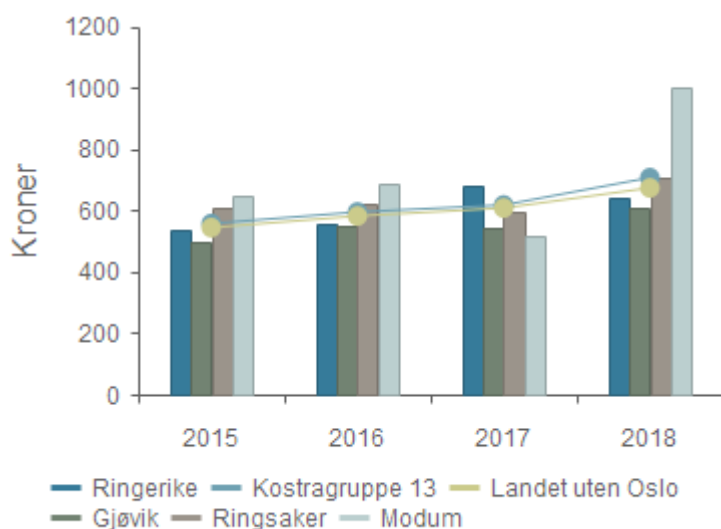
	Ringerike	Kostragruppe 13	Landet uten Oslo	Gjøvik	Ringsaker	Modum
Indeks innb. 0-1 år (2%)	78,5 %	96,9 %	96,5 %	82,1 %	91,3 %	83,9 %
Indeks innb. 2-5 år (5%)	86,5 %	100,4 %	99,3 %	87,1 %	87,2 %	93,6 %
Indeks innb. 6-15 år (12%)	91,9 %	103,9 %	102,1 %	93,3 %	97,1 %	95,5 %
Indeks innb. 16-22 år (9%)	91,0 %	102,1 %	102,5 %	109,7 %	101,0 %	91,2 %
Indeks innb. 23-66 år (31%)	100,0 %	98,9 %	98,3 %	97,8 %	97,6 %	98,8 %
Indeks innb. 67-79 år (20%)	119,0 %	100,8 %	104,0 %	115,9 %	117,4 %	118,7 %
Indeks innb. 80-89 år (7%)	118,3 %	99,8 %	104,3 %	111,2 %	114,6 %	117,3 %
Indeks innb. over 89 år (2%)	120,2 %	94,1 %	102,2 %	110,3 %	103,2 %	108,0 %
Indeks basiskriteriet (5%)	32,9 %	22,3 %	114,4 %	30,7 %	28,1 %	68,7 %
Indeks reiseavst. innen sone (3%)	115,0 %	62,7 %	107,8 %	77,9 %	118,3 %	87,9 %
Indeks reiseavst. til nabokrets (3%)	150,5 %	74,3 %	108,3 %	94,5 %	98,6 %	110,3 %

KOSTRA og nøkkeltall 2018 - Ringerike Kommune

Indeks dødelighetskriteriet (5%)	105,5 %	98,5 %	100,0 %	106,7 %	101,6 %	101,9 %
Utgiftsbehov - Kommunehelse (sum)	100,9 %	94,3 %	102,3 %	98,1 %	99,5 %	101,1 %

Det totale behovet til kommunehelse er 101 prosent av landsgjennomsnittet per innbygger. Vi ser at det er den delen av befolkningen som har et større behov er de i alderen 67 år og oppover. Vi vet også at det er stadig flere eldre i befolkningen, enn yngre målgrupper. Det antas dermed at behovet også vil øke i fremtiden. Siden 2015 har behovet økt med to prosent.

Prioritet - Netto driftsutgifter pr. innbygger 232 forebygg. helsestasjons- og skolehelsetjeneste (B)

	2015	2016	2017	2018
Ringerike	534	555	683	641
Kostragruppe 13	557	594	617	706
Landet uten Oslo	543	581	607	673
Gjøvik	494	549	545	611
Ringsaker	611	618	597	710
Modum	645	686	519	1 002

**) Graf er justert med utgiftsbehov

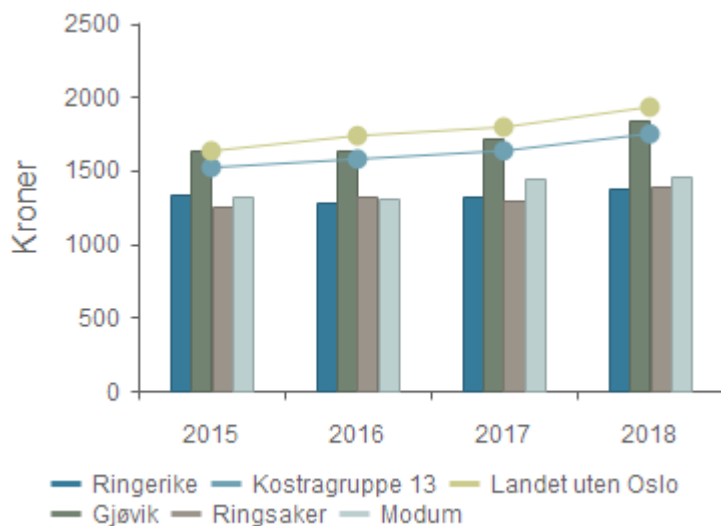
Netto driftsutgifter per innbygger til forebyggende arbeid i helsestasjon- og skolehelsetjenesten var 641 kr i 2018. Det har vært en reduksjon fra 2017 på 42 kr.

Ringerike har rimeligere drift enn kostragruppe 13. Forskjellen på 65 kr utgjør en besparelse på 2 millioner kroner. Gjøvik har rimeligere drift. Forskjellen på 30 kr utgjør en innsparingsmulighet for Ringerike på 1 million kroner.

Ringerike sin folkehelseprofil viser at befolkningen vår har en høyere forekomst av ulike helsetilstander enn gjennomsnittet i landet. Profilen viser også at flere barn og unge opplever utfordringer i oppveksten. Forebyggende arbeid er derfor en viktig del i det helsefremmende arbeidet i kommunen. Målet er at færre skal oppleve utfordringer og plager senere i livet. Det antas derfor at økte utgifter til

ressurser i forebyggende tjenester potensielt vil kunne gi en positiv effekt for innbyggerne på sikt. Samtidig som det også antas at det vil kunne gi en økonomisk besparelse for samfunnet.

Prioritet - Netto driftsutgifter pr. innbygger 241 diagnose behandling re-/habilitering (B)

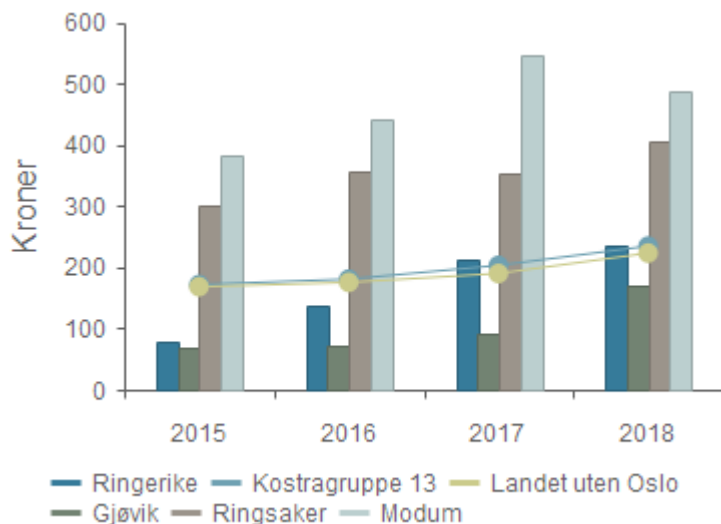
	2015	2016	2017	2018
Ringerike	1 341	1 283	1 320	1 375
Kostragruppe 13	1 517	1 575	1 631	1 746
Landet uten Oslo	1 630	1 734	1 792	1 928
Gjøvik	1 633	1 633	1 711	1 833
Ringsaker	1 255	1 319	1 291	1 392
Modum	1 325	1 308	1 438	1 460

**) Graf er justert med utgiftsbehov

Netto driftsutgifter per innbygger til diagnose behandling re-/habilitering var 1 375 kr i 2018. Det var en økning på 55 kr fra 2017.

Ringerike har en rimeligere drift en sammenligningskommunene, kostragruppa og landet uten Oslo. Det skiller 371 kr fra Ringerike og gjennomsnittet i kostragruppe 13. Forskjellen utgjør en besparelse for Ringerike på 11 millioner kroner. Sammenlignet med Gjøvik, som har de største utgiftene av sammenligningskommunene, utgjør forskjellen 14 millioner kroner.

Prioritet - Netto driftsutgifter til forebyggende arbeid, helse pr. innbygger (B)

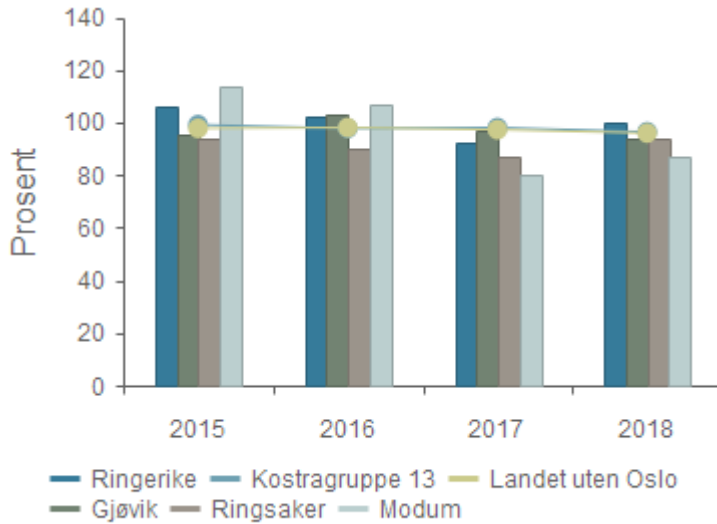
	2015	2016	2017	2018
Ringerike	78	137	214	237
Kostragruppe 13	172	180	203	234
Landet uten Oslo	168	175	190	223
Gjøvik	67	71	93	170
Ringsaker	301	355	354	407
Modum	383	440	545	489

**) Graf er justert med utgiftsbehov

Netto driftsutgifter til forebyggende helsearbeid er omtrent på samme nivå som gjennomsnittet i kostragruppe 13.

Av sammenligningskommunene er Gjøvik den kommunen som lavest utgifter. Det skiller 67 kroner per innbygger mellom Ringerike og Gjøvik. Det utgjør til sammen 2 millioner kroner. Sammenlignet med Ringsaker, som har 170 kr mer i driftsutgifter per innbygger, utgjør forskjellen en besparelse på 5 millioner kroner for Ringerike.

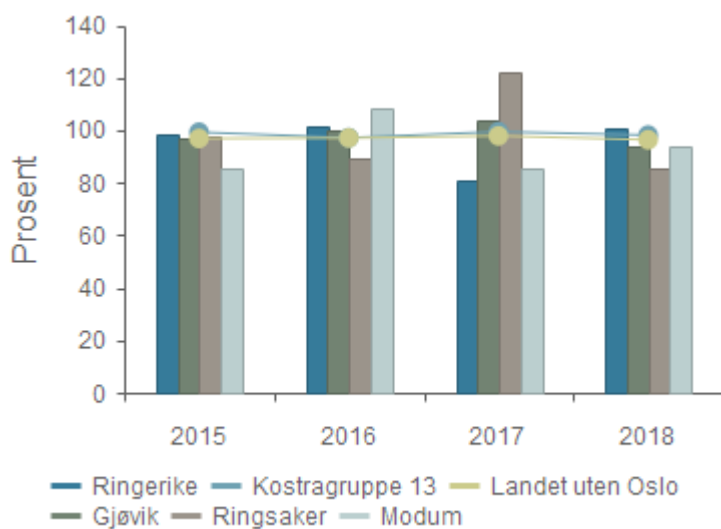
Dekningsgrad - Undersøkt ved 2-års alder Andel barn (prosent)

	2015	2016	2017	2018
Ringerike	106,3 %	102,2 %	92,2 %	99,6 %
Kostragruppe 13	99,1 %	97,7 %	98,0 %	96,4 %
Landet uten Oslo	97,7 %	98,0 %	97,2 %	95,9 %
Gjøvik	95,3 %	102,8 %	96,8 %	94,1 %
Ringsaker	94,1 %	90,0 %	86,9 %	93,7 %
Modum	113,4 %	106,7 %	80,4 %	86,6 %

Andelen undersøkelser av 4-åringer i kommunen er tilnærmet 100 prosent i 2018. Dette er en høyere andel enn sammenligningskommunene, kommunegruppa og landet uten Oslo.

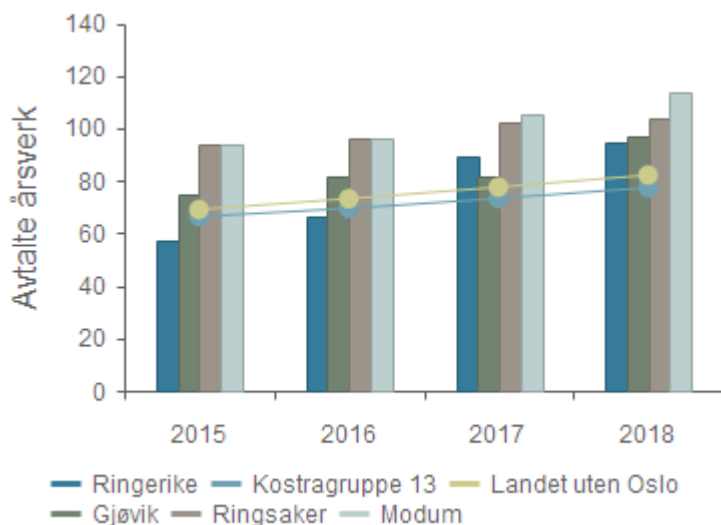
Dekningsgrad - Undersøkt ved 4-års alder Andel barn (prosent)

	2015	2016	2017	2018
Ringerike	98,4 %	101,7 %	81,2 %	100,9 %
Kostragruppe 13	99,2 %	97,1 %	99,4 %	98,1 %
Landet uten Oslo	96,8 %	97,0 %	97,8 %	96,3 %
Gjøvik	96,9 %	100,0 %	104,0 %	94,1 %
Ringsaker	97,6 %	89,2 %	122,0 %	85,7 %
Modum	85,1 %	108,1 %	85,8 %	93,7 %

Andelen barn med undersøkelser ved 4 år var 101 prosent i 2018. Ringerike har dermed høyere andel undersøkelser enn sammenligningskommunene, kommunegrappa og landet uten Oslo.

Dekningsgrad - Årsverk av helsesøstre pr. 10 000 innbyggere 0-5 år. Funksjon 232

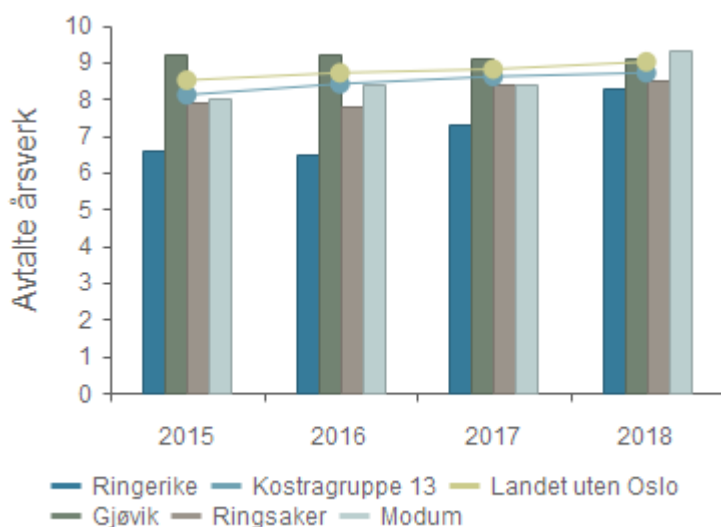
	2015	2016	2017	2018
Ringerike	57,0	66,4	89,1	94,4
Kostragruppe 13	66,3	69,4	73,2	77,3
Landet uten Oslo	69,0	73,1	77,5	82,1
Gjøvik	74,4	81,8	82,0	96,6
Ringsaker	94,1	96,2	102,6	104,1
Modum	93,6	96,4	105,0	113,5

Ringerike har historisk sett hatt et lavt antall årsverk av helsesykepleiere (ny kjønnsnøytral tittel for helsesøstre) pr. 10.000 innbyggere for målgruppen 0-5 år. I 2015 hadde Ringerike det laveste antallet av alle sammenligningskommunene, kommunegruppen og gjennomsnittet i landet uten Oslo.

Det har siden vært en økning på 37,4 årsverk pr 10.000 innbygger i alderen 0-5 år. Noe skyldes at andelen barn i alderen 0-5 år har sunket noe, men det er også prioritert flere ressurser til tjenesten.

Sammenligningskommunen ligger fremdeles noe høyere enn Ringerike, men avstanden er mindre. Gjøvik har 2,2 flere årsverk. Sammenlignet med gjennomsnittet i kostragruppe 13 og landet uten Oslo, har Ringerike nå flere årsverk.

Dekningsgrad - Årsverk av leger pr. 10 000 innbyggere. Funksjon 241

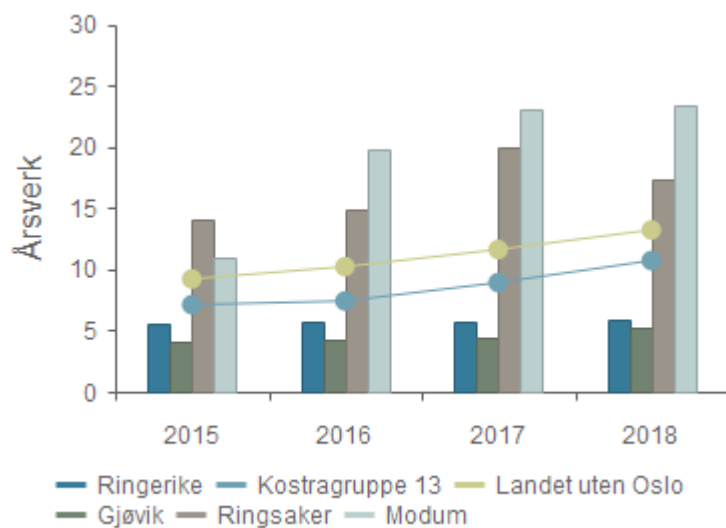

	2015	2016	2017	2018
Ringerike	6,6	6,5	7,3	8,3
Kostragruppe 13	8,1	8,4	8,6	8,7
Landet uten Oslo	8,5	8,7	8,8	9,0
Gjøvik	9,2	9,2	9,1	9,1
Ringsaker	7,9	7,8	8,4	8,5
Modum	8,0	8,4	8,4	9,3

Antall legeårsverk pr 10 000 innbyggere har økt med 1.8 prosentpoeng siden resultatet i 2016. Landsgjennomsnittet er 11,2 årsverk. De beste kommunene har hele 24 legeårsverk pr 10.000 innbygger. Til tross for økningen det siste året, er andelen fremdeles noe lav i Ringerike sammenlignet med kostragruppen og landsnittet. Antall legeårsverk pr 10 000 innbyggere har økt med 1 prosentpoeng det siste året.

Både Gjøvik og Modum har noe høyere legedekning enn Ringerike, men også ligger under landsgjennomsnittet. Ringsaker ligger på samme nivå som Ringerike.

Grunnlagsdata (Nivå 3) - Jordmor avtalte årsverk i helsestasjons- og skolehelsetjenesten per 10 000 innbyggere 0-5 år (årsverk)

	2015	2016	2017	2018
Ringerike	5,6	5,8	5,8	5,9
Kostragruppe 13	7,1	7,4	8,9	10,7
Landet uten Oslo	9,2	10,2	11,6	13,2
Gjøvik	4,1	4,3	4,4	5,2
Ringsaker	14,0	14,9	19,9	17,3
Modum	10,9	19,8	23,1	23,4

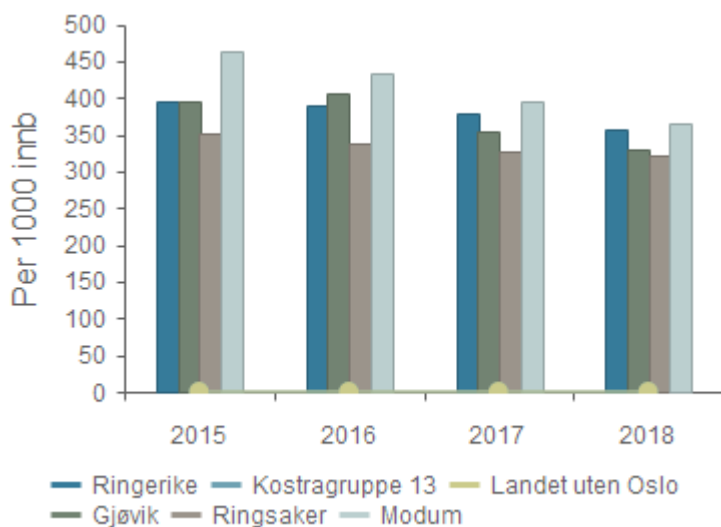
Ringerike har en lav dekningsgrad av jordmødre sammenlignet med gjennomsnittet i landet. Totalt har kommunen 5,9 årsverk per 10.000 innbygger i alderen 0-5 år. Både Modum og Ringsaker har høyere dekningsgrad enn Ringerike. Sammenlignet med Gjøvik ligger vi omtrent likt.

Høsten 2018 mottok vi statlige tilskudd til styrking av jordmortjenesten. Vi mottar også tilskudd til samme formål i 2019.

Folkehelse

	Ringerike 2016	Ringerike 2017	Ringerike 2018	Gjøvik	Ringsaker	Modum	Kostragruppe 13	Landet uten Oslo
Folkehelseprofil								
Helse og sykdom - Antibiotikabruk, resepter	391	380	356	331	321	364		
Helse og sykdom - Hjerter- og karsykdom (ny definisjon)	19,6	21,0	21,1	16,6	18,7	18,1		
Helse og sykdom - Muskel og skjelett, primærh.tj. (ny def.)	281,8	324,4	326,2	364,8	371,8	335,5		
Helse og sykdom - Psykiske sympt./lid., primærh.tj, 15- 29 år	166,9	169,8	173,9	181,4	158,0	189,7		
Levekår - Barn av enslige forsørgere	18,1	18,0	17,9	17,0	15,9	17,2		
Levekår - Inntektsulikhet, P90/P10	2,6	2,6	2,7	2,7	2,5	2,6		
Levekår - Lavinntekt (husholdninger), 0-17 år	13,3	14,0	10,2	11,0	9,8	11,8		
Levekår - Vgs eller høyere utdanning, 30-39år	79,1	77,7	77,0	79,0	74,0	74,0		

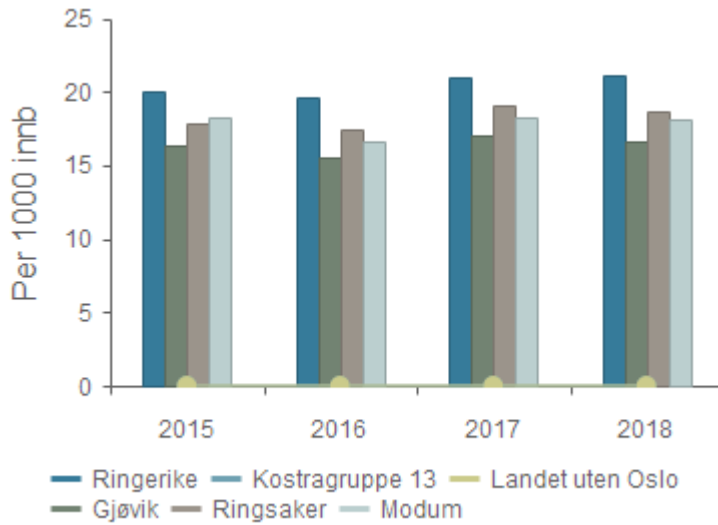
Folkehelseprofil - Helse og sykdom - Antibiotikabruk, resepter

	2015	2016	2017	2018
Ringerike	395	391	380	356
Kostragruppe 13				
Landet uten Oslo				
Gjøvik	396	407	355	331
Ringsaker	351	339	328	321
Modum	462	433	394	364

Antibiotika forskrevet på resept og utlevert fra apotek til personer i aldersgruppen 0-79 år, per 1.000 innbygger.

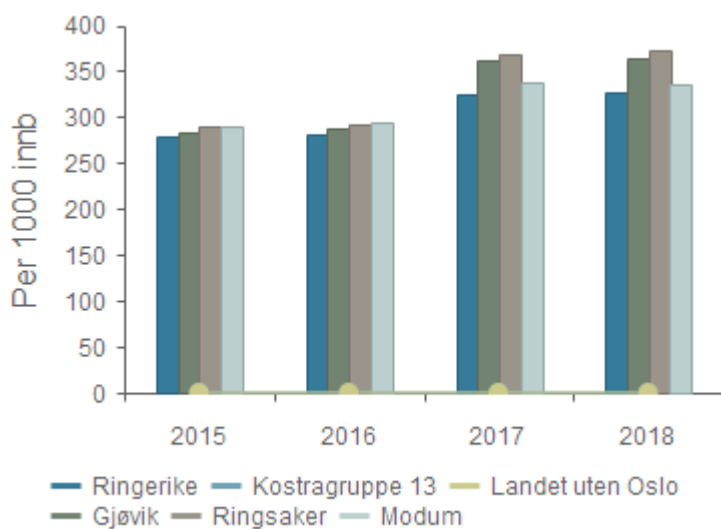
Folkehelseprofil - Helse og sykdom - Hjerte- og karsykdom (ny definisjon)

	2015	2016	2017	2018
Ringerike	20,0	19,6	21,0	21,1
Kostragruppe 13				
Landet uten Oslo				
Gjøvik	16,4	15,5	17,0	16,6
Ringsaker	17,9	17,4	19,1	18,7
Modum	18,3	16,6	18,2	18,1

Antall unike personer med hjerte-/kardiagnose, per 1.000 innbyggere per år, alders- og kjønnsstandardisert.

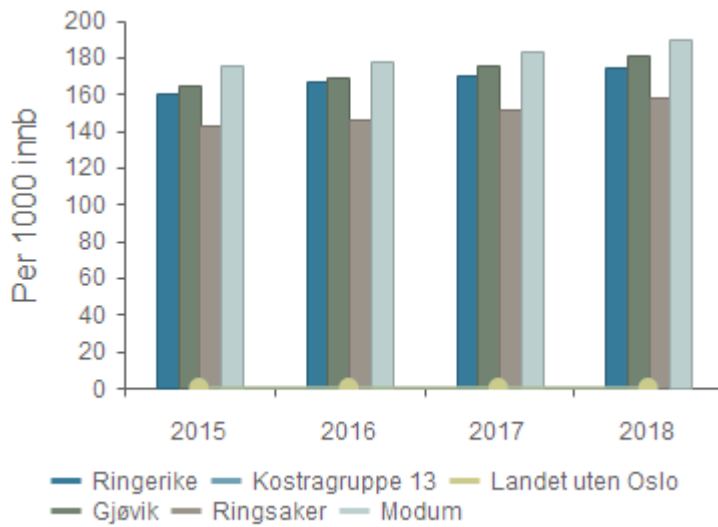
Folkehelseprofil - Helse og sykdom - Muskel og skjelett, primærh.tj. (ny def.)

	2015	2016	2017	2018
Ringerike	278,8	281,8	324,4	326,2
Kostragruppe 13				
Landet uten Oslo				
Gjøvik	283,8	288,6	361,7	364,8
Ringsaker	289,6	292,5	368,5	371,8
Modum	289,8	293,2	337,7	335,5

Antall unike personer i kontakt med fastlege eller legevakt (for muskel- og skjelettrelaterte plager/sykdomsdiagnoser inkluderes også kontakt med fysioterapeut og kiropraktor) per 1.000 innbyggere per år.

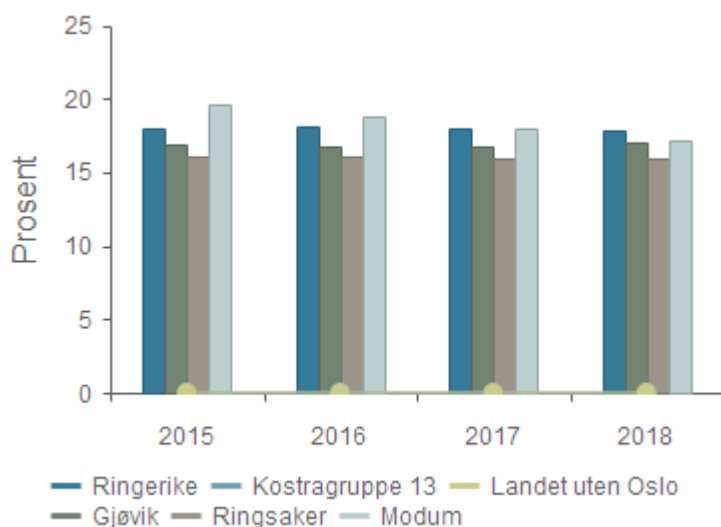
Folkehelseprofil - Helse og sykdom - Psykiske sympt./lid., primærh.tj, 15-29 år

	2015	2016	2017	2018
Ringerike	159,8	166,9	169,8	173,9
Kostragruppe 13				
Landet uten Oslo				
Gjøvik	164,5	168,8	175,2	181,4
Ringsaker	142,7	146,4	151,8	158,0
Modum	175,6	178,0	183,6	189,7

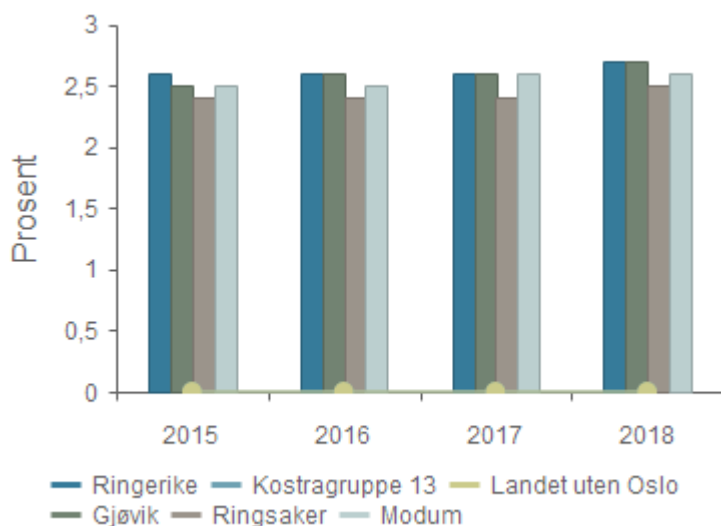
Antall unike personer i kontakt med fastlege eller legevakt per 1.000 innbyggere per år.

Folkehelseprofil - Levekår - Barn av enslige forsørgere

	2015	2016	2017	2018
Ringerike	18,0	18,1	18,0	17,9
Kostragruppe 13				
Landet uten Oslo				
Gjøvik	16,9	16,8	16,8	17,0
Ringsaker	16,1	16,1	16,0	15,9
Modum	19,6	18,8	18,0	17,2

Folkehelseprofil - Levekår - Inntektsulikhet, P90/P10

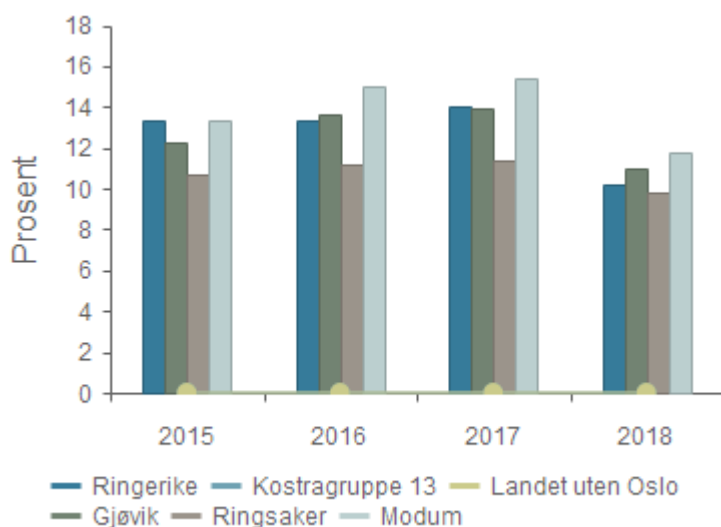
	2015	2016	2017	2018
Ringerike	2,6	2,6	2,6	2,7
Kostragruppe 13				
Landet uten Oslo				
Gjøvik	2,5	2,6	2,6	2,7
Ringsaker	2,4	2,4	2,4	2,5
Modum	2,5	2,5	2,6	2,6

Beskrivelse av indikator:

Om man sorterer 100 personer stigende etter inntekt, er P90/P10 forholdet mellom inntektene til person nummer 90 (den tiende høyeste) og person nummer 10 (den tiende laveste).

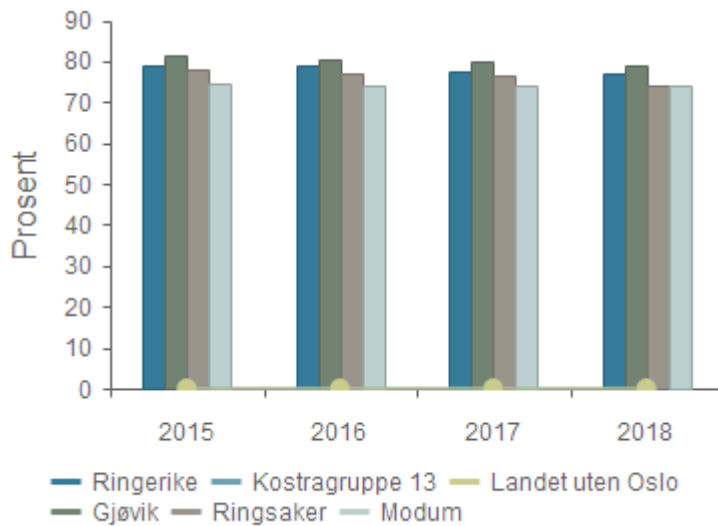
Gini-koeffisienten beskriver inntektsulikhet og varierer fra 0 til 1. Jo større koeffisienten er, desto større er inntektsulikheten. Dersom forholdstallet P90/P10 måles til 2,5, betyr det at personen med høyere inntekt enn 90 prosent av befolkningen har 2,5 ganger så høy inntekt som personen med lavere inntekt enn 90 prosent av befolkningen.

Folkehelseprofil - Levekår - Lavinntekt (husholdninger), 0-17 år

	2015	2016	2017	2018
Ringerike	13,3	13,3	14,0	10,2
Kostragruppe 13				
Landet uten Oslo				
Gjøvik	12,3	13,6	13,9	11,0
Ringsaker	10,7	11,2	11,4	9,8
Modum	13,3	15,0	15,4	11,8

Folkehelseprofil - Levekår - Vgs eller høyere utdanning, 30-39år

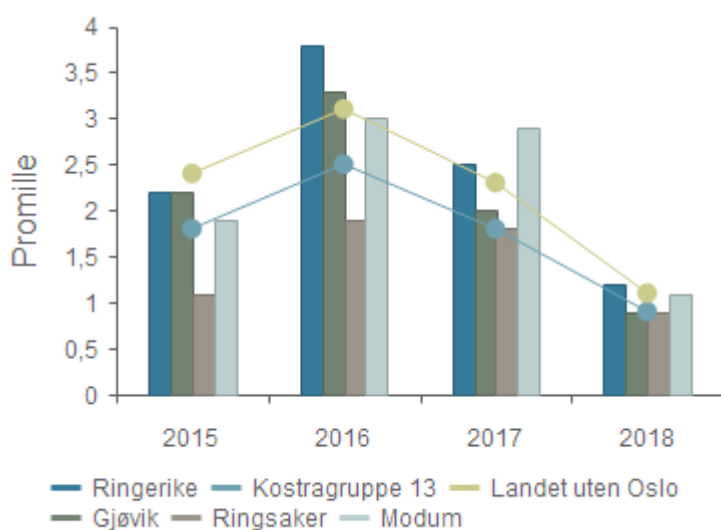
	2015	2016	2017	2018
Ringerike	79,2	79,1	77,7	77,0
Kostragruppe 13				
Landet uten Oslo				
Gjøvik	81,4	80,6	80,0	79,0
Ringsaker	77,8	77,2	76,6	74,0
Modum	74,5	74,2	74,2	74,0

Flyktninger og integrasjon

	Ringerike 2016	Ringerike 2017	Ringerike 2018	Gjøvik	Ringsaker	Modum	Kostragruppe 13	Landet uten Oslo
Andre nøkkeltall								
Bosatte flyktninger per 1000 innbyggere (B)	3,8	2,5	1,2	0,9	0,9	1,1	0,9	1,1
Tilskudd fra IMDi (kr)	71 012 872	94 257 462	107 968 189	114 536 941	63 810 538	49 383 023		

***) Tallene er justert for ulikt utgiftsbehov

Andre nøkkeltall - Bosatte flyktninger per 1000 innbyggere (B)

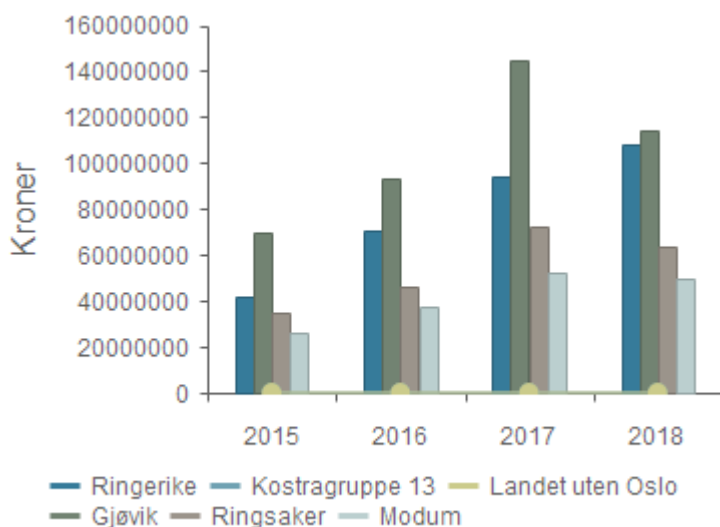
	2015	2016	2017	2018
Ringerike	2,2	3,8	2,5	1,2
Kostragruppe 13	1,8	2,5	1,8	0,9
Landet uten Oslo	2,4	3,1	2,3	1,1
Gjøvik	2,2	3,3	2,0	0,9
Ringsaker	1,1	1,9	1,8	0,9
Modum	1,9	3,0	2,9	1,1

Det har vært en nedgang i antall bosettinger de siste årene. Dette er en naturlig nedgang etter flyktningkrisen.

Det er innrapportert til IMDi at 37 personer ble bosatt i Ringerike i 2018. Det var i 2016 kommunen mottok flest bosettinger, totalt 114.

Ringsaker valgte i 2016 å vedta en mindre andel bosettinger enn det anmodningen til IMDi var.

Andre nøkkeltall - Tilskudd fra IMDi (kr)

	2015	2016	2017	2018
Ringerike	41 904 538	71 012 872	94 257 462	107 968 189
Kostragruppe 13				
Landet uten Oslo				
Gjøvik	69 917 652	93 523 589	144 394 981	114 536 941
Ringsaker	34 545 531	46 270 263	72 748 643	63 810 538
Modum	25 999 600	37 912 259	52 130 748	49 383 023

Ringerike har mottatt store tilskudd fra IMDi de siste årene. Det har vært gjort forsøk på å lage gode innvandrer- og flyktningeregnskap, men ettersom utgiftene "skjuler" seg i høyere nettokostnader i flere av de kommunale tjenestene, har det vært vanskelig å kunne sette opp et direkte og konkret regnskap. Den eneste regnskapsfunksjonen vi kan benytte som kun gjelder flyktninger er 275 (introduksjonsordningen). Inntektene (integreringstilskuddet) føres ikke i tjenestene, men på funksjon 850 som rammetilskudd.

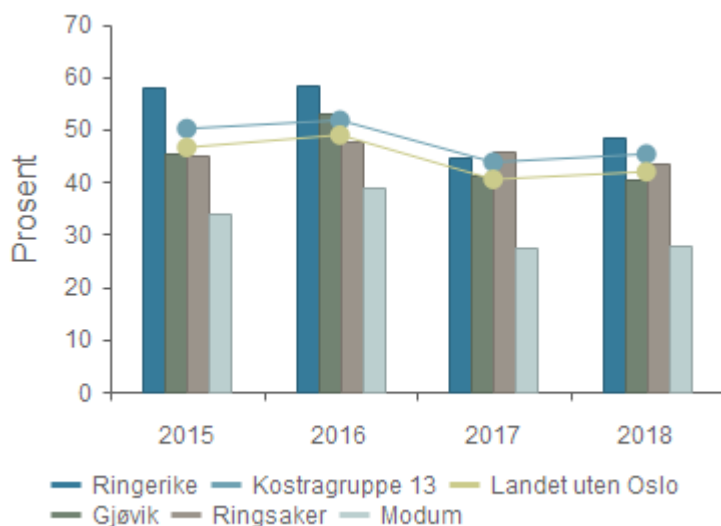
Det vi derimot kan anslå, er at høye integreringstilskudd indikerer høye utgifter til flyktninger. Vi vet at mange av de kommunale tjenestene i Ringerike har fått økte netto driftsutgifter de senere årene. Blant annet kommer det til syne i kostnadene til barnevern, hvor kostnader knyttet til enslige mindreårige er blitt ført.

Sosiale tjenester

	Ringerike 2016	Ringerike 2017	Ringerike 2018	Gjøvik	Ringsaker	Modum	Kostragruppe 13	Landet uten Oslo
Dekningsgrad								
Andel mottakere med sosialhjelp som hovedinntektskilde (B)	58,4 %	44,5 %	48,4 %	40,5 %	43,6 %	27,9 %	45,2 %	41,9 %
Andelen sosialhjelpsmottakere i alderen 20-66 år, av innbyggerne 20-66 år (B) **)	4,0 %	4,0 %	4,1 %	3,8 %	4,6 %	3,5 %	3,3 %	3,5 %
Grunnlagsdata (Nivå 3)								
Gjennomsnittlig stønadslengde mottakere 18-24 år	5,5	5,5	5,2	5,3	4,8	4,9		

***) Tallene er justert for ulikt utgiftsbehov

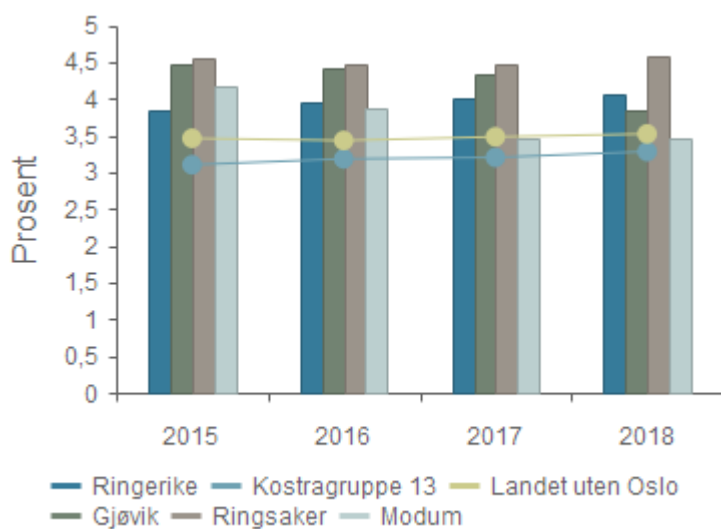
Dekningsgrad - Andel mottakere med sosialhjelp som hovedinntektskilde (B)

	2015	2016	2017	2018
Ringerike	58,2 %	58,4 %	44,5 %	48,4 %
Kostragruppe 13	50,1 %	51,7 %	43,7 %	45,2 %
Landet uten Oslo	46,5 %	48,9 %	40,4 %	41,9 %
Gjøvik	45,3 %	53,1 %	41,3 %	40,5 %
Ringsaker	45,0 %	47,8 %	45,8 %	43,6 %
Modum	34,0 %	38,8 %	27,3 %	27,9 %

Andel mottakere med sosialhjelp som hovedinntektskilde har økt fra 44,5% i 2017 til 48,4% i 2018. Både antall med sosialhjelp som hovedinntektskilde og totalt antall mottakere av sosialhjelp har økt, men antall med sosialhjelp som hovedinntektskilde har økt forholdsvis mer. Økningen er fra 442 til 491. Sosialhjelp som hovedinntekt registreres når mer enn 50% av utgiftene må dekkes av sosialhjelp. Det er manuell registrering, og det er derfor fare for feilkilder. Dersom registreringen er korrekt kan dette indikere at det er lav lønn og/eller høye utgifter til livsopphold/bolig i Ringerike som gjør det nødvendig med sosialhjelp i tillegg til arbeidsinntekt. Ringerike ligger klart over sammenligningskommunene, men ikke så langt over Kostragruppen.

Dekningsgrad - Andelen sosialhjelpsmottakere i alderen 20-66 år, av innbyggerne 20-66 år (B)

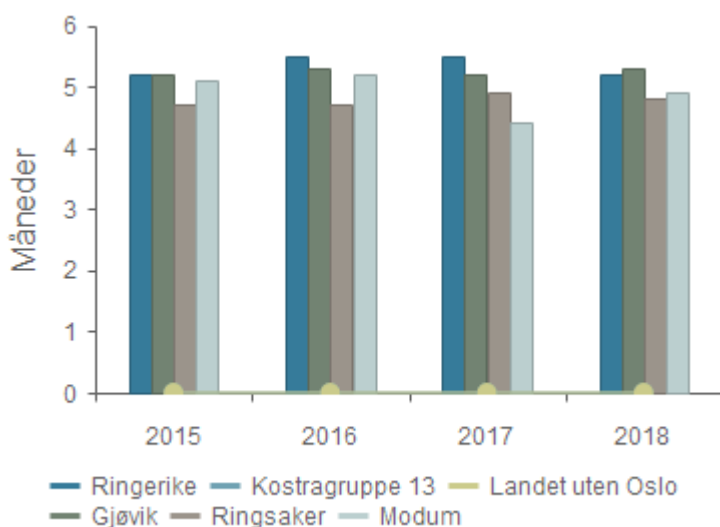

	2015	2016	2017	2018
Ringerike	3,9 %	4,0 %	4,0 %	4,1 %
Kostragruppe 13	3,1 %	3,2 %	3,2 %	3,3 %
Landet uten Oslo	3,5 %	3,4 %	3,5 %	3,5 %
Gjøvik	4,5 %	4,4 %	4,3 %	3,8 %
Ringsaker	4,6 %	4,5 %	4,5 %	4,6 %
Modum	4,2 %	3,9 %	3,5 %	3,5 %

**) Graf er justert med utgiftsbehov

Andelen sosialhjelpsmottakere i alderen 20-66 år i i forhold til innbyggere i samme aldersgruppe har holdt seg stabil. En mindre økning i antall innbyggere i aldersgruppen. Antall sosialhjelpsmottakere i aldersgruppen er helt stabil, og andelen holder seg stabil,

Grunnlagsdata (Nivå 3) - Gjennomsnittlig stønadslengde mottakere 18-24 år

	2015	2016	2017	2018
Ringerike	5,2	5,5	5,5	5,2
Kostragruppe 13				
Landet uten Oslo				
Gjøvik	5,2	5,3	5,2	5,3
Ringsaker	4,7	4,7	4,9	4,8
Modum	5,1	5,2	4,4	4,9

Stønadslengden for unge mottakere er redusert nasjonalt og er nå 3,9 måneder i snitt (5,2 for Ringerike mot 5,5 forrige år). De yngste går fortsatt for lenge på sosialstønad. NAV Ringerike er bekymret for stadig økende antall unge på sosialhjelp, og anser dette som den største utfordringen inn i 2019. NAV Ringerike vil også i 2019 ha et særlig fokus på gruppen, og spesielt på de under 25. Økt fokus innebærer at ungdom er prioritert til alle tiltak. Ungdomsteam har også to egne prosjektstillinger med jobbspesialister som også jobber etter helhetlig oppfølgings metodikk (HOLF).

Gruppen gjennomgås i månedlig porteføljegjennomgang med hver enkelt veileder, og i interne kollegaveiledningsgrupper der de tunge sakene drøftes for å finne løsninger. Kommunen har bevilget midler til å starte opp Matchbox – et aktivitetstiltak som startet i november 2018 og drives av Menova. Dette gir gode resultater og avklaringer for ungdommene som er tilknyttet tiltaket. Vi ser nå muligheten til drop-in (snu -i -døra) for nye brukere samt mer lavterskel arbeidsrettet sysselsetting knyttet til tiltaket. Det er flere ungdommer som mottar sosialstønad til bolig og livsopphold for å sikre at de gjennomfører videregående skole. Dette gjelder spesielt unge flyktninger, men også ungdommer med foreldre uten forsørgerevne. Dette innebærer lange løp på sosialhjelp. NAV Ringerike har NAV veileder i videregående skole (på statlige prosjektmidler), dette bidrar til å støtte ungdommer med sammensatte utfordringer til å fullføre skolegangen.

Det kan være en ide å gjennomføre et større tverrsektorielt arbeid i kommunen for å se på nye måter å følge opp barn og unge slik at så mange ikke må oppsøke NAV i 18-20 års alderen.

I tillegg er det ønske om at enheter som rus og psykisk helse (samt helsesøstertjenesten) forsterker innsatsen og samarbeidet rundt NAV's yngste brukere. Kommunen bør utvikle Rask psykisk helsehjelp, gjerne kombinert med flere digitale løsninger for de unge. Flere unge har også behov en annen og mer

fleksibel type miljøarbeidertjenester og praktisk bistand enn kommunen tilbyr i dag for å øke deltagelsen.

Ungdomsteamet ved NAV Ringerike har også valgt å være aktivt med på kommunens satsing på Ungdomsplassen fordi det vurderes som et viktig forebyggende tiltak for å unngå at ungdommer skal ha behov for å oppsøke NAV.

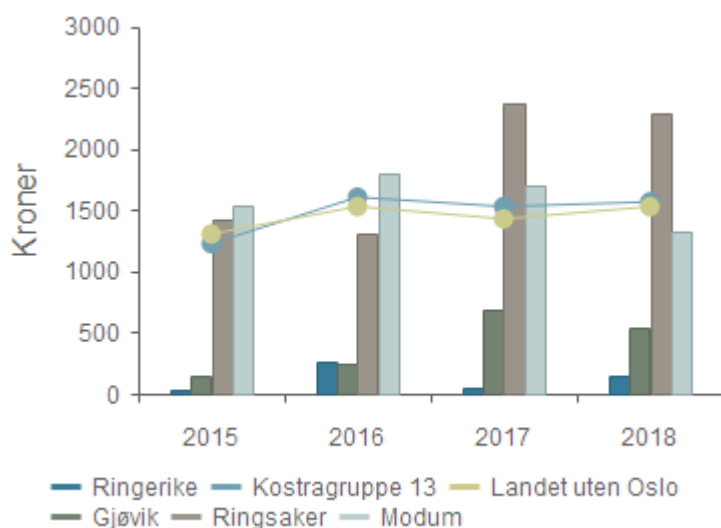
Modum har ligget omtrent på samme nivå som Ringerike, men har de 2 siste årene greid å redusere stønadslengden. Siste året har Gjøvik 5,3 mnd. og Modum 4,9 mnd i snitt stønadslengde.

Kommunale boliger

	Ringerike 2016	Ringerike 2017	Ringerike 2018	Gjøvik	Ringsaker	Modum	Kostragruppe 13	Landet uten Oslo
Prioritet								
Brutto investeringsutgifter til boligformål per innbygger i kroner	259	47	151	539	2 282	1 327	1 565	1 526
Kommunale boliger korrigerede brutto driftsutgifter beløp pr innb (kr)	1 895	1 991	2 000	946	849	1 107	1 388	1 387
Dekningsgrad								
Kommunalt disponerte boliger per 1000 innbyggere (B)	22	21	21	32	21	27	19	21

**) Tallene er justert for ulikt utgiftsbehov

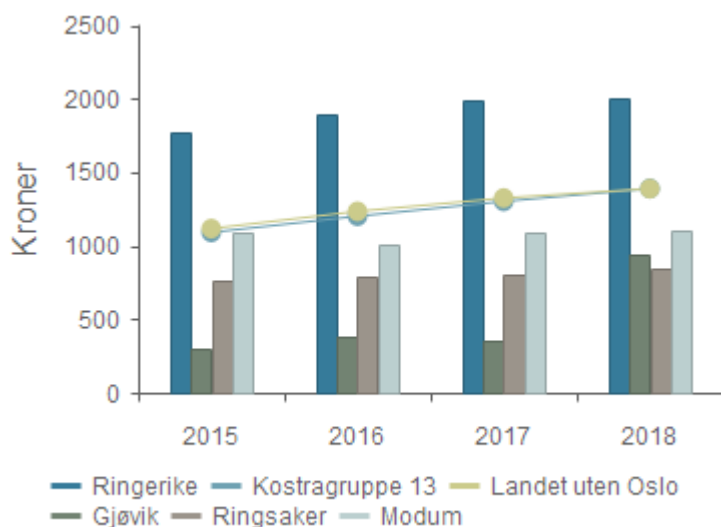
Prioritet - Brutto investeringsutgifter til boligformål per innbygger i kroner

	2015	2016	2017	2018
Ringerike	34	259	47	151
Kostragruppe 13	1 225	1 603	1 527	1 565
Landet uten Oslo	1 303	1 527	1 426	1 526
Gjøvik	146	248	689	539
Ringsaker	1 429	1 314	2 378	2 282
Modum	1 539	1 794	1 702	1 327

Brutto investeringsutgifter per kommunalt disponert bolig er økt fra 47 til 151 per innbygger. Større investeringsutgifter i 2018 enn i 2017, med bl.a. start på Heradsbygda omsorgssenter og Hov vest omsorgsboliger. Forøvrig lave investeringsutgifter til boligformål siden kommunen har Boligstiftelsen som eier og bygger boliger for kommunen.

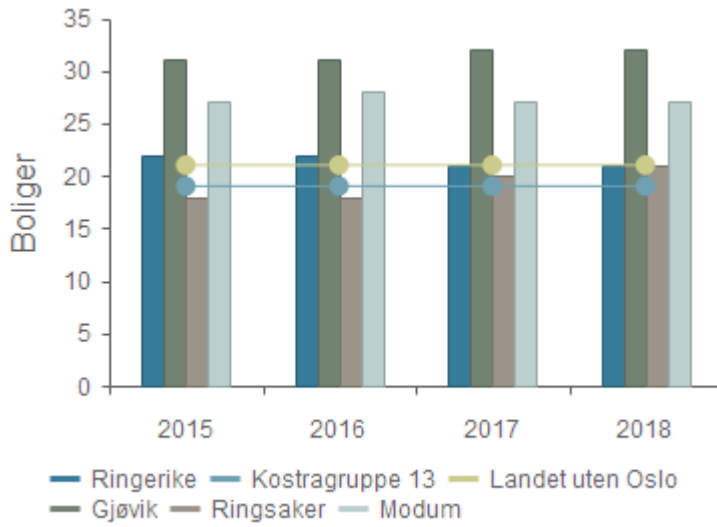
Prioritet - Kommunale boliger korrigerte brutto driftsutgifter beløp pr innb (kr)

	2015	2016	2017	2018
Ringerike	1 765	1 895	1 991	2 000
Kostragruppe 13	1 090	1 200	1 301	1 388
Landet uten Oslo	1 116	1 233	1 324	1 387
Gjøvik	300	381	352	946
Ringsaker	761	793	800	849
Modum	1 091	1 005	1 089	1 107

Korrigerte brutto driftsutgifter til bolig per innbygger har ubetydelig endring fra 2017 til 2018. De store føringene her gjelder husleie og øvrige driftsutgifter til Ringerike Boligstiftelse. Driftsutgifter og folketall har mindre økninger fra 2017 til 2018, og det vises en mindre økning i indikatoren. Sammenlignet med øvrige kommuner har Ringerike ca dobbelt så høye brutto driftsutgifter. Det kan sees sammen med husleien kommunen har til Boligstiftelsen, og ulik organisering av boligjenesten i de forskjellige kommunene.

Dekningsgrad - Kommunalt disponerte boliger per 1000 innbyggere (B)

	2015	2016	2017	2018
Ringerike	22	22	21	21
Kostragruppe 13	19	19	19	19
Landet uten Oslo	21	21	21	21
Gjøvik	31	31	32	32
Ringsaker	18	18	20	21
Modum	27	28	27	27

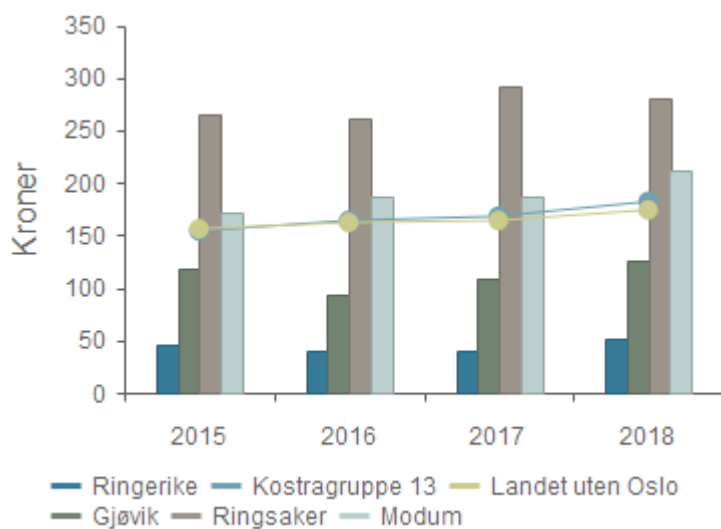
Kommunalt disponerte boliger per 1000 innbyggere er 21 og uendret fra 2017.

Kultur og idrett

	Ringerike 2016	Ringerike 2017	Ringerike 2018	Gjøvik	Ringsaker	Modum	Kostragruppe 13	Landet uten Oslo
Prioritet								
Aktivitetstilbud barn og unge nettodriftsutgifterbeløp pr innb (kr)	40	41	52	126	280	211	182	174
Bibliotek nettodriftsutgifterbeløp pr innb (kr)	236	230	241	309	270	308	274	294
Netto driftsutgifter for kultursektoren per innbygger i kroner	1 021	1 215	2 013	2 005	2 074	2 235	2 260	2 354
Netto driftsutgifter til kommunale musikk- og kulturskoler, per innbygger 6-15 år	1 607	1 591	2 039	2 296	2 006	2 892	1 985	2 579
Produktivitet								
Kommunale driftstilskudd til idrettslaglag per lag som får tilskudd	143 095,2	203 650,0	89 809,5	80 384,6	195 820,5	134 157,9	103 738,5	86 910,9
Dekningsgrad								
Andel barn i gr.skolealder på venteliste til komm musikk- og kulturskole, av barn i alderen 6-15 år	0,3 %	0,2 %	0,3 %	6,3 %	1,5 %	0,9 %	2,8 %	2,9 %
Andel elever (brukere) i grunnskolealder i kommunens musikk- og kulturskole, av antall barn i al (B)	6,7 %	6,8 %	7,9 %	13,0 %	12,6 %	12,6 %	12,7 %	16,1 %
Kvalitet								
Antall frivillige lag som mottar kommunale driftstilskudd	30	26	23	25	58	23	2 344	8 621
Tilskudd til frivillige barne- og ungdomsforeninger per lag som mottar tilskudd	901 000	97 889	237 800	194 571	28 697	6 714	60 501	36 404
Grunnlagsdata (Nivå 3)								
Antall elever i kommunens musikk- og kulturskole	223	229	268	448	516	202	31 828	91 726
Antall ikke-kommunale kinobygg	1	1	1	0	0	0	20	52
Antall kommunale fritidssenter	1	1	1	1	5	1	196	611

**) Tallene er justert for ulikt utgiftsbehov

Prioritet - Aktivitetstilbud barn og unge nettodriftsutgifterbeløp pr innb (kr)

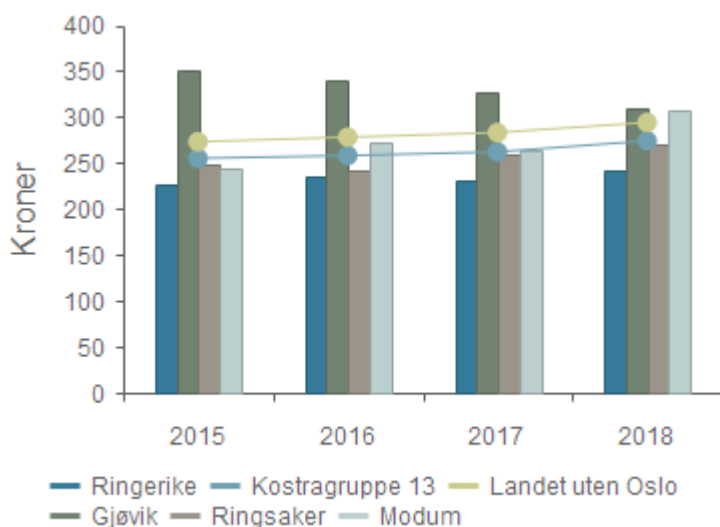

	2015	2016	2017	2018
Ringerike	46	40	41	52
Kostragruppe 13	154	164	168	182
Landet uten Oslo	156	162	164	174
Gjøvik	118	93	108	126
Ringsaker	265	261	292	280
Modum	172	186	187	211

Netto driftsutgifter til aktivitetstilbud pr. innbygger, er vesentlig lavere i Ringerike enn i KOSTRA-gruppe 13, landet uten Oslo og andre sammenlignbare kommuner.

Ringerike bruker imidlertid mer på økonomisk tilskudd til frivillige barne- og ungdomsforeninger.

Prioritet - Bibliotek nettodriftsutgifter beløp pr innb (kr)

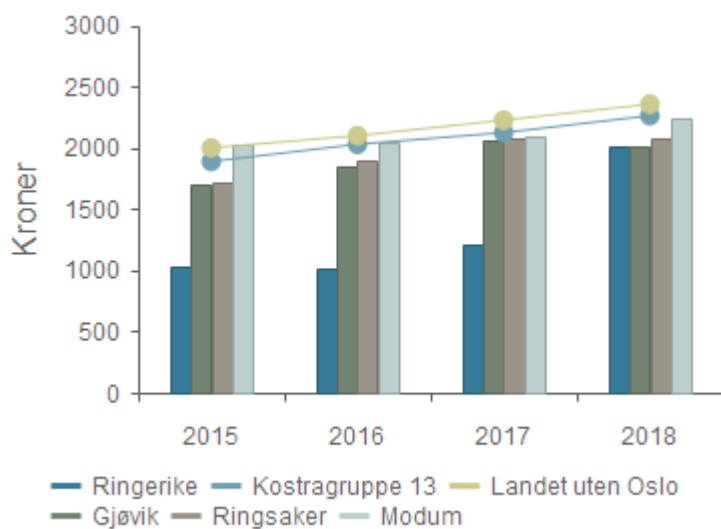
	2015	2016	2017	2018
Ringerike	226	236	230	241
Kostragruppe 13	255	258	262	274
Landet uten Oslo	273	278	283	294
Gjøvik	350	339	328	309
Ringsaker	249	243	259	270
Modum	245	273	264	308

Ringerike bruker mindre penger pr. innbygger enn alle sammenlignbare kommuner, KOSTRA-gruppe 13 og landet uten Oslo, til bibliotek.

Ubemannet bibliotek og selvbetjening av utlån, er en forklaring på lavere driftskostnader. Besøktallet er imidlertid i vekst etter at meråpent bibliotek ble innført.

Antall innbyggere pr. årsverk i bibliotekstjeneste, er i Ringerike lavere enn kommunen i sammenligningen. Det er kun Modum kommune i sammenligningen her, som har en lavere bemanning i forhold til innbyggertallet i kommunen. Modum har imidlertid felles bibliotekstjeneste med nabokommunene.

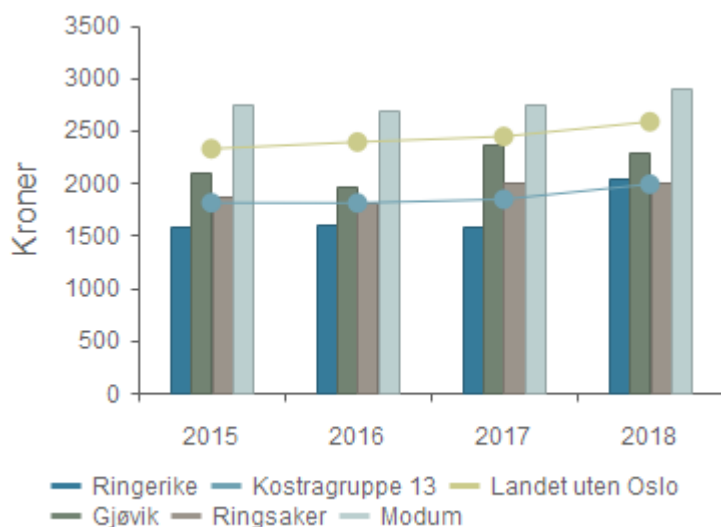
Prioritet - Netto driftsutgifter for kultursektoren per innbygger i kroner

	2015	2016	2017	2018
Ringerike	1 028	1 021	1 215	2 013
Kostragruppe 13	1 887	2 027	2 122	2 260
Landet uten Oslo	1 998	2 097	2 224	2 354
Gjøvik	1 705	1 853	2 055	2 005
Ringsaker	1 714	1 897	2 073	2 074
Modum	2 034	2 050	2 098	2 235

Sammenlignet med andre kommuner, brukte Ringerike i 2018 mindre penger på Kultursektoren pr. innbygger. Kommunene i Kostragruppe 13, landet uten Oslo og sammenlignbare kommuner – unntatt Gjøvik, brukte mer penger på kultur.

Prioritet - Netto driftsutgifter til kommunale musikk- og kulturskoler, per innbygger 6-15 år

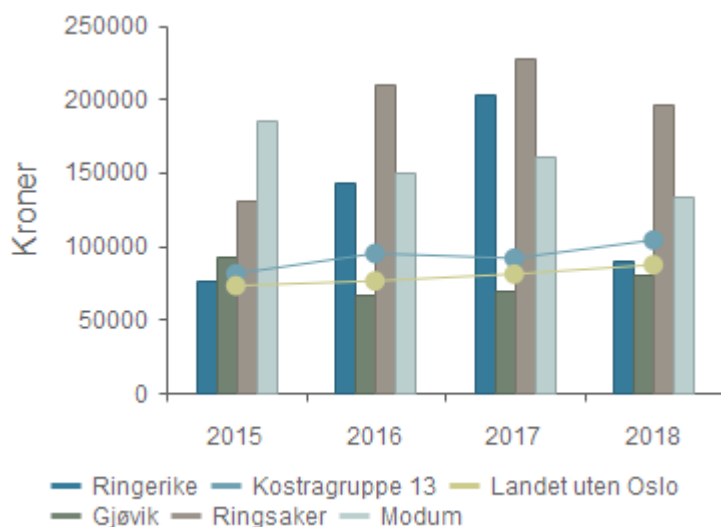
	2015	2016	2017	2018
Ringerike	1 586	1 607	1 591	2 039
Kostragruppe 13	1 808	1 806	1 841	1 985
Landet uten Oslo	2 322	2 386	2 439	2 579
Gjøvik	2 107	1 974	2 372	2 296
Ringsaker	1 868	1 811	1 997	2 006
Modum	2 741	2 693	2 744	2 892

Ringerike kommune brukte mindre penger på musikk- og kulturskole, enn kommunene i Kostragruppe 13, landet uten Oslo og sammenlignbare kommuner – unntatt Ringsaker.

I sammenlignbare kommuner, Kostragruppe 13 og landet uten Oslo, er det en større andel av barna som går musikk- og kulturskole enn i Ringerike.

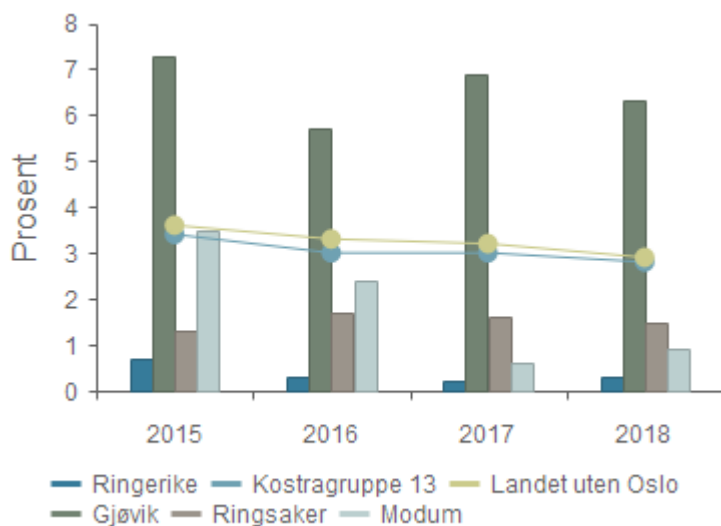
I Ringsaker f.eks. får flere barn tilbud, selv om det brukes mindre penger. Til sammenligning, får færre barn i Ringerike et tilbud, og tilbudet er dyrere.

Produktivitet - Kommunale driftstilskudd til idrettslaglag per lag som får tilskudd

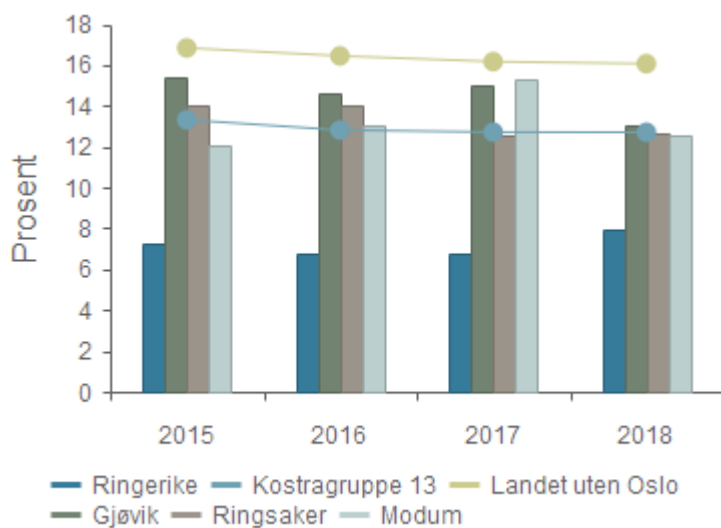
	2015	2016	2017	2018
Ringerike	75 903,2	143 095,2	203 650,0	89 809,5
Kostragruppe 13	80 903,1	94 657,0	91 401,7	103 738,5
Landet uten Oslo	72 753,0	75 943,6	80 637,9	86 910,9
Gjøvik	93 142,9	66 181,8	69 333,3	80 384,6
Ringsaker	131 111,1	209 523,8	227 272,7	195 820,5
Modum	185 200,0	149 473,7	160 833,3	134 157,9

Dekningsgrad - Andel barn i gr.skolealder på venteliste til komm musikk- og kulturskole, av barn i alderen 6-15 år

	2015	2016	2017	2018
Ringerike	0,7 %	0,3 %	0,2 %	0,3 %
Kostragruppe 13	3,4 %	3,0 %	3,0 %	2,8 %
Landet uten Oslo	3,6 %	3,3 %	3,2 %	2,9 %
Gjøvik	7,3 %	5,7 %	6,9 %	6,3 %
Ringsaker	1,3 %	1,7 %	1,6 %	1,5 %
Modum	3,5 %	2,4 %	0,6 %	0,9 %

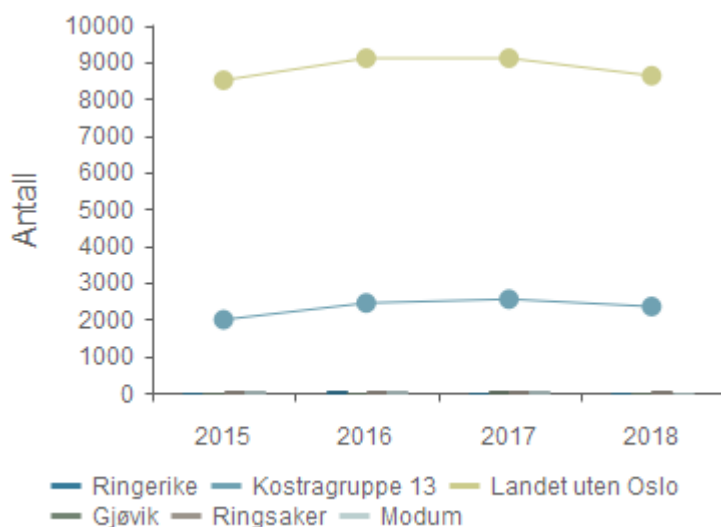
Dekningsgrad - Andel elever (brukere) i grunnskolealder i kommunens musikk- og kulturskole, av antall barn i al (B)

	2015	2016	2017	2018
Ringerike	7,2 %	6,7 %	6,8 %	7,9 %
Kostragruppe 13	13,3 %	12,8 %	12,7 %	12,7 %
Landet uten Oslo	16,8 %	16,4 %	16,2 %	16,1 %
Gjøvik	15,4 %	14,6 %	15,0 %	13,0 %
Ringsaker	14,0 %	14,0 %	12,5 %	12,6 %
Modum	12,1 %	13,1 %	15,3 %	12,6 %

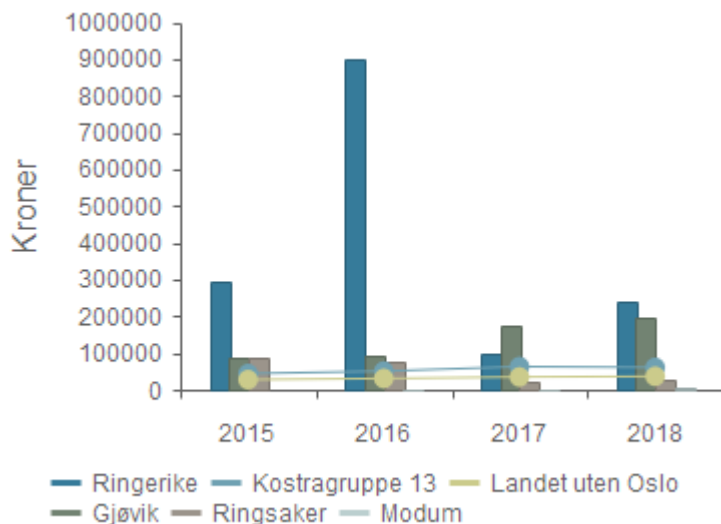
Antallet elever i kommunens kulturskole har økt vesentlig i 2018, i forhold til tidligere år. En av årsaken til dette er flere og nye tilbud. Det er imidlertid en lav andel av barna i kommunen som går i musikk- og kulturskole, i forhold til i andre sammenlignbare kommuner.

Kvalitet - Antall frivillige lag som mottar kommunale driftstilskudd

	2015	2016	2017	2018
Ringerike	14	30	26	23
Kostragruppe 13	1 986	2 439	2 543	2 344
Landet uten Oslo	8 499	9 098	9 098	8 621
Gjøvik	20	18	31	25
Ringsaker	37	35	73	58
Modum	30	45	35	23

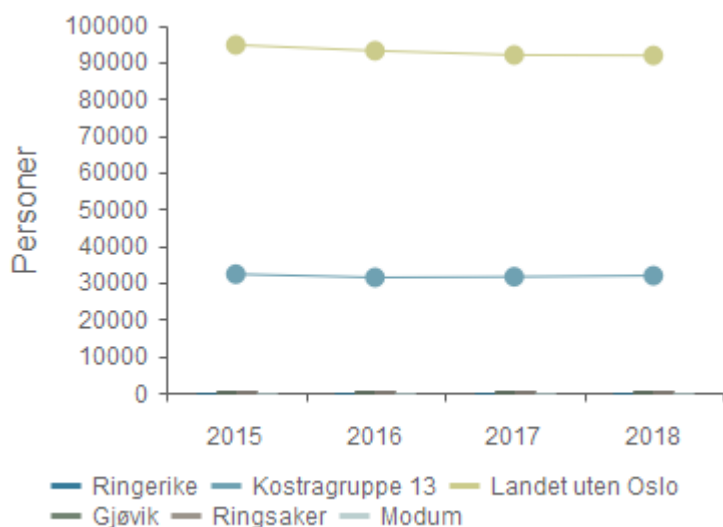
Kvalitet - Tilskudd til frivillige barne- og ungdomsforeninger per lag som mottar tilskudd

	2015	2016	2017	2018
Ringerike	296 667	901 000	97 889	237 800
Kostragruppe 13	43 685	50 423	62 705	60 501
Landet uten Oslo	27 178	30 444	34 545	36 404
Gjøvik	84 545	93 600	173 375	194 571
Ringsaker	87 800	78 000	19 579	28 697
Modum	0	571	778	6 714

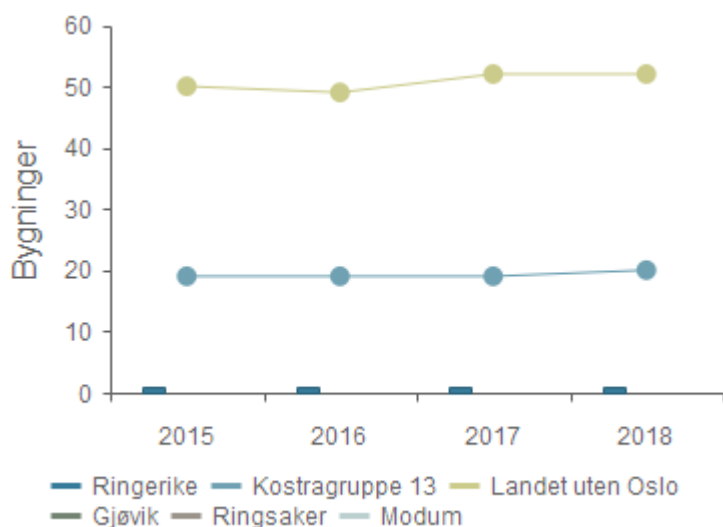
Ringerike kommune bruker mer penger på tilskudd til frivillige barne- og ungdomsforeninger, enn alle sammenlignbare kommuner. Imidlertid brukes det lite penger på egne/kommunale tiltak.

Grunnlagsdata (Nivå 3) - Antall elever i kommunens musikk- og kulturskole

	2015	2016	2017	2018
Ringerike	234	223	229	268
Kostragruppe 13	32 244	31 342	31 529	31 828
Landet uten Oslo	94 581	92 998	91 845	91 726
Gjøvik	527	502	518	448
Ringsaker	570	567	505	516
Modum	189	204	243	202

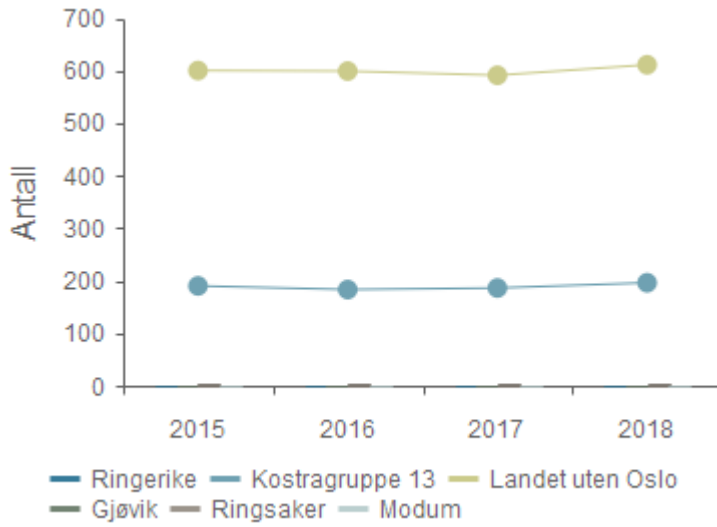
Grunnlagsdata (Nivå 3) - Antall ikke-kommunale kinobygg

	2015	2016	2017	2018
Ringerike	1	1	1	1
Kostragruppe 13	19	19	19	20
Landet uten Oslo	50	49	52	52
Gjøvik	0	0	0	0
Ringsaker	0	0	0	0
Modum	0	0	0	0

Ringerike kommune driver ikke kino. De kommunene vi sammenligner oss med, har ikke privat kinodrift.

Grunnlagsdata (Nivå 3) - Antall kommunale fritidssenter

	2015	2016	2017	2018
Ringerike	1	1	1	1
Kostragruppe 13	190	183	186	196
Landet uten Oslo	600	599	591	611
Gjøvik	1	1	1	1
Ringsaker	5	5	5	5
Modum	1	1	1	1

Ringerike kommune drifter kun ett fritidssenter.

Imidlertid gis det mer økonomisk tilskudd til frivillige / private aktører.

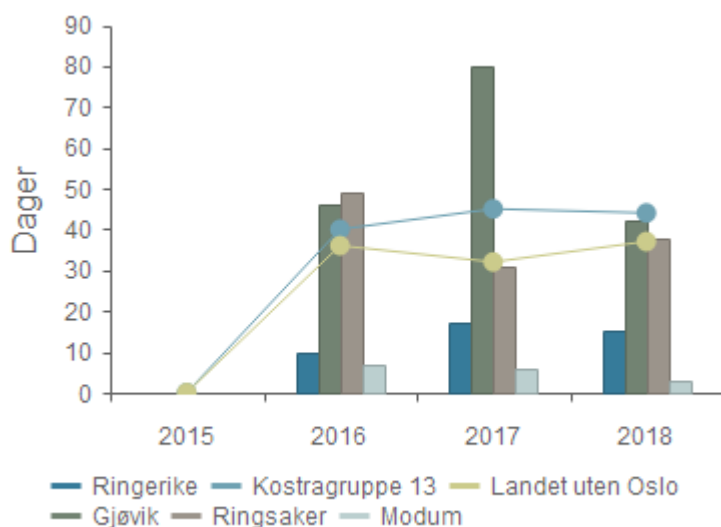
Plan, kulturminner, natur og nærmiljø

Nøkkeltallet Plan, kulturminner, natur og nærmiljø viser at Ringerike er gode og raske på saksbehandling noe som understøttes av Kommunebarometeret. Plansaksbehandling er en prioritert tjenesten i kommunens mens rekreasjon i tettsted og naturforvaltning per nå ikke har høy prioritet.

	Ringerike 2016	Ringerike 2017	Ringerike 2018	Gjøvik	Ringsaker	Modum	Kostragruppe 13 uten Oslo	Landet
Grunnlagsdata (Nivå 3)								
Snitt saksbehandlingstid for byggesaker med 12 ukers frist (dager)	10	17	15	42	38	3	44	37
Snitt saksbehandlingstid for byggesaker med 3 ukers frist (dager)	8	11	8	41	20	6	23	20
Andre nøkkeltall								
Netto driftsutgifter (301) Plansaksbehandling	11 203	12 080	22 563	18 291	5 689	1 839	523 898	1 256 669
Netto driftsutgifter (302) Bygge- delings- og seksjoneringsarbeid	0	0	4 960	0	552	-672	56 666	140 409
Netto driftsutgifter (303) Kart og oppmåling	2 769	3 769	2 558	0	612	233	168 062	467 358
Netto driftsutgifter (335) Rekreasjon i tettsted	4 582	1 764	2 074	9 100	11 862	804	471 163	1 056 736
Netto driftsutgifter (360) Naturforvaltning og friluftsliv	518	794	1 343	5 626	1 884	1 301	217 767	563 708
Område- og detaljreguleringsplaner vedtatt av kommunen siste år (B)	11	8	6	15	11	8	431	1 526

***) Tallene er justert for ulikt utgiftsbehov*

Grunnlagsdata (Nivå 3) - Snitt saksbehandlingstid for byggesaker med 12 ukers frist (dager)

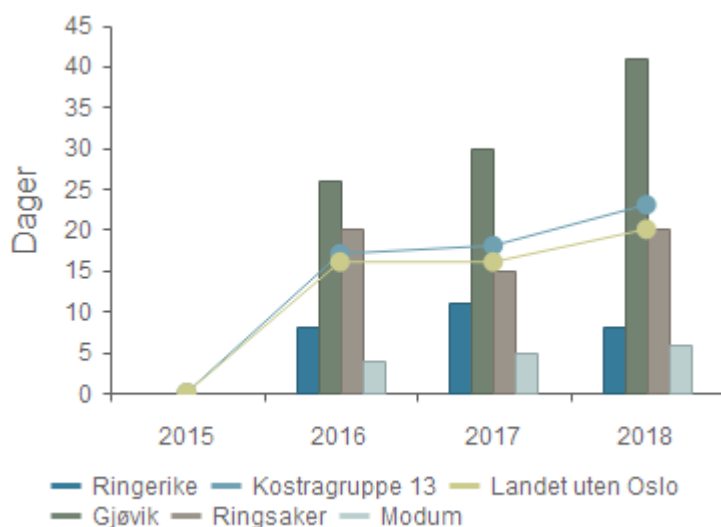

	2015	2016	2017	2018
Ringerike		10	17	15
Kostragruppe 13		40	45	44
Landet uten Oslo		36	32	37
Gjøvik		46	80	42
Ringsaker		49	31	38
Modum		7	6	3

Ringerike har fra 2016 hatt en saksbehandlingstid for byggesaker med 12 ukers frist på mellom 10 og 17 dager noe som er meget bra i forhold til sammenligningsutvalget hvor Ringerike og Modum skiller seg klart ut som meget effektive.

Dette bekreftes også av Kommunebarometeret der Ringerike får grønn markering og en karakter på ca 5,7 for intervallet 2017-2019, altså en tjeneste av meget god kvalitet.

Grunnlagsdata (Nivå 3) - Snitt saksbehandlingstid for byggesaker med 3 ukers frist (dager)

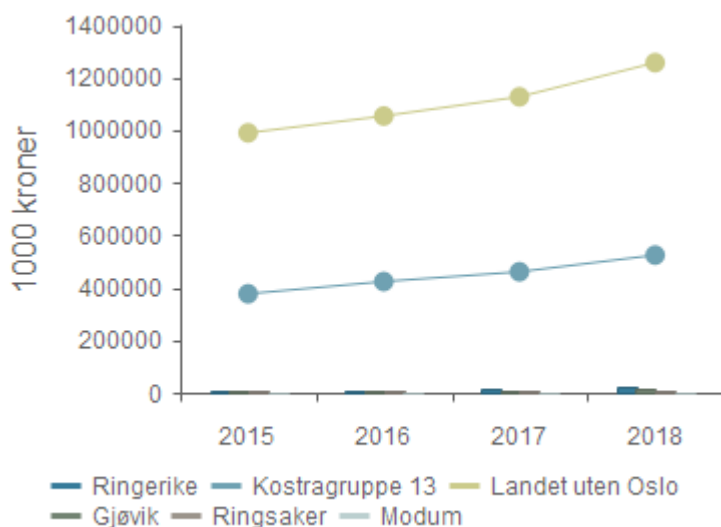

	2015	2016	2017	2018
Ringerike		8	11	8
Kostragruppe 13		17	18	23
Landet uten Oslo		16	16	20
Gjøvik		26	30	41
Ringsaker		20	15	20
Modum		4	5	6

Ringerike har fra 2016 hatt en saksbehandlingstid for byggesaker med 3 ukers frist på mellom 8 og 11 dager noe som er meget bra i forhold til sammenligningsutvalget hvor Ringerike og Modum skiller seg klart ut som meget effektive.

Dette bekreftes også av Kommunebarometeret der Ringerike får grønn markering og en karakter på ca 5,5 for intervallet 2017-2019, altså en tjeneste av meget god kvalitet.

Andre nøkkeltall - Netto driftsutgifter (301) Plansaksbehandling

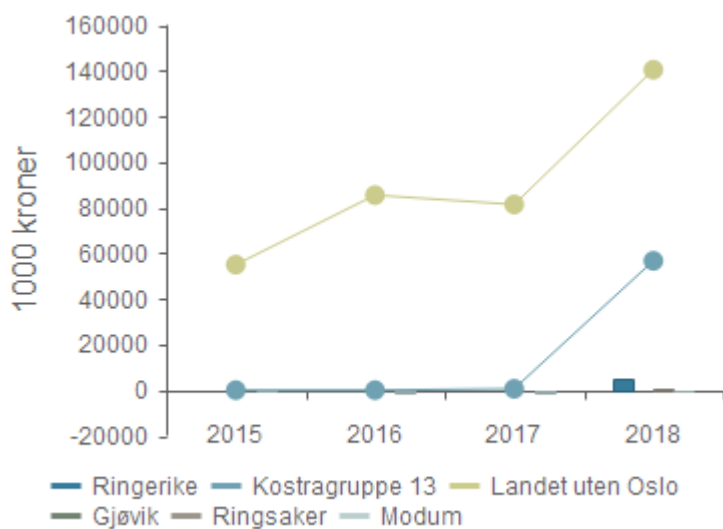

	2015	2016	2017	2018
Ringerike	6 395	11 203	12 080	22 563
Kostragruppe 13	376 573	423 231	460 342	523 898
Landet uten Oslo	989 393	1 053 505	1 126 757	1 256 669
Gjøvik	5 100	7 353	10 426	18 291
Ringsaker	6 101	6 453	6 021	5 689
Modum	2 122	1 370	1 584	1 839

Ringerike har tilnærmet doblet sine netto driftsutgifter til plansaksbehandling fra 2016. Areal og byplan (ABY) er et fokus- og satsningsområde for kommunen og økningen i utgiftene reflekterer dette. I 2018 ble Plankontor og ABY slått sammen og samlokalisert i Fossveien. Samlokalisering og flytting medførte økte kostnader for 2018. I 2018 ble ABY styrket med nye arealplanleggere samt at det ble ansatt ny leder. Ringerike ansatte også en byplansjef i 2018. I tillegg har kommunen hatt utgifter til Områderegulering Hønefoss i størrelsesorden 5 mill kroner.

Private reguleringsplaner styres av selvkost og genererer inntekter noe offentlige reguleringsplaner ikke gjør. Når ABY prioriterer store offentlig planer går det på bekostning av gebyrinntekter fra private reguleringsplaner.

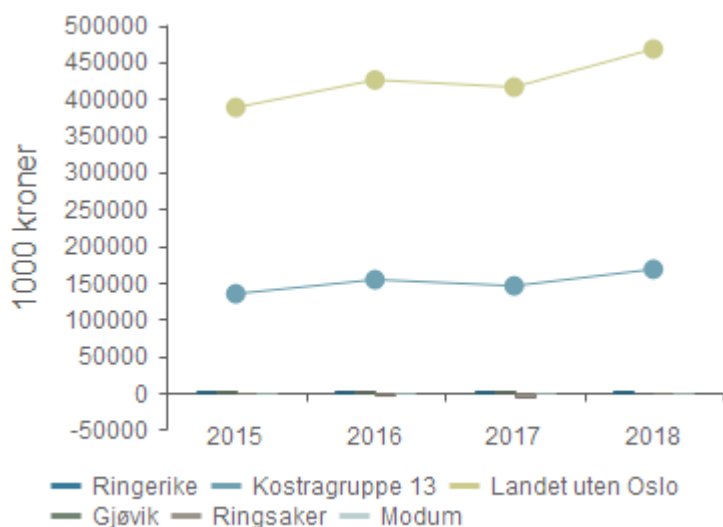
Andre nøkkeltall - Netto driftsutgifter (302) Bygge- delings- og seksjoneringsarbeid

	2015	2016	2017	2018
Ringerike	0	0	0	4 960
Kostragruppe 13	0	0	585	56 666
Landet uten Oslo	54 972	85 451	81 354	140 409
Gjøvik	0	0	0	0
Ringsaker	0	0	0	552
Modum	-318	-1 164	-1 200	-672

Kommunal - og moderniseringsdepartementet endret fra 2018 føring av bygge- og utslippssaker og det er derfor det ikke vises tall for Ringerike kommune i 2016 og 2017. i 2018 ble i tillegg seksjonering skilt ut som eget område.

Andre nøkkeltall - Netto driftsutgifter (303) Kart og oppmåling

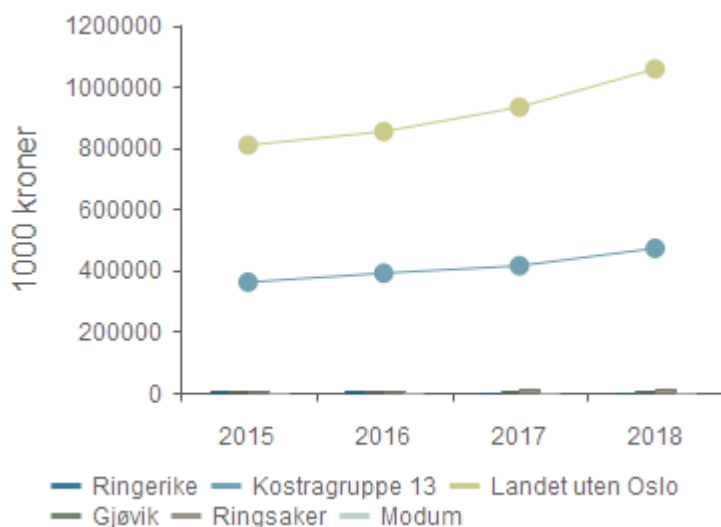

	2015	2016	2017	2018
Ringerike	2 519	2 769	3 769	2 558
Kostragruppe 13	134 776	153 943	145 549	168 062
Landet uten Oslo	387 918	425 325	415 621	467 358
Gjøvik	2 689	2 787	3 202	0
Ringsaker	571	-2 076	-4 688	612
Modum	435	154	-129	233

Det har vært gjennomført en rekke kartlegginger (flyfoto og digitalisering av historisk ortofoto) noe som er viktig når det skjer mye og kommunen er i utvikling. Denne jobben er gjort for at kartgrunlaget skal være mest mulig oppdatert. Det forklarer høyere utgifter i 2017.

I Ringerike er det en fordeling mellom selvkost og ikke selvkost. En slik fordeling kan være ulik fra kommune til kommune avhengig av organisering av tjenesten.

Andre nøkkeltall - Netto driftsutgifter (335) Rekreasjon i tettsted

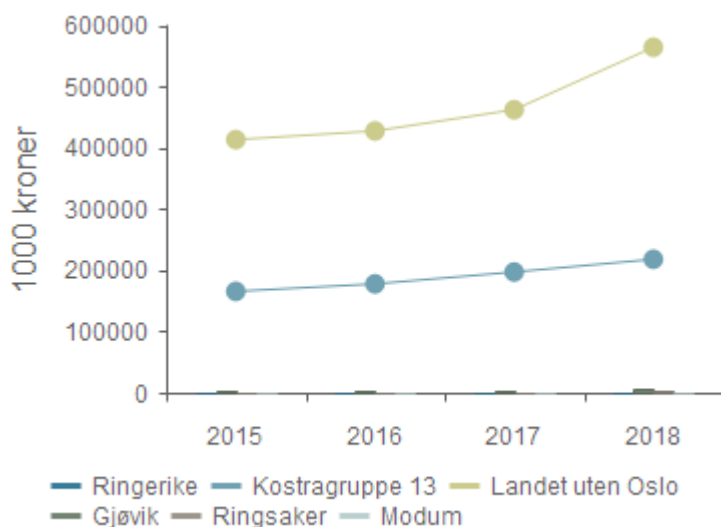
	2015	2016	2017	2018
Ringerike	3 947	4 582	1 764	2 074
Kostragruppe 13	360 674	390 077	414 132	471 163
Landet uten Oslo	807 943	852 198	931 858	1 056 736
Gjøvik	6 343	8 755	8 895	9 100
Ringsaker	9 313	9 746	10 715	11 862
Modum	1 183	689	765	804

Rekreasjon i tettsted omfatter opparbeidelse, drift og vedlikehold av offentlig plasser og torg, parker/grøntarealer og turveier i bebygde strøk samt offentlig toaletter.

Ringerike har hatt en mindre økning i netto driftsutgifter til dette formålet. I 2018 brukes det under halvparten så mye som midler til dette som i 2016. Dette gir en indikator på at dette ikke er et prioritert område.

Ringerike ligger langt under utgiftsnivået til Gjøvik og Ringsaker mens Modum har klart lavest utgifter til dette formålet.

Andre nøkkeltall - Netto driftsutgifter (360) Naturforvaltning og friluftsliv

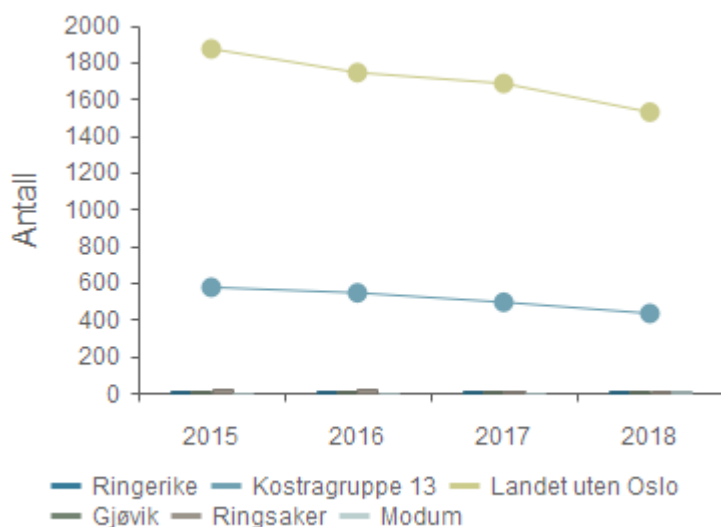
	2015	2016	2017	2018
Ringerike	796	518	794	1 343
Kostragruppe 13	165 363	177 568	196 909	217 767
Landet uten Oslo	412 970	427 118	461 770	563 708
Gjøvik	2 368	3 763	3 445	5 626
Ringsaker	1 523	1 095	1 194	1 884
Modum	585	1 121	1 459	1 301

Naturforvaltning og friluftsliv knyttes blant annet til:

- Miljøvernarbeid
- Utarbeidelse av miljø- og naturressursprogrammer
- Sikring, opparbeiding og forvaltning av frilufts- og utmarkområder
- Elvesikring
- Sikring av friluftsareal
- Fiske- og viltforvaltning, viltnevd
- Kartlegging av biologisk mangfold

Ringerike har ca doblet sine netto driftsutgifter til dette formålet fra 2017 til 2018. Ringerike ligger på nivå med Modum mens Gjøvik og Ringsaker har prioritert dette formålet høyere. Spesielt Gjøvik viser at dette er et høyere prioritert formål.

Andre nøkkeltall - Område- og detaljreguleringsplaner vedtatt av kommunen siste år (B)

	2015	2016	2017	2018
Ringerike	8	11	8	6
Kostragruppe 13	573	543	492	431
Landet uten Oslo	1 870	1 741	1 682	1 526
Gjøvik	13	10	9	15
Ringsaker	22	19	16	11
Modum	2	2	1	8

Indikatoren viser summert antallet vedtak fra kommunestyret for både private forslag til detaljregulering, detaljregulering fremmet av kommunen og områdereguleringer.

Ringerike har hatt en nedgang i antall område- og detaljreguleringsplaner i fra 2017 til 2018. Dette skyldes at Areal- og byplan har arbeidet med store overordnede planer og at det har vært stopp i ferdigstillelse av planer i Hønefoss by som da er innenfor Områderegulering Hønefoss. Mange har også avventet sine planer i påvente av ny kommuneplan som ble vedtatt 31. januar 2019. Kommunen har hatt store utfordringer på bakgrunn av innsigelser fra Statens vegvesen.

Av overordnede planer kan nevnes

- Områderegulering Hønefoss
- Ny kommuneplan (arealdelen)
- FRE 16
- Kommunedelplan for masseforvaltning

Av store planer med stor arbeidsintensitet kan nevnes:

- Vannverkssaken
- Hensmoen grustak
- Eggemoen næringsarealer
- Ny E16 Eggemoen til Nymoen
- Kilemoen
- Tanberghøgda

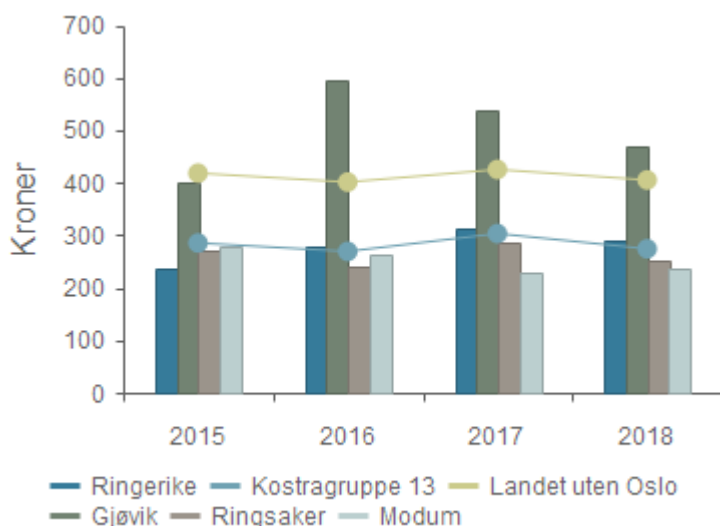
Dette er alle saker det er jobbet mye med i 2018 og som ikke er avsluttet

Adm, styring og fellesutgifter

	Ringerike 2016	Ringerike 2017	Ringerike 2018	Gjøvik	Ringsaker	Modum	Kostragruppe 13	Landet uten Oslo
Prioritet								
Brutto driftsutgifter til funksjon 100 Politisk styring , i kr. pr. innb (B) **)	299	332	310	500	269	246	295	400
Brutto driftsutgifter til funksjon 110, Kontroll og revisjon, i kr. pr. innb (B) **)	81	79	93	60	79	105	93	120
Brutto driftsutgifter til funksjon 120 Administrasjon, i kr. pr. innb (B) **)	3 751	3 727	4 144	3 694	3 303	3 951	3 837	4 116
Netto driftsutgifter til administrasjon og styring i prosent av totale netto driftsutg (B)	7,1 %	6,7 %	7,1 %	5,7 %	5,5 %	6,6 %	6,2 %	7,0 %

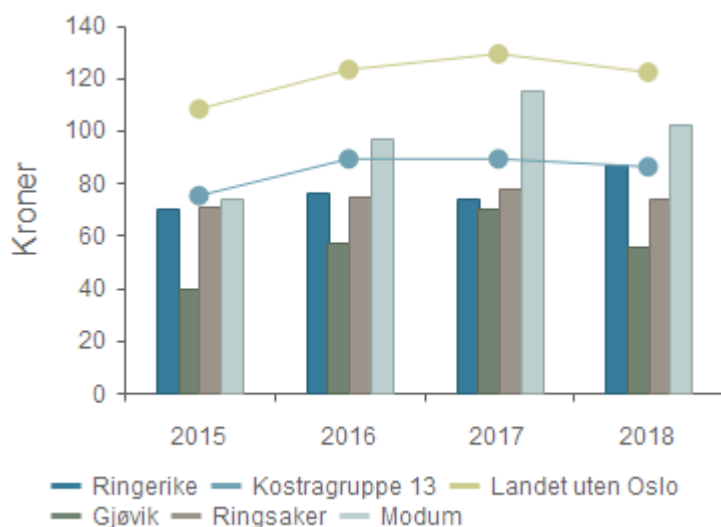
**) Tallene er justert for ulikt utgiftsbehov

Prioritet - Brutto driftsutgifter til funksjon 100 Politisk styring, i kr. pr. innb (B)

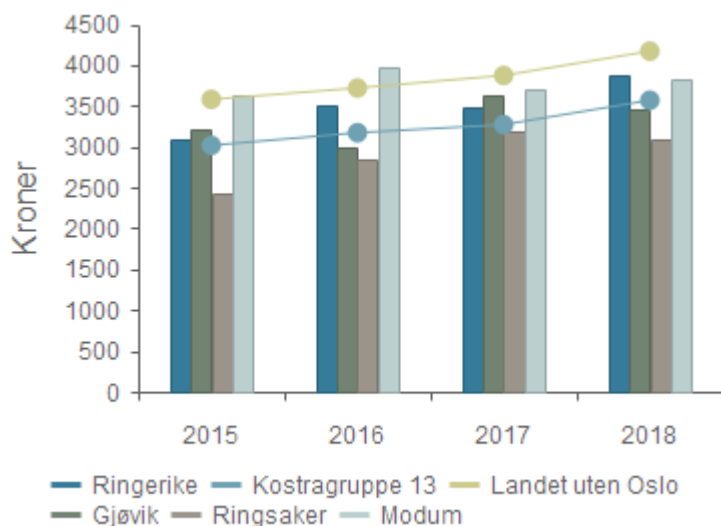
	2015	2016	2017	2018
Ringerike	236	280	311	290
Kostragruppe 13	285	269	303	274
Landet uten Oslo	418	401	425	405
Gjøvik	401	594	537	468
Ringsaker	269	241	287	251
Modum	277	263	230	238

Prioritet - Brutto driftsutgifter til funksjon 110, Kontroll og revisjon, i kr. pr. innb (B)

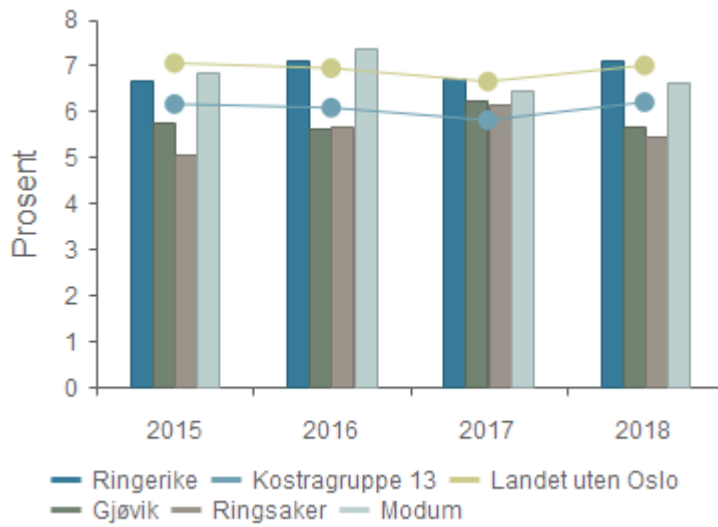
	2015	2016	2017	2018
Ringerike	70	76	74	87
Kostragruppe 13	75	89	89	86
Landet uten Oslo	108	123	129	122
Gjøvik	40	57	70	56
Ringsaker	71	75	78	74
Modum	74	97	115	102

Prioritet - Brutto driftsutgifter til funksjon 120 Administrasjon, i kr. pr. innb (B)

	2015	2016	2017	2018
Ringerike	3 096	3 517	3 493	3 879
Kostragruppe 13	3 015	3 170	3 269	3 567
Landet uten Oslo	3 578	3 717	3 871	4 168
Gjøvik	3 223	2 989	3 633	3 454
Ringsaker	2 423	2 849	3 180	3 080
Modum	3 626	3 984	3 704	3 828

Prioritet - Netto driftsutgifter til administrasjon og styring i prosent av totale netto driftsutg (B)

	2015	2016	2017	2018
Ringerike	6,7 %	7,1 %	6,7 %	7,1 %
Kostragruppe 13	6,2 %	6,1 %	5,8 %	6,2 %
Landet uten Oslo	7,0 %	6,9 %	6,6 %	7,0 %
Gjøvik	5,7 %	5,6 %	6,2 %	5,7 %
Ringsaker	5,1 %	5,7 %	6,1 %	5,5 %
Modum	6,9 %	7,4 %	6,5 %	6,6 %

Vann, avløp og renovasjon

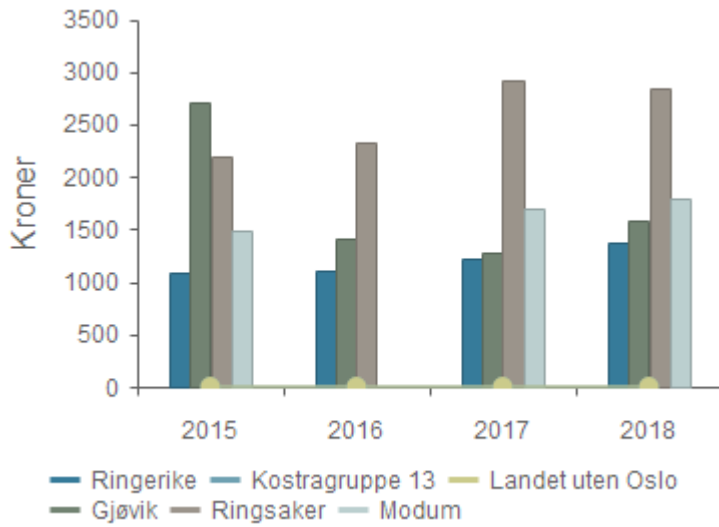
Ringerike kommune har tidligere år hatt god og positiv finansiell dekningsgrad, 106% på vann og 110% på avløp i 2017. En finansiell dekningsgrad over 100% viser at tjenestene levert med selvkostoverskudd. Et slikt overskudd settes av til fond. I 2018 var Ringerikes finansielle dekningsgrad < 100 både for vann og avløp, mao ikke full selvkostdekning. Avsatt fond har blitt benyttet for å nå selvkostbalanse.

Ringerike kommune har som mange andre kommuner en utfordring med gamle vannledningsnett og betydelige lekkasjer. Dette er dårlig ressursutnyttelse og vil bære en prioritet i tiden fremover.

	Ringerike 2016	Ringerike 2017	Ringerike 2018	Gjøvik	Ringsaker	Modum	Kostragruppe 13	Landet uten Oslo
Produktivitet								
Avløp - driftsutgifter per innbyggere tilknyttet kommunal avløpstjeneste (kr/tilkn.innb)	1 099	1 225	1 364	1 584	2 851	1 801		0
Avløp - Årsgebyr for avløpstjenesten (gjelder rapporteringsåret+1)		5 250	6 150	2 520	6 014	5 700	3 874	4 146
Vann - Driftsutgifter per tilknyttet innbygger (kr/tilkn.innb)	657	692	785	1 274	1 640	1 195		0
Årsgebyr for vannforsyning - ekskl. mva. (gjelder rapporteringsåret+1) (kr)		3 150	3 600	2 456	3 713	3 208	2 608	3 741
Dekningsgrad								
Avløp - Andel av befolkningen som er tilknyttet kommunal avløpstjeneste	79,6 %	79,0 %	78,6 %	82,4 %	70,8 %	68,3 %		83,2 %
Vann - Andel av befolkningen som er tilknyttet kommunal vannforsyning	90,1 %	91,4 %	90,9 %	81,6 %	89,7 %	71,2 %		82,9 %
Kvalitet								
Avløp - Estimert gjennomsnittsalder for spillvannsnett med kjent alder	47,0	48,0	49,0	35,0	24,0	43,0		30,0
Estimert vannlekkasje per meter kommunal ledning per år (m3/m/år) (m3)	5,2	5,0	5,7	4,9	2,5	5,7		3,8
Renovasjon - Husholdningsavfall per innbygger (kommune)	539	525	491	548	529	491	0	0
Økonomi								
Avløp - Finansiell dekningsgrad (B)	113	110	92	91	87	91	98	97
Vann - Finansiell dekningsgrad (B)	117	106	91	95	76	86	94	94

**) Tallene er justert for ulikt utgiftsbehov

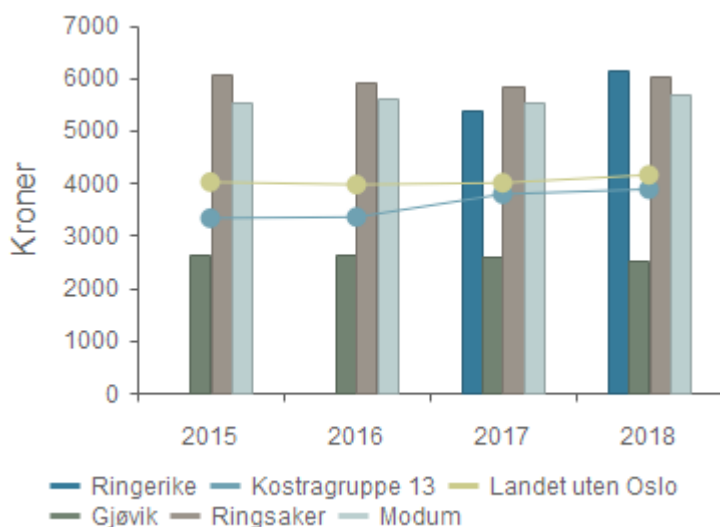
Produktivitet - Avløp - driftsutgifter per innbyggere tilknyttet kommunal avløpstjeneste (kr/tilkn.innb)

	2015	2016	2017	2018
Ringerike	1 090	1 099	1 225	1 364
Kostragruppe 13				
Landet uten Oslo	0	0	0	0
Gjøvik	2 715	1 414	1 285	1 584
Ringsaker	2 194	2 327	2 921	2 851
Modum	1 497		1 700	1 801

Ringerike viser mindre årlig økning i driftsutgifter per innbygger tilknyttet kommunal avløpstjeneste. Økning skyldes blant annet prisstigning; driftsutgiftene er stabile. Ringerike ligger lavest i sammenligningsutvalget hvor Ringsaker bruker klart mest.

Produktivitet - Avløp - Årsgebyr for avløpstjenesten (gjelder rapporteringsåret+1)

	2015	2016	2017	2018
Ringerike			5 387	6 150
Kostragruppe 13	3 322	3 344	3 780	3 874
Landet uten Oslo	4 011	3 961	3 995	4 146
Gjøvik	2 649	2 645	2 586	2 520
Ringsaker	6 079	5 925	5 849	6 014
Modum	5 528	5 593	5 529	5 700

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

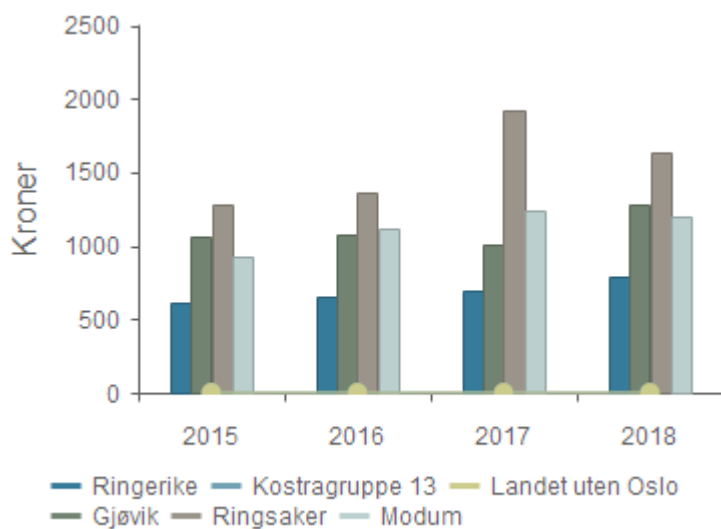
Etter uendret gebyr i to år økte Ringerike sitt årsgebyr for avløpstjenesten med kr 900 i 2018. Dette skyldes blant annet investeringer innen avløpstjenesten som f eks Monserud renseanlegg.

Ringerike ligger på nivå med Ringsaker og Modum men vesentlig høyere enn Gjøvik og kostragruppe 13. Å kun se på årsgebyret for avløpstjenesten gir ikke et godt bilde av gebyrnivået for avløpstjenesten samlet. F eks ligger Ringerike sitt tilknytningsgebyr vesentlig under alle kommunene i sammenligningsutvalget.

Dersom stipulert årsgebyr er mest utbredt i kommunen oppgis dette for en standardbolig på 120 m² bruksareal. Dersom vannmåler er mest utbredt oppgis prisen for 150 m³ avløpsvann.

Gebyret er oppgitt uten merverdiavgift.

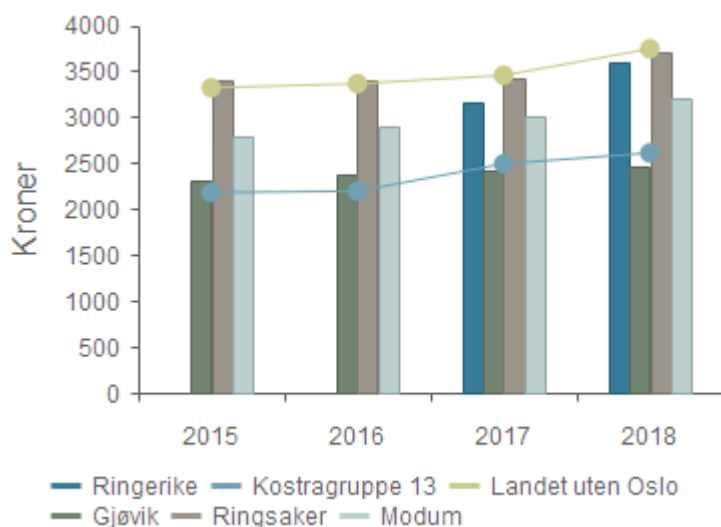
Produktivitet - Vann - Driftsutgifter per tilknyttet innbygger (kr/tilkn.innb)

	2015	2016	2017	2018
Ringerike	609	657	692	785
Kostragruppe 13				
Landet uten Oslo	0	0	0	0
Gjøvik	1 061	1 070	1 002	1 274
Ringsaker	1 275	1 369	1 926	1 640
Modum	927	1 111	1 240	1 195

Ringerike viser mindre årlig økning i driftsutgifter per innbygger tilknyttet kommunal vanntjeneste. Økning skyldes blant annet prisstigning; driftsutgiftene er stabile. Ringerike ligger klart lavest i sammenligningsutvalget og med under 50% av Ringsakers driftsutgifter til samme formål.

Produktivitet - Årsgebyr for vannforsyning - ekskl. mva. (gjelder rapporteringsåret+1) (kr)

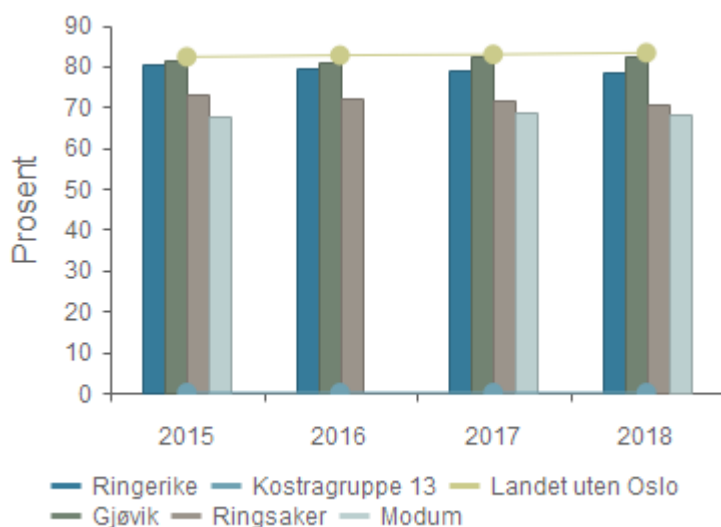
	2015	2016	2017	2018
Ringerike			3 150	3 600
Kostragruppe 13	2 177	2 193	2 490	2 608
Landet uten Oslo	3 317	3 362	3 453	3 741
Gjøvik	2 320	2 370	2 420	2 456
Ringsaker	3 390	3 390	3 423	3 713
Modum	2 792	2 891	3 017	3 208

Ringerike sitt årsgebyr for vannforsyning økte med moderate 5 % i 2018 på bakgrunn av investeringer innenfor vannsektoren blant annet investering i Ringerike vannverk.

Ringerike ligger på nivå med Ringsaker og Modum men høyere enn Gjøvik og kostragruppe 13. Å kun se på årsgebyret for vannforsyning gir ikke et godt bilde av gebyrnivået for vannforsyning samlet. F eks ligger Ringerike sitt tilknytningsgebyr vesentlig under alle kommunene i sammenligningsutvalget.

Gebyret er oppgitt uten merverdiavgift.

Dekningsgrad - Avløp - Andel av befolkningen som er tilknyttet kommunal avløpstjeneste

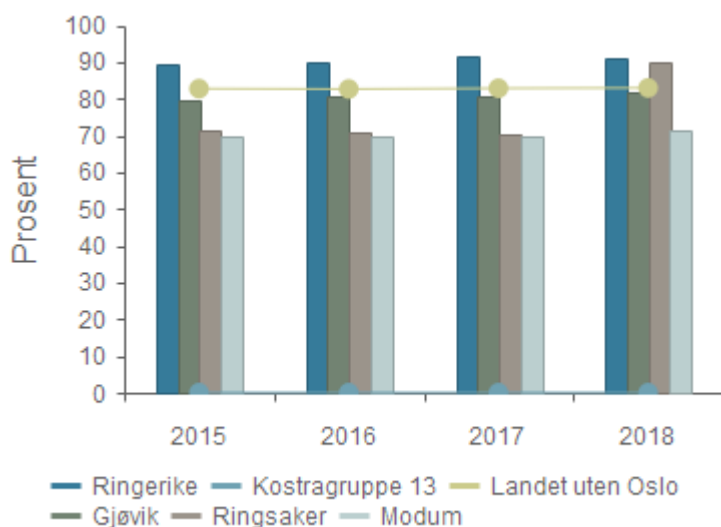

	2015	2016	2017	2018
Ringerike	80,3 %	79,6 %	79,0 %	78,6 %
Kostragruppe 13				
Landet uten Oslo	82,2 %	82,6 %	82,8 %	83,2 %
Gjøvik	81,4 %	80,9 %	82,5 %	82,4 %
Ringsaker	73,3 %	72,1 %	71,5 %	70,8 %
Modum	67,8 %		68,8 %	68,3 %

Indikatoren viser hvor stor del av den fast bosatte befolkningen som er tilknyttet kommunal avløpstjeneste. Tallet inkluderer også innbyggere tilknyttet kommunale anlegg mindre enn 50 pe (små anlegg) og eventuelle innbyggere fra kommunen tilknyttet interkommunale anlegg som er lokalisert i nabokommunen.

Andel av Ringerikes befolkning som er tilknyttet kommunal avløpstjenester er stabil og omtrent på nivå med sammenligningsgrunnlaget.

Dekningsgrad - Vann - Andel av befolkningen som er tilknyttet kommunal vannforsyning

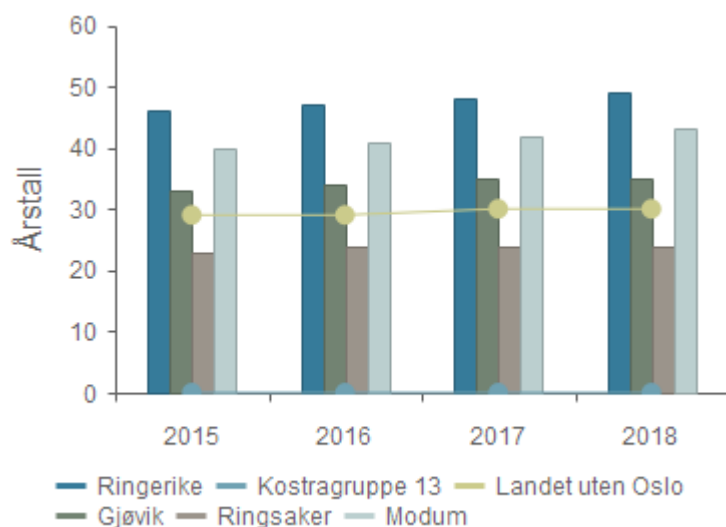

	2015	2016	2017	2018
Ringerike	89,2 %	90,1 %	91,4 %	90,9 %
Kostragruppe 13				
Landet uten Oslo	82,7 %	82,6 %	82,8 %	82,9 %
Gjøvik	79,4 %	80,8 %	80,6 %	81,6 %
Ringsaker	71,3 %	70,8 %	70,1 %	89,7 %
Modum	70,0 %	70,0 %	69,5 %	71,2 %

Andel innbyggere tilknyttet kommunal vannforsyning. Med kommunal vannforsyning mener vi her kommunalt eller interkommunalt vannverk som forsyner minst 50 personer eller minst 20 husstander og/eller hytter. Som kommunalt vannverk regner vi også kommunale foretak, kommunale aksjeselskaper o.l.

Andel av Ringerikes befolkning som er tilknyttet kommunal vannforsyning er stabil og på nivå med Ringsaker mens andelen er klart høyere enn både Gjøvik og Modum.

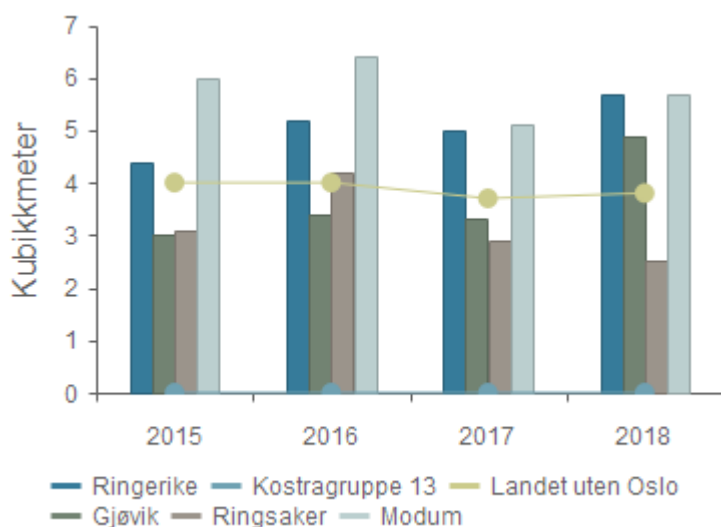
Kvalitet - Avløp - Estimert gjennomsnittsalder for spillvannsnett med kjent alder

	2015	2016	2017	2018
Ringerike	46,0	47,0	48,0	49,0
Kostragruppe 13				
Landet uten Oslo	29,0	29,0	30,0	30,0
Gjøvik	33,0	34,0	35,0	35,0
Ringsaker	23,0	24,0	24,0	24,0
Modum	40,0	41,0	42,0	43,0

Beregnet gjennomsnittsalder på spillvannsnett. Indikatoren utgjør et anslag for vektet gjennomsnittsalder på spillvannsnett. Metoden for beregning er utarbeidet av Norsk Vann.

Ringerike har høy gjennomsnittsalder på spillvannsnett grunnet lav utskiftingstakt. I sammenligningsutvalget har Ringerike klart høyest gjennomsnittsalder på spillvannsnett. Modum er noe bedre mens både Ringsaker og Gjøvik har gjort en jobb i forhold til sine spillvannsnett og har en vesentlig lavere gjennomsnittsalder.

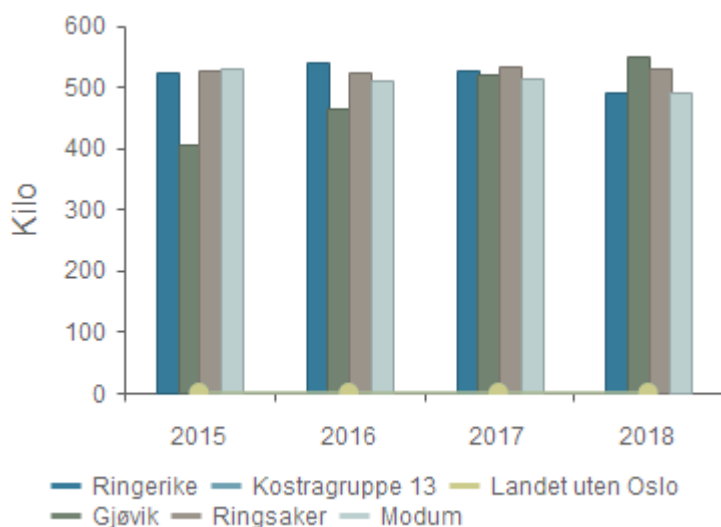
Kvalitet - Estimert vannlekkasje per meter kommunal ledning per år (m³/m/år) (m³)

	2015	2016	2017	2018
Ringerike	4,4	5,2	5,0	5,7
Kostragruppe 13				
Landet uten Oslo	4,0	4,0	3,7	3,8
Gjøvik	3,0	3,4	3,3	4,9
Ringsaker	3,1	4,2	2,9	2,5
Modum	6,0	6,4	5,1	5,7

Ringerike har høy lekkasjeprosent blant annet pga høy alder på ledningsnett. Utskiftingstakten er lav.

Ringerike har høy lekkasjeprosent men i sammenligningsutvalget har Modum noe høyere lekkasjeprosent. Både Ringsaker og Gjøvik har gjort en jobb i forhold til sine vannledningsnett og har en vesentlig lavere vannlekkasje per meter kommunal ledning enn både Ringerike og Modum.

Kvalitet - Renovasjon - Husholdningsavfall per innbygger (kommune)

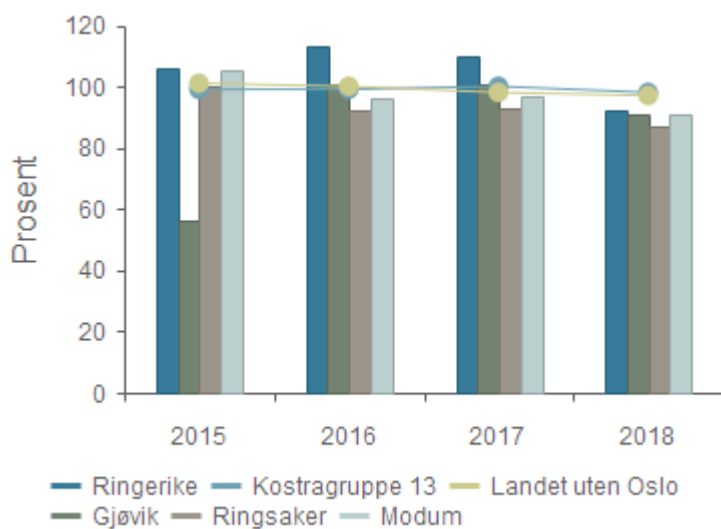
	2015	2016	2017	2018
Ringerike	524	539	525	491
Kostragruppe 13				0
Landet uten Oslo				0
Gjøvik	406	463	519	548
Ringsaker	528	524	534	529
Modum	531	510	514	491

Indikatoren viser kilo husholdningsavfall pr innbygger og her ligger Ringerike helt likt med Modum og under både Gjøvik og Ringsaker. Ringerike har også redusert antall kilo husholdningsavfall per innbygger fra 2016 og 2017 vesentlig; en positiv utvikling.

Husholdningsavfallsmengden er summen av alt utsortert avfall og restavfall innsamlet fra husholdningene i kommunen. I tillegg er grovavfall fra private, levert direkte på anleggene tatt med. For kommuner som er med i interkommunalt avfallsselskap er mengdene oppgitt samlet til SSB, og deretter fordelt på medlemskommunene etter innbyggertall justert for hytter.

Beregningene gjelder bare vanlig husholdningsavfall som samles inn i kommunale renovasjonsordninger. Avfall som er tatt hånd om i husholdningene og vrakede kjøretøy er ikke medregnet.

Økonomi - Avløp - Finansiell dekningsgrad (B)

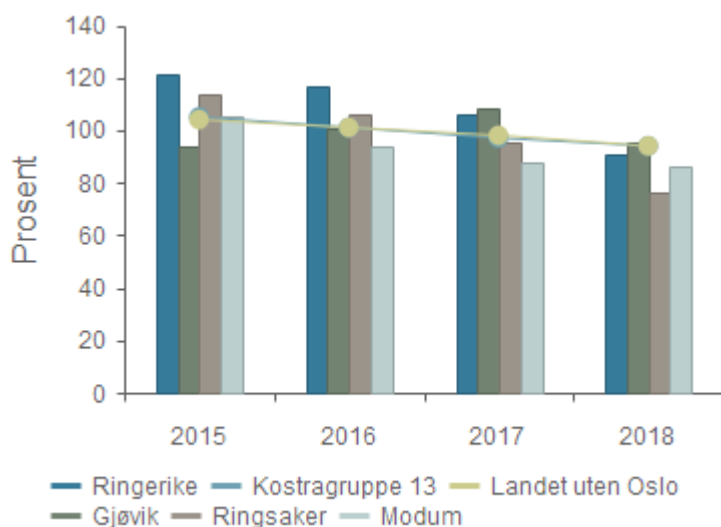

	2015	2016	2017	2018
Ringerike	106	113	110	92
Kostragruppe 13	99	99	100	98
Landet uten Oslo	101	100	98	97
Gjøvik	56	101	101	91
Ringsaker	100	92	93	87
Modum	105	96	97	91

Indikatoren viser hvor stor del av gebyrgrunnlaget (netto totalkostnad) i kommunal avløpssektor som ble dekket inn gjennom gebyrinntekter. Avsetning til fond og bruk av fond er ikke inkludert i beregningen av finansiell dekningsgrad. For Ringerike kommune var finansiell dekningsgrad 92 % i 2018 dvs at det ble brukt av selvkostfond for å oppnå full finansiell inndekning.

Ringerike ligger på samme nivå som sammenligningsutvalget med unntak av Ringsaker kommune som ligger noe lavere enn de andre.

Økonomi - Vann - Finansiell dekningsgrad (B)

	2015	2016	2017	2018
Ringerike	121	117	106	91
Kostragruppe 13	105	101	97	94
Landet uten Oslo	104	101	98	94
Gjøvik	94	101	108	95
Ringsaker	114	106	95	76
Modum	105	94	88	86

Indikatoren viser hvor stor del av gebyrgrunnlaget (netto totalkostnad) i kommunal vannsektor som ble dekket inn gjennom gebyrinntekter. Avsetning til fond og bruk av fond er ikke inkludert i beregningen av finansiell dekningsgrad. For Ringerike kommune var finansiell dekningsgrad 91 % i 2018 dvs at det ble brukt av selvkostfond for å oppnå full finansiell inndekning.

Ringerike ligger på samme nivå som sammenligningsutvalget med unntak av Ringsaker kommune som ligger vesentlig lavere enn de andre.

Brann og ulykkesvern

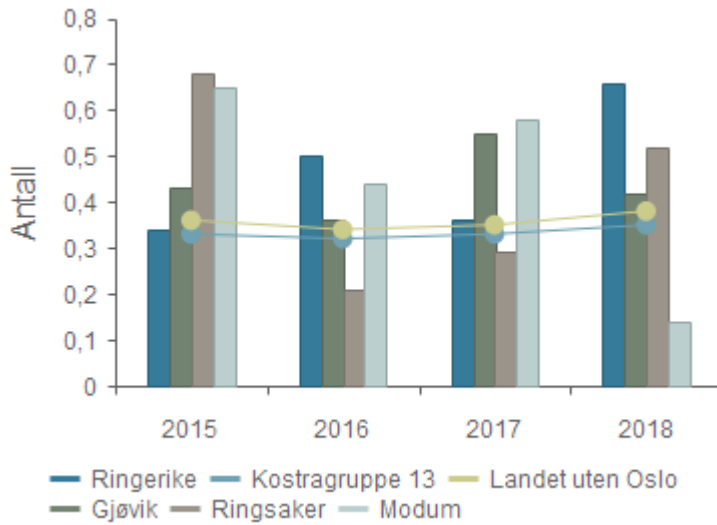
Alle brannvesen er forskjellige og dimensjonert etter tettsted og risiko. I kostragruppe 13 er det bykommuner med over 20 000 innbyggere men disse har andre forutsetninger enn Ringerike. F eks når Sandefjord er på en hendelse så kan Larvik dekke opp uten kostnad for Sandefjord. Det samme gjelder Horten, Tønsberg, Nøtterøy, Gjøvik etc. Ringsaker og Modum er ikke sammenlignbare med Ringerike da de har deltidsbrannvesen mens Ringerike har kasernerte mannskaper.

Kommunene Steinkjer, Haugesund, Kongsberg og Kristiansund er mer sammenlignbare med Ringerike i forhold til plassering og risiko. Kostratall viser at disse har høyere eller tilnærmet likt kostnadsnivå som Ringerike.

	Ringerike 2016	Ringerike 2017	Ringerike 2018	Gjøvik	Ringsaker	Modum	Kostragruppe 13	Landet uten Oslo
Prioritet								
Antall boligbranner pr. 1000 innbyggere	0,50	0,36	0,66	0,42	0,52	0,14	0,35	0,38
Netto driftsutgifter pr. innbyggere 338 forebygging av branner og andre ulykker (B)**)	55	79	103	88	78	-26	62	71
Netto driftsutgifter pr. innbyggere 339 beredskap mot branner og andre ulykker (B)**)	782	834	869	778	679	561	743	818
Dekningsgrad								
Andel piper feiet	37,3 %	50,0 %	40,4 %	43,5 %	44,5 %	48,1 %	26,3 %	27,8 %
Kvalitet								
Årsgebyr for feiing og tilsyn - ekskl. mva. (gjelder rapporteringsåret +1)	405	350	371	480	664	538	392	468

**) Tallene er justert for ulikt utgiftsbehov

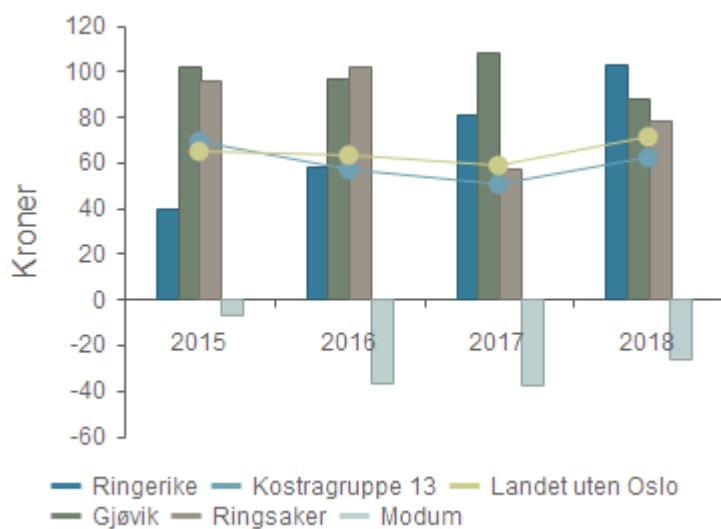
Prioritet - Antall boligbranner pr. 1000 innbyggere

	2015	2016	2017	2018
Ringerike	0,34	0,50	0,36	0,66
Kostragruppe 13	0,33	0,32	0,33	0,35
Landet uten Oslo	0,36	0,34	0,35	0,38
Gjøvik	0,43	0,36	0,55	0,42
Ringsaker	0,68	0,21	0,29	0,52
Modum	0,65	0,44	0,58	0,14

Antall boligbranner er høyt i forhold til sammenligningsutvalget. Dette er en tendens vi ser hvert år.

Prioritet - Netto driftsutgifter pr. innbyggere 338 forebygging av branner og andre ulykker (B)

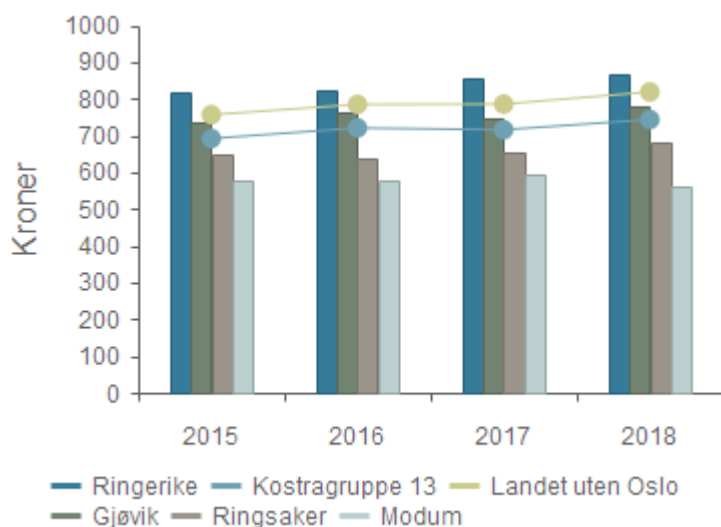
	2015	2016	2017	2018
Ringerike	40	58	81	103
Kostragruppe 13	69	57	50	62
Landet uten Oslo	65	63	58	71
Gjøvik	102	97	108	88
Ringsaker	96	102	57	78
Modum	-6	-37	-38	-26

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

**) Graf er justert med utgiftsbehov

Forebygging av brann og andre ulykker er dimensjonert korrekt etter krav i forskrift.

Prioritet - Netto driftsutgifter pr. innbyggere 339 beredskap mot branner og andre ulykker (B)

	2015	2016	2017	2018
Ringerike	817	821	856	869
Kostragruppe 13	691	720	715	743
Landet uten Oslo	756	784	785	818
Gjøvik	737	764	749	778
Ringsaker	649	636	655	679
Modum	575	578	592	561

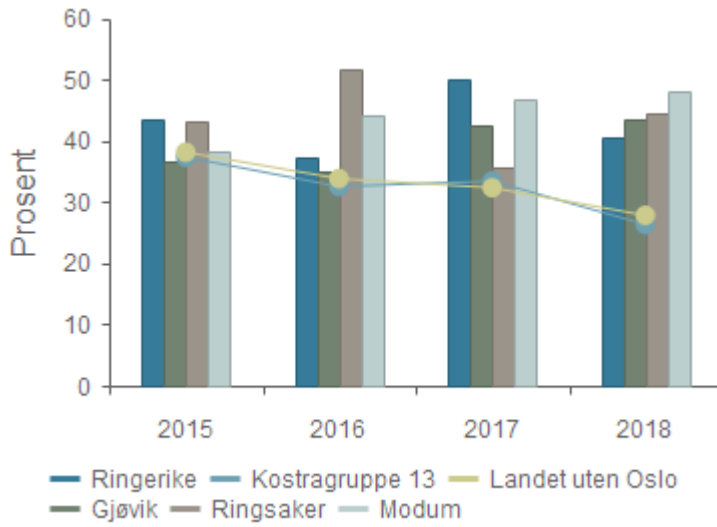
*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

**) Graf er justert med utgiftsbehov

Brannvesenet er dimensjonert etter tettsteds- og risikovurderinger. Ringerike er en fysisk stor kommune med krav til flere brannstasjoner noe som vises på kostnadene i forhold til sammenligningsutvalget. Ringerike har en beliggenhet som gjør at vi må håndtere sekundærhendelser selv, noe mange andre bykommuner slipper. Dette medfører større kostnader for oss.

Hvis man velger å sammenligne seg med kommuner med samme type tettsted, beliggenhet etc kommer Ringerike kommune godt ut med like eller lavere kostnader. F eks kommunene Steinkjer, Haugesund, Kongsberg og Kristiansund ligner mer på Ringerike kommune i forhold til plassering og risiko.

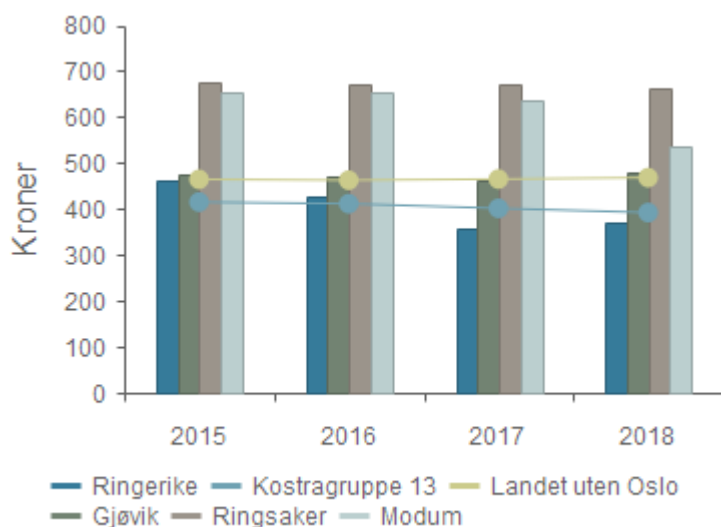
Dekningsgrad - Andel piper feiet

	2015	2016	2017	2018
Ringerike	43,4 %	37,3 %	50,0 %	40,4 %
Kostragruppe 13	37,3 %	32,5 %	33,4 %	26,3 %
Landet uten Oslo	38,1 %	33,8 %	32,3 %	27,8 %
Gjøvik	36,5 %	35,0 %	42,5 %	43,5 %
Ringsaker	43,3 %	51,5 %	35,7 %	44,5 %
Modum	38,4 %	44,1 %	46,8 %	48,1 %

Feiing er utført i henhold til plan.

Kvalitet - Årsgebyr for feiing og tilsyn - ekskl. mva. (gjelder rapporteringsåret +1)

	2015	2016	2017	2018
Ringerike	462	425	359	371
Kostragruppe 13	415	411	401	392
Landet uten Oslo	464	462	465	468
Gjøvik	474	472	462	480
Ringsaker	675	671	673	664
Modum	655	654	638	538

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

Selvkost setter gebyrnivå for årsgebyr for feiing og tilsyn. I senere år har selvkostområdet hatt positive selvkostfond som bidrar til at gebyrnivået har kunne holdes stabilt. Årsgebyret for feiing og tilsyn ligger vesentlig lavere enn kommunene i sammenligningsutvalget og også under kostragruppe 13.

Fra 2018 medregnes feiing og tilsyn av fritidsboliger. Alle boliger og fritidsboliger som har fyringsanlegg til oppvarming av byggverk skal ha behovsprøvd feiing og tilsyn med fyringsanlegget. Det er ikke lenger mulig å unnta fritidsboliger. Minimumsfrekvensen på 4 år er fjernet noe som gir kommunene mulighet til å ha lengre tilsyns- og feiefrekvenser enn 4 år. Tilsyns- og feiefrekvensen trenger ikke å være lik.

Eiendomsforvaltning

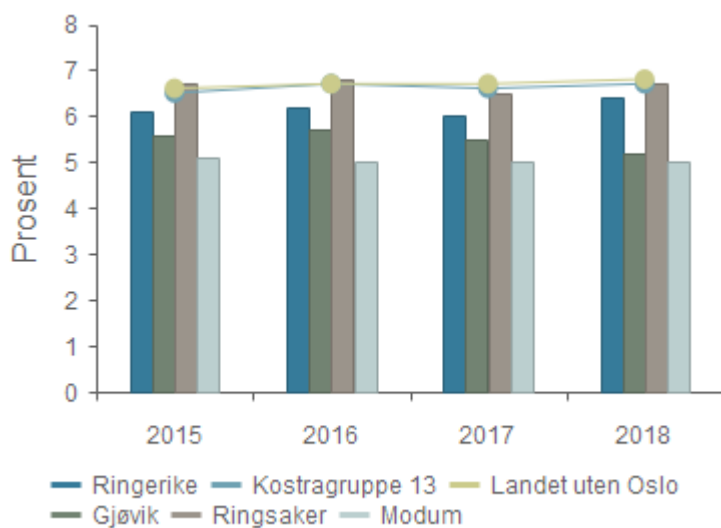
Generelt har eiendomsforvaltning hatt en positiv utvikling i sine driftskostnader og effektivisering de senere år. Dette gjelder også sett opp imot sammenlignbare kommuner selv om det her vil være variasjoner.

Vedlikehold har blitt redusert til helt nødvendige lovpålagte tiltak noe som gir et økende vedlikeholdsetterslep som vil gi større utfordringer fremover.

	Ringerike 2016	Ringerike 2017	Ringerike 2018	Gjøvik	Ringsaker	Modum	Kostragruppe 13	Landet uten Oslo
Prioritet								
Eiendomsforvaltning, kommune brutto driftsutgifter andel av totale utgifter (prosent)	6,2 %	6,0 %	6,4 %	5,2 %	6,7 %	5,0 %	6,7 %	6,8 %
Eiendomsforvaltning, kommune nettodriftsutgifterbeløp pr innb (kr)	4 193	4 276	4 811	4 323	5 444	3 909	5 024	5 396
Produktivitet								
Korrigerte brutto driftsutgifter til førskolelokaler per kvadratmeter (B)	1 525	1 755	1 643	1 536	1 418	1 688	1 608	1 595
Korrigerte brutto driftsutgifter til institusjonslokaler per kvadratmeter (B)	1 394	1 502	1 259	748	1 264	193	1 171	1 018
Korrigerte brutto driftsutgifter til skolelokaler per kvadratmeter (B)	801	693	780	1 029	1 257	1 259	1 044	1 060

***) Tallene er justert for ulikt utgiftsbehov*

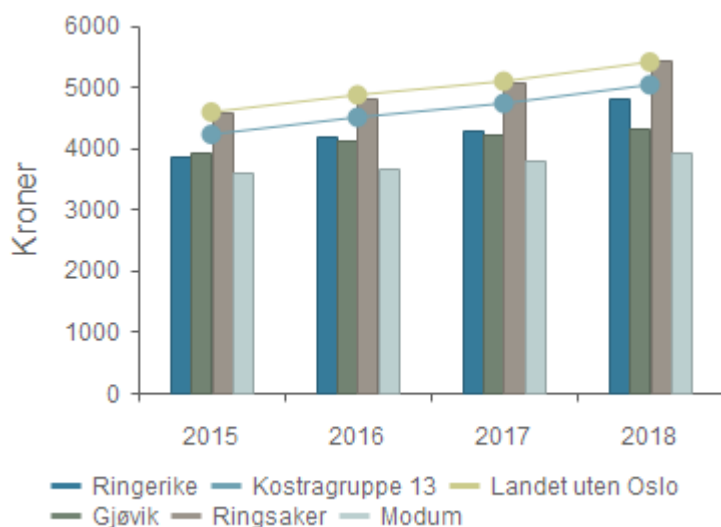
Prioritet - Eiendomsforvaltning, kommune brutto driftsutgifter andel av totale utgifter (prosent)

	2015	2016	2017	2018
Ringerike	6,1 %	6,2 %	6,0 %	6,4 %
Kostragruppe 13	6,5 %	6,7 %	6,6 %	6,7 %
Landet uten Oslo	6,6 %	6,7 %	6,7 %	6,8 %
Gjøvik	5,6 %	5,7 %	5,5 %	5,2 %
Ringsaker	6,7 %	6,8 %	6,5 %	6,7 %
Modum	5,1 %	5,0 %	5,0 %	5,0 %

Ringerike kommunes brutto driftsutgifter til eiendomsforvaltning i prosentandel av totale utgifter har økt marginalt fra 2017. Prosentandelen er tilnærmet uforandret også for sammenligningsutvalget. Ringerike ligger omtrent på samme nivå som sammenligningsutvalget, litt under prosentandelen i kostragruppe 13. Dette indikerer at Ringerike er på samme kostnadsnivå som sammenlignbare kommuner.

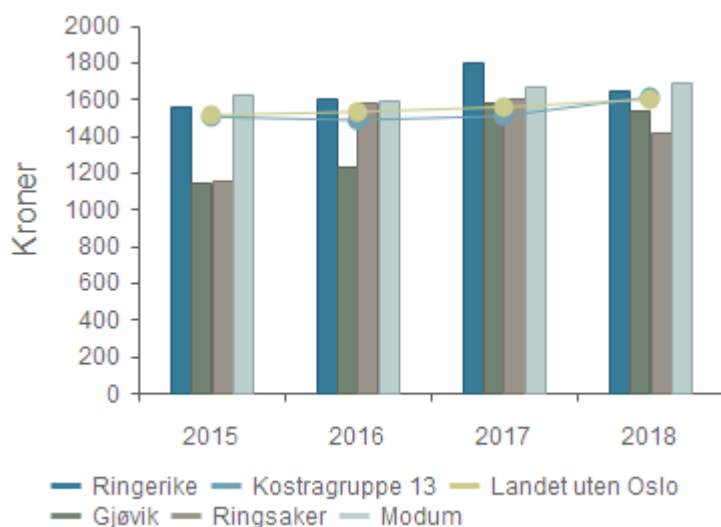
Prioritet - Eiendomsforvaltning, kommune nettodriftsutgifterbeløp pr innb (kr)

	2015	2016	2017	2018
Ringerike	3 866	4 193	4 276	4 811
Kostragruppe 13	4 215	4 494	4 721	5 024
Landet uten Oslo	4 579	4 859	5 082	5 396
Gjøvik	3 910	4 122	4 225	4 323
Ringsaker	4 578	4 813	5 070	5 444
Modum	3 607	3 664	3 804	3 909

Ringerike har en økning i netto driftsutgifter til eiendomsforvaltning pr innbygger og dette skyldes blant annet at økning i areal er høyere enn befolkningstilveksten. Ringerike ligger på nivå med sammenligningsutvalget. Ringerikes utgifter ligger under Ringsaker og kostragruppe 13 men høyere enn Gjøvik og Modum.

Produktivitet - Korrigerte brutto driftsutgifter til førskolelokaler per kvadratmeter (B)

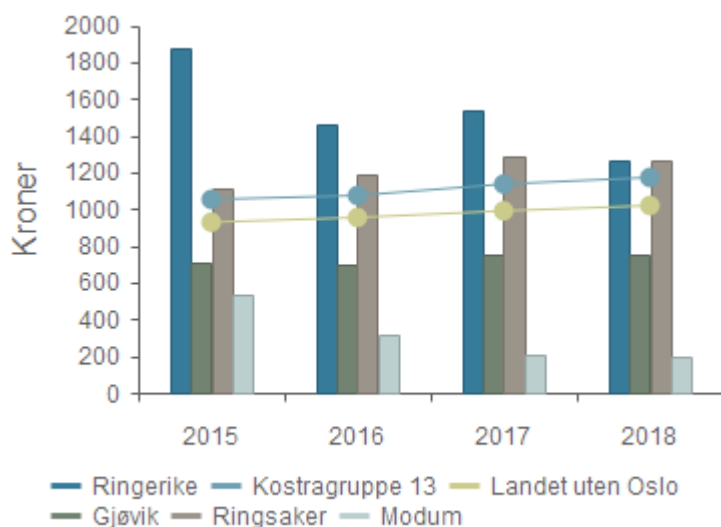

	2015	2016	2017	2018
Ringerike	1 559	1 601	1 801	1 643
Kostragruppe 13	1 500	1 482	1 505	1 608
Landet uten Oslo	1 510	1 527	1 553	1 595
Gjøvik	1 148	1 229	1 582	1 536
Ringsaker	1 155	1 580	1 599	1 418
Modum	1 625	1 586	1 668	1 688

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

Ringerike har hatt en nedgang i brutto driftsutgifter til førskolelokaler (barnehager) fra 2017 til 2018. Dette skyldes innføring av tjenesteytingsavtaler som klart definerer hva som skal leveres av tjenester til formålsbyggene. Ringerike på nivå med kommunene sammenligningsutvalget men i øvre del.

Produktivitet - Korrigerte brutto driftsutgifter til institusjonslokaler per kvadratmeter (B)

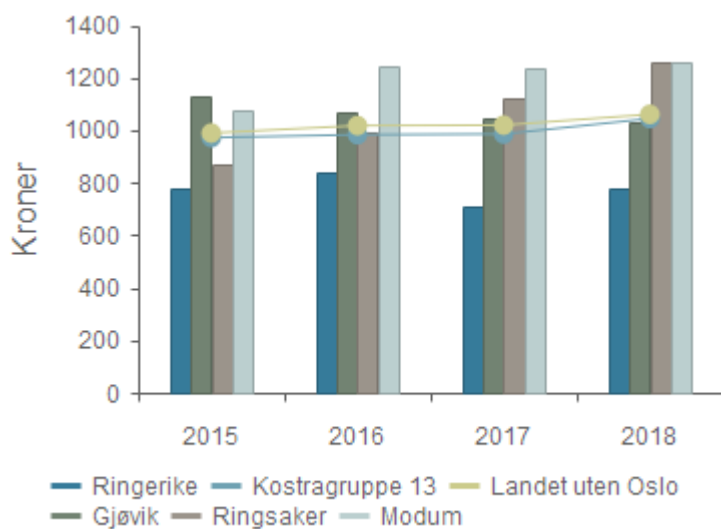

	2015	2016	2017	2018
Ringerike	1 874	1 463	1 541	1 259
Kostragruppe 13	1 051	1 073	1 135	1 171
Landet uten Oslo	927	953	989	1 018
Gjøvik	709	701	751	748
Ringsaker	1 114	1 192	1 286	1 264
Modum	538	311	203	193

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

Ringerike har hatt en nedgang i brutto driftsutgifter til institusjonslokaler fra 2017 til 2018. Dette skyldes innføring av tjenesteytingsavtaler som klart definerer hva som skal leveres av tjenester til formålsbyggene. Ringerike på nivå med Ringsaker og kostragruppe 13 men har vesentlig høyere utgifter enn Gjøvik og Modum. Det antas at dette skyldes annen organisering.

Produktivitet - Korrigerte brutto driftsutgifter til skolelokaler per kvadratmeter (B)

	2015	2016	2017	2018
Ringerike	778	841	711	780
Kostragruppe 13	971	982	985	1 044
Landet uten Oslo	989	1 017	1 019	1 060
Gjøvik	1 125	1 071	1 046	1 029
Ringsaker	867	989	1 122	1 257
Modum	1 073	1 245	1 236	1 259

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

Ringerike har hatt en økning i brutto driftsutgifter til skolelokaler fra 2017 til 2018. Dette skyldes oppstart for Benterud skole og at denne og Eikli skole begge driftes samtidig. Ringerike sine brutto driftsutgifter til skolelokaler ligger langt lavere enn alle i sammenligningsutvalget.

Klima og energi

Energikostnadene samlet for Ringerike har vært relativt stabile fra 2015 til 2017. I 2018 kom en betydelig prisøkning på strøm større økning fra samlede energikostnader på 15,8 mill kroner til 18,8 mill kroner.

Kostnader til kjøling spiller også inn på energikostnadene totalt og det samme gjør økning i kvadratmeter samt tilkobling av fjernvarme på Vang og Haugsbygd skoler. Økte kostnader til kjøling gjelder spesielt skoler og administrasjonslokaler.

Samlede energikostnader for 2018:

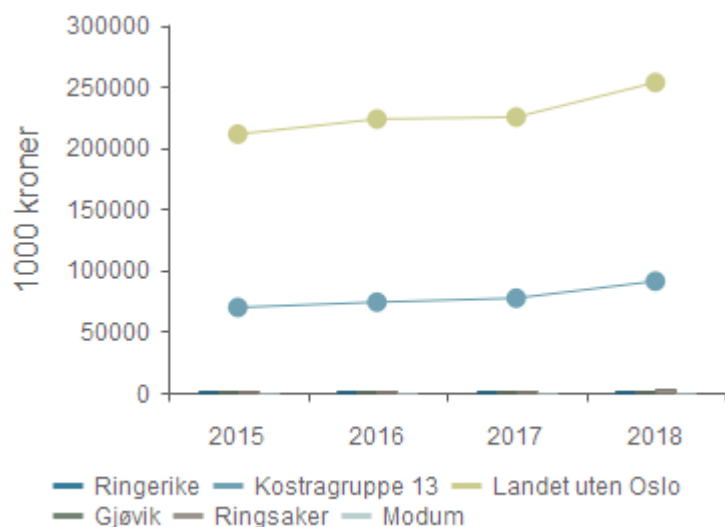
- Ringerike 18,8 mill kroner
- Gjøvik 14,9 mill kroner
- Ringsaker 22,6 mill kroner
- Modum 6,7 mill kroner

Ringsaker har de høyeste utgiftene til energi mens Modum er klart "best i klassen".

	Ringerike 2016	Ringerike 2017	Ringerike 2018	Gjøvik	Ringsaker	Modum	Kostragruppe 13	Landet uten Oslo
Grunnlagsdata (Nivå 3)								
Energikostnader til administrasjonslokaler, konsern	1 110	1 155	1 510	1 442	2 511	642	90 983	253 090
Energikostnader til førskolelokaler, konsern	828	894	1 054	1 070	1 222	544	72 949	214 965
Energikostnader til institusjonslokaler, konsern	4 833	4 657	5 309	2 941	7 877	1 477	243 319	694 813
Energikostnader til kommunale idrettsbygg, konsern	2 120	2 324	2 834	1 188	530	899	160 652	354 970
Energikostnader til kommunale kulturbygg, konsern	63	175	258	1 727	1 550	31	64 122	156 757
Energikostnader til skolelokaler, konsern	6 882	6 595	7 861	6 501	8 930	3 060	449 653	1 202 530
Energikostnader, bioenergi, komm. eiendomsforv., konsern	2 437	2 660	3 211	421	739	0	26 743	71 119
Energikostnader, fjernvarme, komm. eiendomsforv., konsern	3 637	3 421	4 588	2 682	7 743	281	143 584	264 142
Energikostnader, strøm, komm. eiendomsforv., konsern	9 388	9 470	10 887	11 766	13 422	6 169	884 308	2 483 239

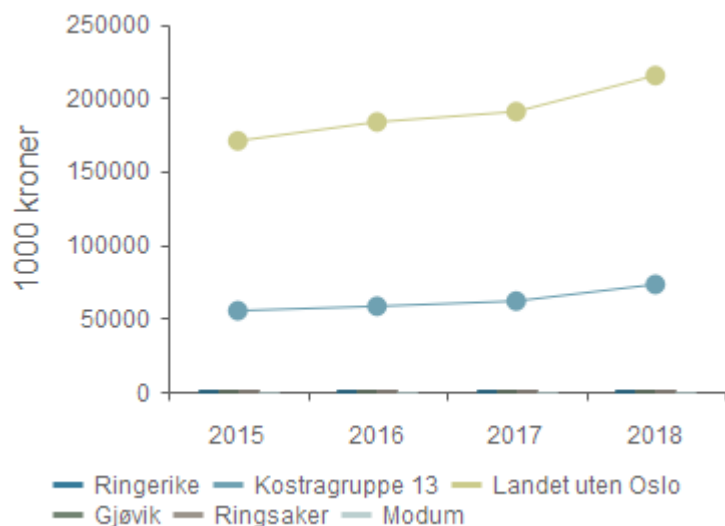
****)** Tallene er justert for ulikt utgiftsbehov

Grunnlagsdata (Nivå 3) - Energikostnader til administrasjonslokaler, konsern

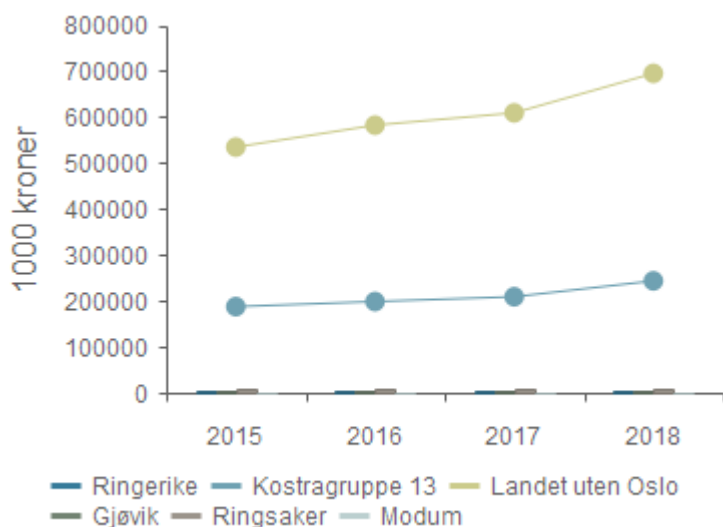
	2015	2016	2017	2018
Ringerike	938	1 110	1 155	1 510
Kostragruppe 13	69 557	73 872	77 122	90 983
Landet uten Oslo	210 945	223 241	224 849	253 090
Gjøvik	2 137	2 441	1 646	1 442
Ringsaker	2 027	2 098	2 088	2 511
Modum	594	614	621	642

Grunnlagsdata (Nivå 3) - Energikostnader til førskolelokaler, konsern

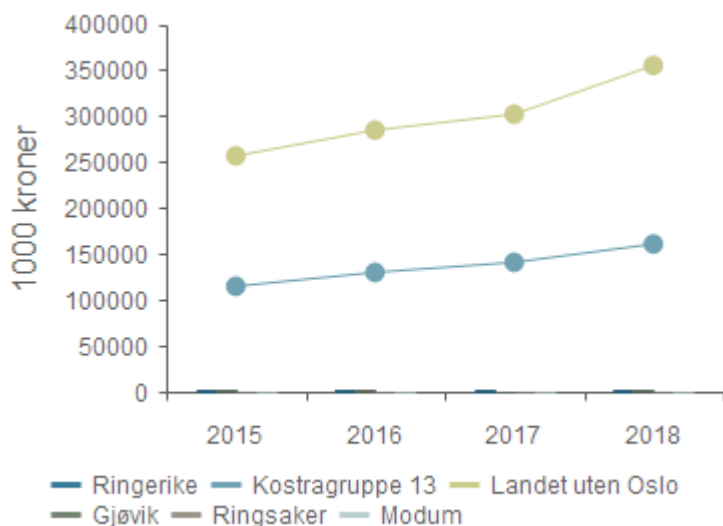
	2015	2016	2017	2018
Ringerike	737	828	894	1 054
Kostragruppe 13	55 053	58 083	61 619	72 949
Landet uten Oslo	170 534	183 384	190 428	214 965
Gjøvik	766	691	904	1 070
Ringsaker	1 282	1 187	1 241	1 222
Modum	539	563	640	544

Grunnlagsdata (Nivå 3) - Energikostnader til institusjonslokaler, konsern

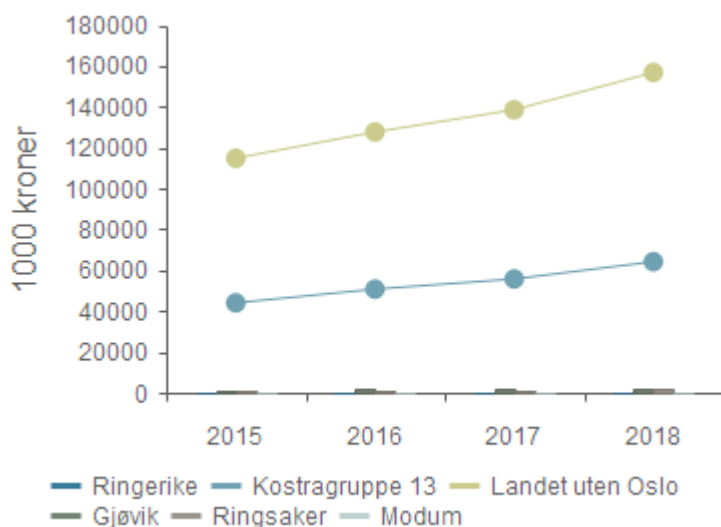
	2015	2016	2017	2018
Ringerike	4 485	4 833	4 657	5 309
Kostragruppe 13	187 257	198 318	208 771	243 319
Landet uten Oslo	534 383	582 084	608 873	694 813
Gjøvik	3 191	3 408	3 247	2 941
Ringsaker	6 898	6 996	7 230	7 877
Modum	1 464	1 666	1 719	1 477

Grunnlagsdata (Nivå 3) - Energikostnader til kommunale idrettsbygg, konsern

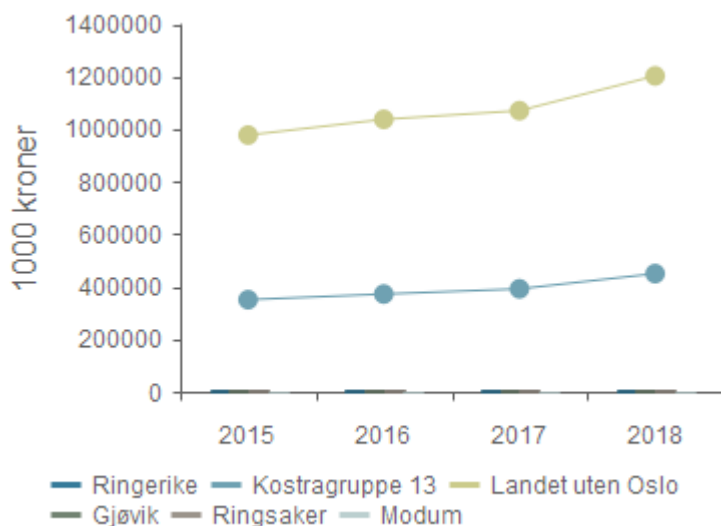
	2015	2016	2017	2018
Ringerike	2 018	2 120	2 324	2 834
Kostragruppe 13	114 680	129 783	140 733	160 652
Landet uten Oslo	256 528	284 527	301 907	354 970
Gjøvik	1 381	1 221	822	1 188
Ringsaker	401	391	438	530
Modum	757	793	931	899

Grunnlagsdata (Nivå 3) - Energikostnader til kommunale kulturbygg, konsern

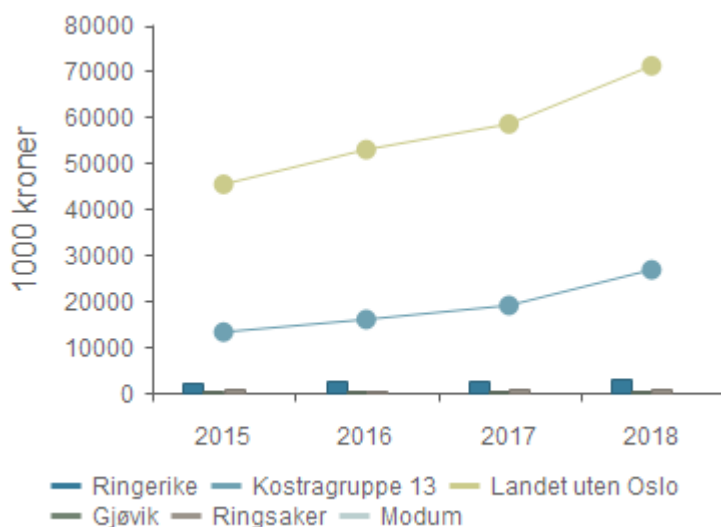
	2015	2016	2017	2018
Ringerike	90	63	175	258
Kostragruppe 13	43 974	50 690	55 677	64 122
Landet uten Oslo	114 776	127 638	138 505	156 757
Gjøvik	1 173	1 525	1 592	1 727
Ringsaker	1 238	1 051	1 148	1 550
Modum	114	41	34	31

Grunnlagsdata (Nivå 3) - Energikostnader til skolelokaler, konsern

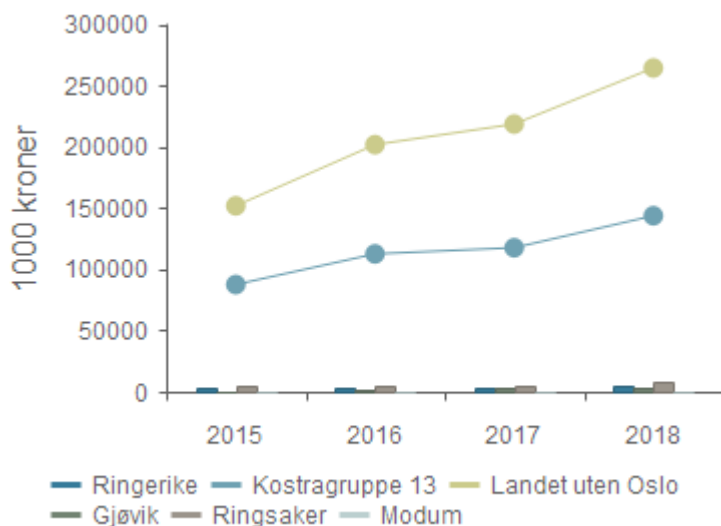
	2015	2016	2017	2018
Ringerike	6 038	6 882	6 595	7 861
Kostragruppe 13	350 306	371 793	391 585	449 653
Landet uten Oslo	977 106	1 037 115	1 070 079	1 202 530
Gjøvik	5 800	6 281	6 116	6 501
Ringsaker	8 024	7 563	8 237	8 930
Modum	2 585	2 943	3 107	3 060

Grunnlagsdata (Nivå 3) - Energikostnader, bioenergi, komm. eiendomsforv., konsern

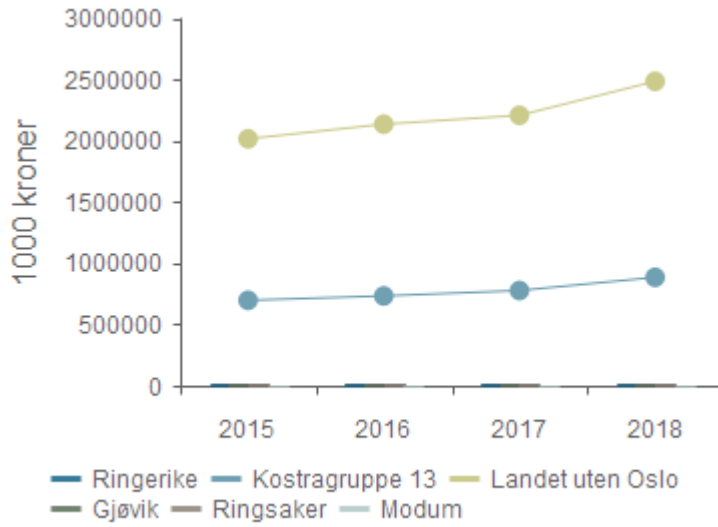
	2015	2016	2017	2018
Ringerike	2 289	2 437	2 660	3 211
Kostragruppe 13	13 183	15 933	18 976	26 743
Landet uten Oslo	45 339	52 893	58 458	71 119
Gjøvik	299	377	392	421
Ringsaker	749	451	737	739
Modum	0	0	0	0

Grunnlagsdata (Nivå 3) - Energikostnader, fjernvarme, komm. eiendomsforv., konsern

	2015	2016	2017	2018
Ringerike	3 557	3 637	3 421	4 588
Kostragruppe 13	87 422	112 439	117 465	143 584
Landet uten Oslo	151 670	201 579	218 369	264 142
Gjøvik	348	2 325	2 562	2 682
Ringsaker	4 438	5 621	5 669	7 743
Modum	141	184	244	281

Grunnlagsdata (Nivå 3) - Energikostnader, strøm, komm. eiendomsforv., konsern

	2015	2016	2017	2018
Ringerike	8 320	9 388	9 470	10 887
Kostragruppe 13	696 701	732 463	776 448	884 308
Landet uten Oslo	2 014 300	2 133 917	2 205 982	2 483 239
Gjøvik	13 431	12 635	11 316	11 766
Ringsaker	13 864	12 722	13 363	13 422
Modum	5 864	6 295	6 630	6 169

Samferdsel

Hovedplan vei ble vedtatt av kommunestyret i 2017. Hovedplanen definerer årlig vedlikeholdsbehov samt behov for vedlikeholdsmidler for å ta igjen kommunens vedlikeholdsetterslepet.

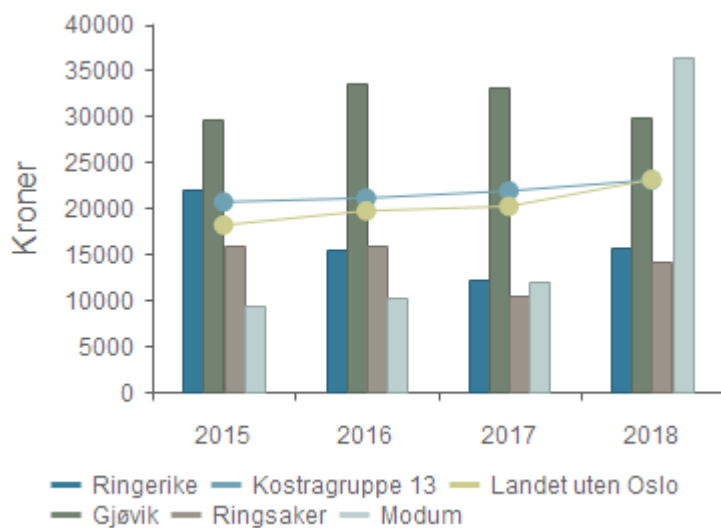
I årsbudsjett 2017 og 2018 har det ikke vært økonomisk handlingsrom for å prioritere Hovedplan vei og følgelig har det ikke budsjetttrammene blitt styrket for dette formålet.

Ringerikes kostratall for 2018 og tidligere år viser at vi generelt ligger lavt i forhold til sammenlignbare kommuner. Samferdsel og vei er et viktig område med betydelige utfordringer i tiden fremover og vil kreve økte ressurser.

	Ringerike 2016	Ringerike 2017	Ringerike 2018	Gjøvik	Ringsaker	Modum	Kostragruppe 13	Landet uten Oslo
Prioritet								
Brutto driftsutg til gatebelysning langs kommunale veier og gater per kilometer belyst vei (kr)	15 575	12 183	15 642	29 930	14 192	36 397	23 030	23 085
Samferdsel, kommune nettodriftsutgifterbeløp pr innb (kr)	569	684	805	842	847	1 187	915	1 043
Produktivitet								
Brutto driftsutgifter i kr pr. km kommunal vei og gate (B)	93 784	109 476	125 295	145 686	135 774	175 980	221 493	157 216
Dekningsgrad								
Andel km tilrettelagt for syklende som kommunen har ansvaret for i prosent av alle kommunale veier og gater	11,9 %	11,9 %	11,9 %	22,9 %	17,5 %	18,8 %	22,8 %	15,5 %
Grunnlagsdata (Nivå 3)								
Antall parkeringsplasser skiltet for forflytningshemmede (HC)	18	17	17	28	22	90	2 260	7 311
Antall utstedte parkeringstillatelser for forflytningshemmede	277	285	285	334	185	270	23 413	53 878
Vedlikeholdsutgifter til kommunale veier	7 996	3 212	3 424	23 413	2 474	3 257	540 726	1 584 864

****)** Tallene er justert for ulikt utgiftsbehov

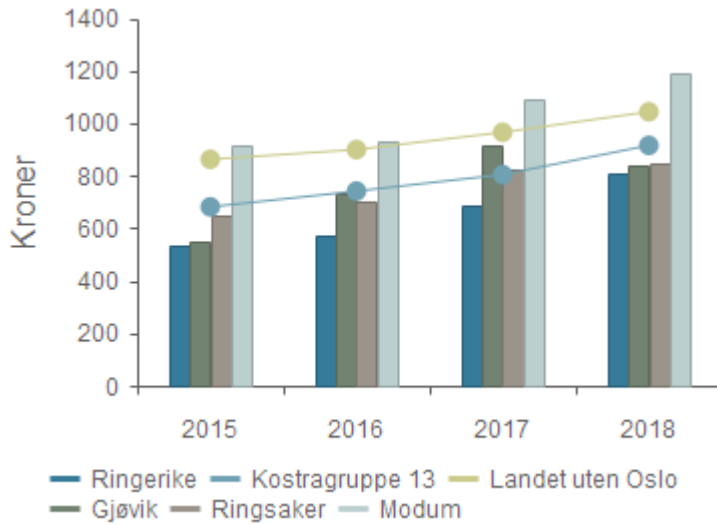
Prioritet - Brutto driftsutg til gatebelysning langs kommunale veier og gater per kilometer belyst vei (kr)

	2015	2016	2017	2018
Ringerike	22 125	15 575	12 183	15 642
Kostragruppe 13	20 637	21 056	21 842	23 030
Landet uten Oslo	18 122	19 670	20 165	23 085
Gjøvik	29 745	33 536	33 209	29 930
Ringsaker	15 986	16 000	10 479	14 192
Modum	9 446	10 158	12 000	36 397

Ringerike kommunes brutto driftsutgifter til gatebelysning øker betraktelig fra 2017. Dette skyldes prisstigning strøm. I 2015 lå driftsutgiftene på samme nivå og også da var strømprisen høy. I sammenligningsutvalget ligger Ringsaker lavere enn Ringerike men også de har hatt tilsvarende økning i utgiftene fra 2017. I sammenligningsutvalget skiller Ringerike og Ringsaker seg ut ved å ligge vesentlig lavere enn de andre hvor både Gjøvik og Modum til sammenligning har dobbelt så høye utgifter til samme formål.

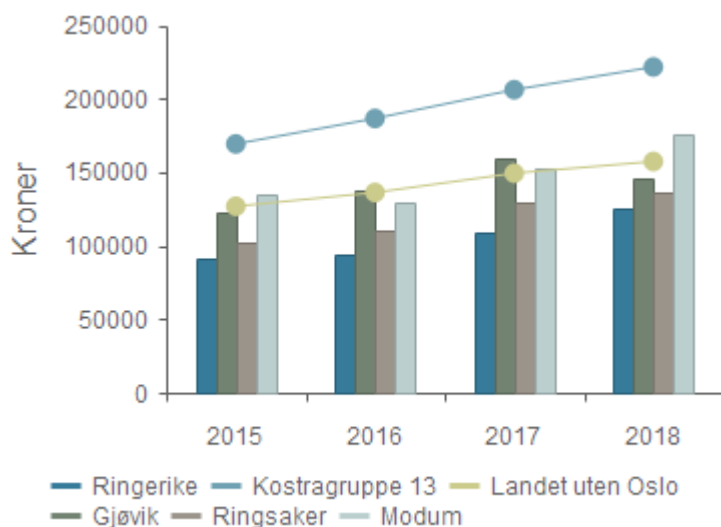
Prioritet - Samferdsel, kommune nettodriftsutgifter beløp pr innb (kr)

	2015	2016	2017	2018
Ringerike	531	569	684	805
Kostragruppe 13	681	741	804	915
Landet uten Oslo	862	899	965	1 043
Gjøvik	552	735	912	842
Ringsaker	649	700	821	847
Modum	917	931	1 088	1 187

Ringerike viser en økende tendens i netto driftsutgifter til samferdsel pr innbygger i perioden 2016-2018 men til tross for dette ligger Ringerike klart lavest i sammenligningsutvalget. Dette bekreftes også av analyser fra tidligere år.

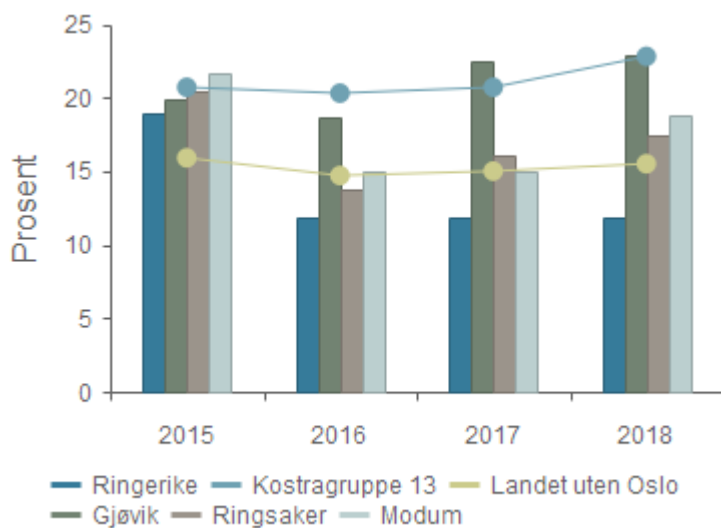
Produktivitet - Brutto driftsutgifter i kr pr. km kommunal vei og gate (B)

	2015	2016	2017	2018
Ringerike	91 850	93 784	109 476	125 295
Kostragruppe 13	169 155	186 487	206 026	221 493
Landet uten Oslo	126 748	136 122	149 232	157 216
Gjøvik	122 502	137 067	160 052	145 686
Ringsaker	102 679	110 401	129 817	135 774
Modum	134 237	130 060	152 600	175 980

Indikatoren viser kommunens totale driftsutgifter i kr pr km kommunal vei. Ringerike sine utgifter til dette formålet har økt betraktelig fra 2017 til 2018 men ligger fortsatt klart lavest i sammenligningsutvalget. Dette gir en indikasjon på at Ringerike ikke har mulighet til eller forutsetning for å prioritere denne tjenesten. Mindre midler til vei og veivedlikehold enn hva som anses normalt vil gi utfordringer på veistandard og kostnadsutvikling innenfor denne tjenesten i fremtiden ved at vedlikeholdsetterslepet øker.

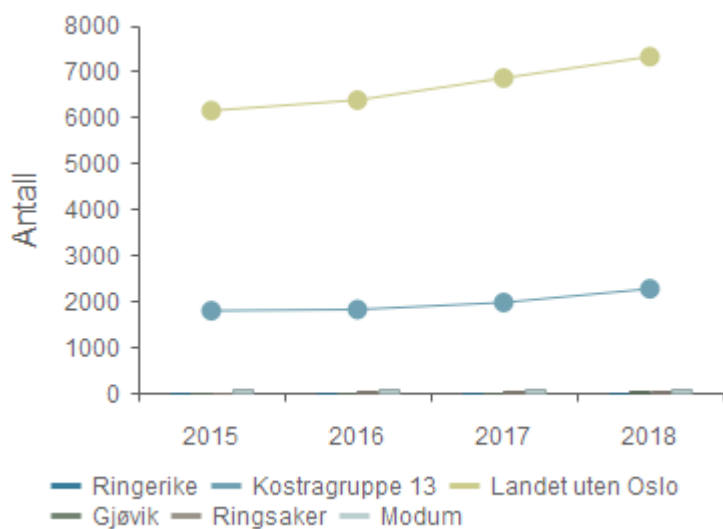
Dekningsgrad - Andel km tilrettelagt for syklende som kommunen har ansvaret for i prosent av alle kommunale veier og gater

	2015	2016	2017	2018
Ringerike	18,9 %	11,9 %	11,9 %	11,9 %
Kostragruppe 13	20,7 %	20,3 %	20,7 %	22,8 %
Landet uten Oslo	15,9 %	14,7 %	15,0 %	15,5 %
Gjøvik	19,9 %	18,7 %	22,5 %	22,9 %
Ringsaker	20,5 %	13,8 %	16,1 %	17,5 %
Modum	21,6 %	15,0 %	15,0 %	18,8 %

Indikatoren viser antall km tilrettelagt for syklende som kommunen har ansvaret for i prosent av antall km kommunale veier og gater. Ringerike har ingen endring i denne indikatoren i perioden 2016-2018. Det er heller ingen stor endring for sammenligningsutvalget. Ringerike har den klart laveste prosentandelen noe som indikerer at dette ikke er et prioritert område for kommunen. Det er ikke bygget flere sykkelveier senere år.

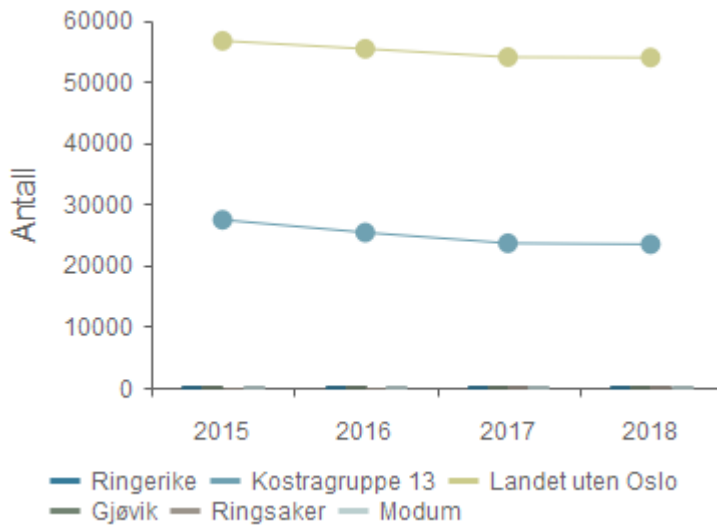
Grunnlagsdata (Nivå 3) - Antall parkeringsplasser skiltet for forflytningshemmede (HC)

	2015	2016	2017	2018
Ringerike	18	18	17	17
Kostragruppe 13	1 783	1 809	1 962	2 260
Landet uten Oslo	6 137	6 366	6 846	7 311
Gjøvik	21	21	21	28
Ringsaker	18	24	22	22
Modum	80	80	80	90

Indikatoren sier noe om antall parkeringsplasser som er et kommunalt ansvar skiltet for handikappede (HC). Ringerike har samme antall parkeringsplasser i 2018 som i 2018. Ringsaker ligger også på 2017-nivå. Modum og Gjøvik øker antall plasser. Ringerike har færrest HC parkeringsplasser av kommunene i sammenligningsutvalget.

Grunnlagsdata (Nivå 3) - Antall utstedte parkeringstillatelser for forflytningshemmede

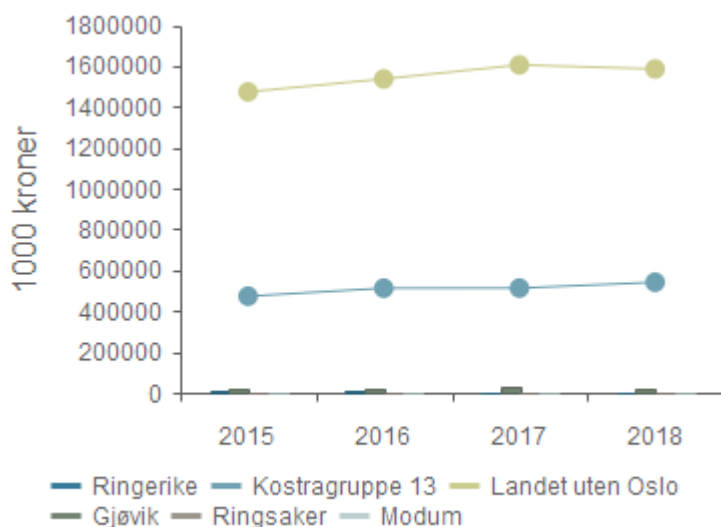

	2015	2016	2017	2018
Ringerike	297	277	285	285
Kostragruppe 13	27 391	25 323	23 573	23 413
Landet uten Oslo	56 602	55 304	53 946	53 878
Gjøvik	300	300	300	334
Ringsaker	143	140	164	185
Modum	265	265	265	270

Indikatoren sier noe om antall utstedte parkeringsplasser for handikappede (kommunalt ansvar).

Ringerike ligger på samme nivå i 2018 som i 2017. Alle kommunene i sammenligningsutvalget har hatt en økning. Ringerike ligger på nivå med sammenlignbare kommuner.

Grunnlagsdata (Nivå 3) - Vedlikeholdsutgifter til kommunale veier

	2015	2016	2017	2018
Ringerike	6 915	7 996	3 212	3 424
Kostragruppe 13	472 384	511 607	512 029	540 726
Landet uten Oslo	1 472 678	1 536 120	1 604 794	1 584 864
Gjøvik	19 126	22 384	27 750	23 413
Ringsaker	2 956	2 750	4 886	2 474
Modum	1 704	1 849	2 253	3 257

Ringerike kommunes vedlikeholdsutgifter til kommunale veier har ligget og ligger lavt. Effektiviseringskrav i siste års budsjettammer har medført at vedlikehold har blitt en salderingspost.

I sammenligningsutvalget er det bare Ringsaker som ligger lavere enn Ringerike. I kostragruppe 13 ligger Ringerike som nummer 56 av 68 på denne indikatoren.

Tallene må brukes med varsomhet, siden ikke alle kommunene fører på relevante arter for vedlikehold noe som kan bidra til at kostratallene ikke er direkte sammenlignbare.